

Predsednik krožka Istria Livio Dorigo o ezulih, optantih, istrskih umetninah in levičarjih, ki naj se učijo slovenščine

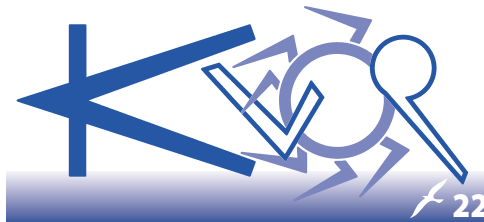
3

Usoda štirih posvetovalnih referendumov v Gorici negotova

14

KLOPOVCI SO SE TA TEDEN POSVETILI FILMSKI UMETNOSTI

22

Sabotin paradíž za domačine in tujce

17

Primorski dnevnik

PETEK, 28. JANUARJA 2011

Št. 23 (20.038) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Gocvi pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0401 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

Vsi so pozabili na volilni zakon

DUŠAN UDOVIČ

Kaj še reči o vsem tem, kar se dnevno dogaja v naši državi. Človeku skorajda padejo roke. O nobenem resnem problemu ni več govora na taki ravni, kot bi jo zaslužil. Politika je obsedena od avantur predsednika vlade, iz ure v uro prihaja na dan kopica novih podatkov, že kak mesec je to argument dneva. V medijih vse drugo konča globoko v oza-dje, od vse bolj zaostrenih so-cialnih problemov do gospodar-skih razmer, ki ne kažejo otiplji-vih znakov izboljšanja. V tujini obravnavanje italijanskih raz-mer še nikdar ni bilo na nižji ra-vni, v najboljšem primeru so ko-mentarji posmehljivi ali ironični.

Politika je v strahotni zme-dji, iz katere nihče ne vidi izhoda. Na razbiti desnici gredo na nož, »izdajalec Fini mora plačati z gla-vo«. Berlusconi ve, da mu gre za preživetje, vladni in medijski aparat kompaktno delata zanj. Kako se bo to končalo, je iz dne-va v dan manj jasno, pri vsem pa je naravnost tragično, da Berlus-coniju ni prave alternative. Zad-nji v dolgi vrsti dokazov so pri-marne volitve leve sredine v Nea-plju, kjer je sum o grobih nepra-vilnostih izničil optimizem mno-žične udeležbe na volitvah. Med-tem sondaže dovolj zgovorno kažejo na to, da bi v primeru vo-litev (s sedanjim volilnim zaka-nom) Berlusconi še vedno ostal v sedlu, desnica tudi. Kljub temu se iz vrst leve sredine vse bolj množijo pozivi k volitvam, kot k nekakšnemu kolektivnemu sa-momoru. Na zahtevo o prehod-ni vladi in spremembi sleparske-ga volilnega zakona, kot da so vsi pozabili. Kakšna žalost.

27. JANAUR - Mednarodni dan spomina

Spomin na holokavst nas poziva k budnosti

Vrsta spominskih svečanosti po vsej deželi - Osrednja slovesnost v Rižarni

Spominskih slovesnosti na holokavst se je letos udeležilo tudi veliko števil mladih

KROMA, BUMBACA

TRST - Včerajšnji dan spomina na holokavst so počastili tudi v Furlaniji-Juljski krajini. Osrednja slovesnost je bila v tržaški Rižarni, kjer sta spregovorila župana Roberto Dipiazza in Fulvia Premolin. Slišati je bilo hvaležne besede na račun tistih, ki so žrtvovali svoja življenja med drugo svetovno vojno, predvsem pa prepričanje, da si moramo vsi prizadevati za to, da se tovrstno gorje ne bi ponovilo. Spominske slovesnosti so bile tudi na Goriškem. Diskriminiranje »drugačnih« pa je žal tudi danes aktualno, kot je v intervjuju za naš dnevnik podčrtal Rom Mirko Bezzecchi.

Na 6., 7. in 16. strani

Palmanova Outlet zmagal na sodišču

Na 4. strani

Siot: Ulrike Andres namesto Adriana Del Preteja

Na 8. strani

EZTS: Rim preverja vsako besedo

Na 14. strani

Nenamerni umor predmet preiskave

Na 14. strani

V Gorici 200 evrov za vsakega novorojenčka

Na 14. strani

EGIPT - Protesti se nadaljujejo

El Baradej pripravljen »voditi tranzicijo«

KAIRO - V več egiptovskih mestih so včeraj tretji dan zapored potekalo protivladni protesti, a pravi udarec oblastem aktivisti napovedujejo za danes, ko naj bi se protestnikom pridružil tudi Nobelov nagrajenec za mir Mohamed El Baradej (na sliki), ki je pripravljen "voditi tranzicijo" v Egiptu. Proteste je podprla tudi prepovedana Muslimanska bratovščina, največje in najbolj organizirano opozicijsko gibanje v Egiptu. Nemiri v državi so doslej terjali šest življenj, na desetine ljudi je bilo ranjenih, okoli tisoč pa aretiranih.

Na 13. strani

ITALIJA - Imunitetni odbor poslanske zbornice zavrnil prošnjo tožilcev

K Berlusconiu poleg Ruby zahajala še druga mladoletna prostitutka

RIM - Imunitetni odbor poslanske zbornice je včeraj zavrnil prošnjo milanskih tožilcev, ki vodijo preiskavo o aferi Rubygate, da bi preiskali nekatere stavbe v Milanu, ki formalno služijo Silviu Berlusconiu kot poslancu, v njih pa dejansko uraduje premierjev računovodja Giuseppe Spinelli, ki je osumljen, da je plačeval prostitutke za svojega nadrejenega. Za zavrnitev prošnje je glasovalo 11 predstavnikov Ljudstva svobode, Severne lige in skupine Odgovornih, proti pa je bilo 8 poslancev opozicijskih strank. Medtem se je razvedelo, da je k Berlusconiu poleg Ruby zahajala še druga mladoletna prostitutka, in sicer Brazilka Iris Berardi (na sliki).

Na 5. strani

SLOVENIJA - Osrednja proslava ob ob mednarodnem dnevu spomina na žrtve holokavsta

»Ohraniti spomin na grozote, da se ne bi nikoli več ponovile«

Slavnostna govornica v centru Sinagoga v Mariboru državna sekretarka na MZZ Dragoljuba Benčina

MARIBOR - V mariborski Sinagogi so popoldne ob odprtju prvega dela dokumentarno-fotografske razstave Preteklo in pozabljeno pripravili osrednjo slovesnost ob mednarodnem dnevu spomina na žrtve holokavsta. Častni pokrovitelj dogodka je letos zunanji minister Samuel Žbogar, slavnostna govornica pa je bila državna sekretarka na MZZ Dragoljuba Benčina.

Slovenija spomin na žrtve holokavsta letos obuja tretjič, 27. januar pa so za dan spomina leta 2005 s posebno resolucijo razglasili Združeni narodi. Kot je ob današnji priložnosti dejala Benčina, se s spominski-mi slovesnostmi spominjamo najhujše oblike genocida, v katerem je življenje izgubila tretjina Judov, s tem pa so bila tragično zaznamovana tudi življenja preživeli.

"Judje, ki so preživeli grozote druge svetovne vojne in množično iztrebljanje, so se po končanem holokavstu tudi na območju današnje Slovenije srečevali s simptomi antisemitizma, ki so poglobljali pretekle krivice in onemogočali ohranjanje zgodovinskega spomina," je dejala državna sekretarka na zunanjem ministrstvu in ob tem opomnila, da resolucija ZN ob holokavstu predvideva tudi spomin na genocid nad pripadniki drugih manjšin.

Kot je dodala, naj bi po trenutno dostopnih podatkih druga svetovna vojna in obdobje neposredno po njej med prebivalci Slovenije skupaj terjala 97.500 življenj. Pri tem je po njenem potrebno izpostaviti, da je bilo med žrtvami okoli 10.000 taboriščnikov ter 2000 oseb, ki so umrle na prisilnem delu in izgnanstvu. Med slovenskimi Judi je zaradi vojne umrlo 559 oseb, med žrtvami pa je bilo tudi 129 Romov.

"Čeprav je od konca vojne minilo že 65 let in je med nami čedalje manj preživelih prič tedanjih grozodejstev, je potrebno zavest o teh tragičnih dogodkih ohranjati in delovati tako, da se najhujše množične kršitve človekovih pravic ne bi nikoli več ponovile," je dejala Benčinova in dodala, da si Slovenija za poglobljanje zgodovinskega spomina na holokavst in druge oblike genocida ter za njihovo preprečevanje prizadeva tudi s svojimi aktivnostmi v okviru mednarodne skupnosti. Ena od temeljnih smernic slovenske zunanje politike je, kot je povedala državna sekretarka, prizadevanje za odpravo vseh oblik rasizma, rasne diskriminacije, ksenofobije in antisemitizma. To prizadevanje zaznamuje delovanje Slovenije v bilateralnih odnosih in v okviru mednarodnih organizacij, kot so ZN, Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi ter Svet Evrope.

Aktivnosti ob dnevu spomina na žrtve holokavsta sicer letos v Sloveniji

V Kulturnem centru Sinagoga v Mariboru je bila včeraj osrednja slovesnost ob mednarodnem dnevu spomina na žrtve holokavsta

potekajo že od 21. januarja, začele pa so se z odprtjem dokumentarne razstave Po sledih judovske dediščine na Slovenskem v Šempetru pri Novi Gorici. Drugi del razstave Preteklo in pozabljeno bodo odprli 1. februarja v Muzeju novejših zgodovine v Ljubljani. Že v sredo pa je v Mariboru potekalo celodnevno znanstveno srečanje v okviru mednarodnega projekta Šoa - spominjamo se na temo Vsako leto eno ime.

Holokavst kot nepopisno brutalen zločin brez primere še danes predstavlja eno najtemnejših poglavij v zgodovini človeštva, pa je v sporočilu za javnost med drugim zapisal predsednik slovenskega državnega zbora Pavel Gantar. Prav pa je, dodaja, da se ob tem spomnimo tudi drugih, za tretji rajh nesprijemljivih skupin, med njimi so bili tudi številni preganjani Slovenke in Slovenci, ki so bili nasilno internirani v nacistična uničevalna koncentracijska taborišča.

Gantar je še poudaril, da smo zato spomin na sistematično in premišljeno uničevanje ter iztrebljanje, ki so ga v drugi svetovni vojni izvajali nacisti, dolžni prenašati na sedanje in bodoče generacije. Kljub temu pa po njegovem mnenju zgolj to ne zadostuje. Spremljati ga mora namreč zavest, da gre za sprevržen zločin, storjen nad nedolžnimi civilisti, ki so pripadali "napačni" etnični skupnosti, "napačnemu" narodu, "napačnemu" kulturnemu izročilu, je še poudaril Gantar. (STA)

SLOVENIJA - Nestabilnost večine Zares spet o možnosti izstopa iz vladne koalicije

LJUBLJANA - Če koalicija ne bo več mogla uresničevati svojega programa, generalni sekretar stranke Bogdan Biščak vnovič napoveduje možnost, da Zares koalicijo zapusti. Vendar to po njegovih besedah ne bi pomenilo, da ne bi več podpirali programskih nalog, ki so jih podpisali v koalicijskem sporazumu. Biščak je ob tem zanikal navedbe enega od spletnih medijev, da Zares preigrava možnost izstopa iz vlade, ne pa tudi iz koalicije.

Programske naloge vlade bi po besedah Biščaka tudi v primeru izstopa iz koalicije podpirali, ker ne bi mogli naenkrat reči, da je neka zadeva neumna. "Če smo rekli, da je zdravstvena reforma potrebna, jo bomo podpirali tudi, če ne bomo v vladi. Ali si to zasluži oceno, da potem ostanemo v koaliciji, pa po mojem ne," pravi Biščak. Kresalova napovedi Zares ni komentirala.

Tudi predsednik DeSUS Karl Erjavec pravi, da ne želi ocenjevati resnosti namigov Zares o morebitnem izstopu iz koalicije, je pa po njegovem mnenju zelo verjetno, da se to zgodi. Tudi predlog Zares za ustavne spremembe oz. za večjo možnost predčasnih volitev po Erjavčevih ocenah pomeni, da bi stranka rada našla izhod iz tega položaja in zapustila vlado.

Take napetosti so bile, pravi Erjavec, izpostavljene tudi v ravnanju Zares do DeSUS, kar pa je sam razumel "bolj kot način, kako bi Zares zamajal vlado in koalicijo". DeSUS v tem primeru na "izpraznjena ministrska mesta Zares" ne bi predlagal svojih kandidatov, temveč bi to prepustili premieru, pravi Erjavec.

Koalicija ima danes koalicijski vrh, na katerem bodo obravnavali prioritete vlade. Na srečanju, ki se ga bodo udeležili tudi vodje poslanskih skupin, naj bi preverili, ali DZ podpira naloge, o katerih so prvaki vladnih strank že dosegli soglasje. (STA)

Pridržani sodnik brez imunitete

LJUBLJANA - Parlamentarna mandatno-volilna komisija je sklenila, da se celjskemu sodniku Milku Škobernetu ne podelijo imuniteta. To pomeni, da se za sodnika lahko odredi pripor in da se zoper njega lahko začne kazenski postopek. Škobernet je že včeraj zaslísal preiskovalni sodnik. Komisija je na nekaj minut trajajoči seji o imuniteti odločala na zahtevo vrhovnega državnega tožilstva in po predhodno pridobljenem mnenju sodnega sveta.

Predlog so že posredovali državnemu zboru, ki bo o tem odločil na naslednji redni seji. Predsednik mandatno-volilne komisije Bojan Kontič (SD) je spomnil, da se redna seja začne že prihodnji ponedeljek. Kontič je v izjavi za javnost po seji komisije tudi pojasnil mnenje sodnega sveta, ki je predlagal, da postopek teče naprej. Sodni svet prav tako soglaša s priporom. Podatka, ali se je Škoberne morda skliceval na imuniteto, Kontič nima. V sredo so v obsežni kriminalistični akciji opravili več hišnih preiskav, za sodnika Škobernet in še dva osumljena pa je bilo odrejeno 48-urno policijsko pridržanje. Po neuradnih informacijah, ki krožijo v medijih, naj bi bil Škoberne pridržan zaradi suma, da je v zameno za podkupnino odpravil mednarodno tiralico za Esada Čehajića, osumljenca kaznivih dejanj, povezanih s prostitucijo in goljufijami. Direktor podjetja Komunala Laško Marjan Salobir ter celjski podjetnik Esad Ramić pa naj bi bila osumljena, da sta bila posrednika pri teh dogovorih.

Esad Čehajić je za oddajo Svet na Kanalu A potrdil, da je celjskemu sodniku Milku Škobernetu plačal 9000 evrov za to, da mu je celjsko okrožno sodišče odpravilo pripor. Potrdil je tudi, da sta bila posrednika pri tem njegov znanec Esad Ramić ter "sodnikov sosed". Ob tem Svet navaja, da direktor Komunale Laško Marjan Salobir živi blizu Škoberneta. (STA)

Hrvaška policija išče slike iz Sanaderjeve zbirke

ZAGREB - Hrvaška policija je na podlagi zahteve protikorupcijskega urada objavila, da išče pet slik znane hrvaškega slikarja s prehoda iz 19. v 20. stoletje Vlaho Bukovca, ki so v lasti bivšega premiera Iva Sanaderja in so bile posojene za neko razstavo. Preiskovalci so sicer prejšnji mesec v stanovanjih družine Sanader v Zagrebu in Splitu zasegli več kot 400 umetnin. Časnik dodaja, da je pogrešanih pet olj na platnu ocenjenih na 230.000 evrov.

POLITIKA - Iskrice v Berlusconijski stranki Furlanije-Julijske krajine

Tondo proti Camberju spet v podporo tržaški županski kandidaturi Antonioneja

VIDEM - »Poslanec Roberto Antonione bi bil dober tržaški županski kandidat desne sredine.« Predsednik Furlanije-Julijske krajine Renzo Tondo se je včeraj spet javno ogradil od tržaškega vodstva stranke Ljudstva svobode, ki skuša na vse načine preprečiti Antonionejevo tržaško kandidaturo. Kot zadnjo so si izmislili neke vrste anketo, s katero naj bi pristaši Berlusconijske stranke direktno izbrali županskega kandidata. Marsikdo je prepričan, da je ta pobuda pisana na kožo Sergia Dressija, bivšega deželnega odbornika in trenutno predsednika letališča v Ronkah.

Tondo soglaša z deželnim tajnikom Severne lige Pietrom Fontaninijem, ki podpira Antonioneja, kar že nekaj časa dela tudi vplivni furlanski senator Ferruccio Saro. Vsi pozivi, naj se tržaško Ljudstvo svobode opredeli za Antonioneja, so doslej ostali brez odziva. Tudi potem ko je prometno ministrstvo imenovalo Marino Monassi, življenjsko sopolitico senatorja Giulia Camberja, za predsednico tržaške pristaniške oblasti.

Predsednik FJK Renzo Tondo (levo) in tržaški senator Giulio Camber

V desni sredini na deželni ravni se torej krepi podpora Antonioneju, ki bi imel po mnenju opazovalcev dobre možnosti za volilno zmago. Zadnjo in odločilno besedo bo imel zgleda Camber, razen, če se za Antonioneja javno ne opredeli ministrski predsednik Silvio Berlusconi, ki pa ima sedaj - kot vemo - druge skrbi in probleme. Podpora An-

tonionejeve kandidature s strani Tonda in Fontaninija spravlja v zadrego Isidora Gottarda, deželnega koordinatorja Ljudstva svobode. Gottardo se ne more zameriti senatorju Camberju in njegovi tržaški oblastniški strukturi, po drugi strani pa sam dobro ve, da bi bil Antonione dober županski kandidat celotnega desnosredinskega zavezništva.

NESREČA - Prevelika hitrost V prevrnjenem šolskem avtobusu 19 otrok na srečo le lažje ranjenih

MURSKA SOBOTA - V kraju Grad v Prekmurju se je včeraj malo pred 8. uro zjutraj prevrnil šolski avtobus, ki je prevažal 24 otrok, učence Osnovne šole Grad na Goričkem. Avtobus je zaradi nepravilne hitrosti zapeljal s ceste in se prevrnil na bok. Na srečo hujših posledic ni bilo, saj je bilo 19 otrok in voznik avtobusa le lažje poškodovanih, so sporočili s Policijske uprave (PU) Murska Sobota.

Policisti so z ogledom kraja in z zbiranjem obvestil ugotovili, da je 43-letni voznik avtobusa vozil iz smeri Kruplavnika proti Gradu. Pred levim ovinkom je na delu ceste, ki je bila zaradi sneženja mokra in poledelela, zapeljal na desno bankino, nato nazaj na vozišče, kjer je zaradi nepravilne hitrosti izgubil oblast nad vozilom. Avtobus je zaneslo desno izven vozišča, kjer je trčil v drog električne napeljave, se zasakal okoli svoje osi in se nato prevrnil na levi bok.

Policisti so voznika preizkusili z elektronskim al-kotestom, ki je pokazal, da je ta vozil trezen. Odredili so tudi izredni tehnični pregled avtobusa, navajajo na PU Murska Sobota. Voznika bodo policisti ovadili.

Poškodovane v nesreči so oskrbeli v zdravstvenem domu pri Gradu ter v Splošni bolnišnici Murska Sobota. Skupna materialna škoda na avtobusu in objektih je za zdaj ocenjena na 10.000 evrov. (STA)

TÜRK V ITALIJI - Mnenje predsednika krožka Istria Livia Doriga

»Optanti, ezuli in begunci, to res ni glavni problem«

Umetnine bi obogatile italijansko kulturo v Istri - Kdaj bo kdo od levih politikov razumel slovenščino?

TRST - »Optanti, ezuli, begunci in pregnanci. To res ni problem, bistveno je, da je slovenski predsednik Danilo Türk javno priznal eksodus Italijanov iz Istre kot tragedijo v sklopu tragedij, ki so v preteklem stoletju zaznamovale naše kraje.« Livio Dorigo, predsednik kulturnega krožka Istria, s precejšnjo odmaknjenostjo spremlja polemiko o optantih in ezulih, ki je v bistvu boj za oslovo senco, pravi. »Res je, da so mnogi Istrani formalno optirali za Italijo. To so naredili v izrednih razmerah. Kdo pa je tisti, ki prostovoljno zapusti svoj dom in svoj rodni kraj,« se sprašuje Dorigo, upokojeni živinozdravnik, po rodu Puljčan in danes Tržačan z istrskimi koreninami.

Krožek Istria je v svoji zgodovini imel vedno »drugačna stališča«. Drugačna od desnice in glavnine ezulskih združenj, drugačna tudi od leve, ki je ezule dolgo smatrala za nacionaliste, če že ne fašiste. Tudi glede znamenitih umetnih, ki jih je Italija ob začetku druge svetovne vojne odnesla iz Istre ima Dorigo »posebno« mnenje.

»Najprej je treba poudariti, da je problematika umetnin precej marginalna v odnosih med Italijo in Slovenijo, razen seveda če hočemo, da zadeva dobi politični naboj, ki ga nima,« pravi predsednik krožka Istria. Nikjer ni bral ali slišal, da bi slovenski predsednik zahteval od Giorgia Napolitana (na posnetku ANSA predsednika na Kvirinalu) vrnitev umetnin, pač pa je Türk opozoril na potrebo po uživanju (v it. fruizione) teh slik, ki so danes v glavnem po skladiščih, nekatere pa celo razpadajo. »Tisti, ki si polnijo usta z izumiranjem italijanske kulture in jezika v Istri, naj nekaj naredijo, da ne bo več tako. Vrnitev vsaj nekatereh umetnin v istrske cerkve, muzeje in palače bi koristila italijanski kulturi in

Vodja krožka Istria Livio Dorigo (KROMA)

umetnosti,« dodaja Dorigo. Modre in uravnotežene se mu zdijo besede deželnega ravnatelja zavoda za umetniško in spomeniško varstvo FJK Luce Caburlotta, ki - podobno kot Türk - govori o nujnosti čim širšega uživanja teh umetnin.

Krožek Istria na splošno z optimizmom gleda na razvoj odnosov med Italijo in Slovenijo ter na vzdušje, ki se ustvarja v naših krajih. Na tem področju je treba narediti še več. Dorigo pravi, da bi morala tržaška levica brez pogojev zahtevati poučevanje slovenščine na italijanskih šolah, vsaj kakšen politik iz vrst levičarskih strank pa bi se moral lotiti učenja slovenščine, da bi iz prve roke izvedel, kaj se dogaja v slovenski narodni skupnosti. Pokojni Giorgio Depangher je v italijanščino prevajal Prešerna in Kosovela, lahko pa bi se kdo od politikov vsaj potrudil za razumevanje naslovov Primorskega dnevnika.

S.T.

ŠPETER - V nedeljo Poseben večer pravljic

ŠPETER - Inštitut za slovensko kulturo prireja v nedeljo, od 17. ure dalje, v slovenskem kulturnem centru v Špetru poseben večer pravljic. Na njem bodo predstavili knjigo Anje Štefan Za devetimi gorami, malčki in starejši pa bodo lahko poslušali tudi stare pravljice iz bogate ljudske zakladnice Slovencev z Videmskega. V knjigi Za devetimi gorami je zbranih kar 53 slovenskih ljudskih pripovedi iz različnih slovenskih pokrajin. Bogati jih več kot 100 sijajnih ilustracij, delo Ančke Gošnik Godec in Zvonka Čoha.

Ob avtorici Anji Štefan bodo pravljice pripovedovali izkušeni pravljicarji Bruna Balloch, Giovanni Coren, Ciril Horjak, Renzo Gariup, Ada Tomasetti, Boštjan Napotnik in Silvana Paletti.

Prisotnim bodo tudi ponujali magične napoje: rdeče za ljubezen, zelene za zdravje in rumene za lepoto. (NM)

VELIKO ARTIKLOV

po 0.50, 1, 1.50 in 2 evra

Prihranek v popolnem ravnovesju!

Do 9. februarja 2011

...in polno drugih ponudb!

Skuta
SANTA LUCIA GALBANI
(5,00 €/ kg)

0,50
100 g

Testenine
DIVELLA
več vrst
(1,00 €/ kg)

0,50
500 g

Kremni gel za tuširanje
PALMOLIVE
hranilni s karitè maslom/
vlažilni z oljčnim mlekom

1,00
250 ml

minestrone
Tradizione
con 10 verdure scelti

1,50
450 g

Ravioli
Gioiaverde GIOVANNI RANA
več vrst
(8,00 €/ kg)

2,00
250 g

Zelenjavna juha
Minestrone Tradizione FINDUS
zamrznjena
(3,33 €/ kg)

famila

Pri nas si v družinskem krogu.

RABOJEZ (TS) - Drž. cesta Farnei 40/b

TRST (TS) - ulica Valmaura 4

GORICA (GO) - ulica Terza Armata

TRGOVINA - Odločitev deželnega upravnega sodišča FJK v zvezi z nedeljami

Outlet v Palmanovi uspel s prizivom na upravno sodišče

Deželni zakon v nazkrižju z ustavo? Brandijeva spravljiva, Dipiazza ironičen

TRST - Deželno upravno sodišče (TAR) Furlanije-Juljske krajine je sprejelo priziv trgovin v nakupovalnem naselju Palmanova Outlet Village, ki so se pritožile na ukrep zveze občin Aiello-San Vito glede odprtja trgovin ob nedeljah in praznikih.

Administrativni sodniki so tako z odredbo zamrznili učinkovanje ukrepa omenjenih občin, hkrati pa so načeli vprašanje ustavnosti deželnega zakona za trgovino Furlanije-Juljske krajine. Na ta zakon se namreč sklicuje ukrep zveze občin Aiello-San Vito, ki je oktrobra od outleta zahteval seznam nedelj in praznikov, ko so trgovine v naselju odprte. Trgovsko naselje, v katerem je okrog 30 trgovin, stoji v bližini Palmanove, po kateri nosi ime, vendar na ozemlju občine Ajello del Friuli.

Deželni zakon za trgovino iz leta 2008, ki je rezultat dolgih pogajanj med partnerji Tondove koalicije, odreja, da so lahko velika nakupovalna središča odprta največ 29 nedelj v letu. Trgovine v naselju Palmanova Outlet Village, ki je bilo odprto spomladi leta 2008 z naložbo okrog 80 milijonov evrov, so bile odprte vse nedelje, in sicer glede na to, da gre za posamezne trgovine z omejeno površino. Junija lani pa je deželni svet s spremembami deželnega zakona o trgovini izglasoval vključitev tudi teh trgovin. Na tej osnovi je zveza občin Ajello-San Vito oktobra lani zahtevala od outleta seznam nedelj in praznikov, ko so trgovine odprte. Na to so se trgovci odzvali s prizivom na TAR.

Kot so včeraj sporočili iz Palmanova Outlet Villagea, je deželno upravno sodišče priznalo problem ustavnosti določil o nedeljskih in prazničnih odprtjih trgovin, ki jih vsebuje deželni zakon o trgovini. Sodniki so se, »... glede na to, da obstaja škoda ...«, odločili za »... začasno zamrznitev pravnomočnosti ...« odločbe, ki jo je v zvezi z nedeljskim obratovanjem izdala zveza občin Ajello-San Vito in na katero so se nato trgovci pritožili. Vprašanje bo zdaj romalo na ustavno sodišče, je zapisano v tiskovnem sporočilu outleta. Njegova direkcija je zadevo takole komentirala: »Jemljemo v vednost pozitivni odgovor deželnega upravnega sodišča in posredovanje vprašanja v presojo ustavnega sodišča, in to ne samo v interesu trgovcev, ampak tudi vseh zaposlenih.«

Deželna odbornica za trgovino Angela Brandi se je na novico odzvala spravljivo: »Veljavnost zakona ostaja, odločitev sodnikov pa bi lahko bi-

la priložnost, da ga premislimo.« Vodja opozicijske skupine Demokratske stranke v deželnem svetu Gianfranco Moretton pa je izjavil, da odločitev sodišča potrjuje »površnost ravnanja Tondove uprave«, ki da se je že večkrat pokazala z zavrnitvijo deželnih zakonov v Rimu in na kar je njegova stranka vztrajno opozarjala.

Tržaški župan Roberto Dipiazza, ki si je na vse načine prizadeval, da bi bile lahko trgovine v Trstu kot turističnem mestu odprte tudi ob nedeljah, je včeraj sarkastično komentiral z besedami »odličen rezultat«. »Zdaj imamo majhne trgovine odprte in velike zaprte, rezultat pa je, da zaposleni v majhnih trgovinah delajo stalno, tisti, ki so zaposleni v velikih trgovinah, pa ne. Zakon se je rodil slabo, ne funkcionira.« Drugi vidik, ki moti župana, pa so doletela za zgodovinsko središče mesta: »Nekatere trgovine so lahko odprte vedno, tiste na drugi strani ceste pa ne,« je navedel kot primer nesmiselnosti deželnega zakona o trgovini.

Trgovsko naselje pri Palmanovi tik pred odprtjem spomladi 2008

ARHIV

PRISTANIŠČA - Zasilna rešitev za razbremenitev tržaškega nabrežja

Turški tovornjaki bodo carinske obveznosti začasno opravljali v Tržiču

LOGISTIKA - Programi EU Na tržaški zbornici srečanje o evropskem projektu Baltik-Jadran

TRST - Na tržaški Trgovinski zbornici je bilo včeraj popoldne srečanje o projektu Batco - Baltsko-jadransko transportno sodelovanje v okviru programa Srednja Evropa 2007-2013, ki ga z 2,7 milijona evrov financira EU. Pri projektu, ki ga vodi avstrijska dežela Koroška, sodelujejo javni in zasebni partnerji iz Poljske, Češke, Slovaške, Avstrije in Italije. V Furlaniji-Juljski krajini so projektni partnerji Dežela FJK, Pristaniška oblast in tržaška zbornica s svojim podjetjem Aries, ki je k sodelovanju povabilo tržaško univerzo, milansko Bocconi in posamezne izvedence s transportnega področja.

Cilji projekta, ki se bo razvijal do leta 2013, so promocija in marketing mreže logističnih in pristaniških storitev na deželnem zemlju s posebnim ozirom na majhna in srednja podjetja.

TRST - Prvi problem, s katerim se je srečala nova predsednica tržaške Pristaniške oblasti Marina Monassi, so vrste težkih tovornjakov na tržaškem nabrežju, ki se ustvarjajo zaradi čakanja na ureditev listin za vkrcanje na trajekt za Turčijo. Rešitev, za katero so se dogovorili včeraj na tržaški Trgovinski zbornici, je prestavitev carinskih operacij za te tovornjake v Tržič, ker tega na tovarnem terminalu na Fernetičih zaradi pomanjkanja prostora ne bi mogli zagotoviti.

Turški tovornjaki se bodo po izvozu z avtoceste torej usmerjali v tržiško pristanišče, kjer bodo opravili potrebne carinske formalnosti, tako da bodo v Trst pripeljali že pripravljeni za vkrcanje in se ne bodo ustvarjale kolone v pristanišču in pred njim. Za to rešitev so se dogovorili Monassijeva, predsednik zbornice Antonio Paoletti, predsednik tovarnega terminala na Fernetičih Giorgio Maranzana in pooblaščen upravitelj družbe Samer&Co Shipping Enrico Samer.

Z najdeno rešitvijo se strinjata tudi tržaška prefektura in občinska uprava, vendar gre za začasni ukrep. Dokončna rešitev bo tako ali drugače morala biti terminal na Fernetičih, ker v tržaškem pristanišču preprosto ni prostora. To je rešitev, ki jo je predvidevala že prejšnja Boniciolijeva pristaniška uprava, ki je iskala prostor v zaledju, a se Trgovinska zbornica ni hotela odpovedati svojem lastniškemu deležu v terminalistični družbi, s čemer bi ta z že pridobljeno privolitvijo ostalih lastnikov (občine in pokrajine Trst in republiške občine) prešel v last Pristaniške oblasti.

SEJMI - Turizem V Ljubljani odprli sejem Alpe Adria

LJUBLJANA - Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani se je včeraj začel sejem Alpe Adria: Turizem in prsti čas, ki se je letos programsko in destinacijsko razširil. Na njem se kot regija partnerica predstavljajo Dolenjska, Bela Krajina in Kočevsko-Ribniška, pripravili pa so tudi prvo strokovno konferenco s področja marketinga v turizmu. Organizatorjem je letos uspelo na enem mestu združiti turistično ponudbo regije Alpe-Jadran. Na sejmju se predstavljajo italijanske, madžarske, hrvaške in slovenske regije, poleg regije Alpe-Jadran pa svojo ponudbo predstavlja tudi nekaj bolj oddaljenih destinacij, kot so države na Balkanu, Turčija in Španija. Vizija sejma, ki je letos doživel tudi vsebinsko nadgradnjo, je postati osrednja turistična prireditve v regiji Alpe-Jadran, Ljubljano pa postaviti na turistični zemljevid Evrope.

EVRO

1,3716 \$ +0,3

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
27. januarja 2011

valute	evro (povprečni tečaj)	27.1.	26.1.
ameriški dolar	1,3716	1,3681	
japonski jen	113,90	112,47	
kitajski juan	9,0279	9,0062	
ruski rubel	40,6428	40,7000	
indijska rupija	62,5530	62,5308	
danska krona	7,4538	7,4523	
britanski funt	0,85955	0,86325	
švedska krona	8,8452	8,8585	
norveška krona	7,9230	7,8665	

RUBYGATE - Na osnovi gradiva, ki so ga zbrali milanski tožilci

Pri Berlusconiju še ena mladoletna prostitutka

Imunitetni odbor poslanske zbornice zavrnil prošnjo za hišno preiskavo

RIM - Imunitetni odbor poslanske zbornice je včeraj zavrnil prošnjo milanskih tožilcev, ki vodijo preiskavo o aferi Rubygate, da bi preiskali nekatere stavbe v Milanu, ki formalno služijo Silviu Berlusconiju kot poslancu, v njih pa dejansko uraduje premierjev računovodja Giuseppe Spinelli, ki je osumljen, da je plačeval prostitutke za svojega nadrejenega. Za zavrnitev prošnje je glasovalo 11 predstavnikov Ljudstva svobode, Severne lige in skupine Odgovornih, proti pa je bilo 8 poslancev opozicijskih strank.

Vladna večina je zavrnitev utemeljila, češ da je za ta primer pristojno sodišče ministrov, ne pa milansko sodišče. Kot je pojasnil poslanec Ljudstva svobode Maurizio Paniz, je Berlusconi lanskega 27. maja poklical milansko kvesturo po telefonu z zahtevo, naj izpusti Maročanko Karimo el Maroug, bolje znano kot Ruby, misleč, da gre za vnukinjo egiptovskega predsednika Hosnija Mubaraka. In to naj ne bi storil kot zasebnik, ampak kot predsednik vlade. Prav zato bi moralo o zadevi presojati sodišče ministrov. Priznati je treba, da gre za res čudno utemeljitev, saj je iz razpoložljive dokumentacije jasno, kako je premier natanko vedel, da Ruby nima nič opraviti z Mubarakom.

Opozicija je sklep imunitetnega odbora označila za nelegitimnega, saj sloni na utemeljitvi, ki presega njegove pristojnosti. Sicer pa stališče imunitetnega odbora ni dokončno. O prošnji milanskih sodnikov se bo morala izreči poslanska zbornica na plenarnem zasedanju.

Medtem prihajajo na dan nove podrobnosti tega škandala. Iz preiskovalnega gradiva, ki so ga milanski tožilci posredovali poslanski zbornici, izhaja, da je poleg Ruby k Berlusconiju zahajala še druga mladoletna prostitutka, in sicer danes 19-letna Brazilka Iris Berardi, ki naj bi pred dvema letoma prenočila pri premierju.

Poleg tega naj bi Ruby za molk o tem, kaj se je dogajalo v Berlusconijevi vili, zahtevala kar pet milijonov evrov. To naj bi izhajalo iz telefonskih prilsuhov, poleg tega pa so v nekem stanovanju v Genovi zasegli tudi zapiske ženske, v katerih je omenjena tudi Ruby, in sicer, da pričakuje, da ji bodo v dveh mesecih nakazali 4,5 milijona evrov.

Berlusconi se je za nameček s to afero zapletel tudi v preiskavo o prekupevanju z mamili. Eno izmed deklet, ki so obiskovala Berlusconijeve vile, je bilo namreč v intimnem odnosu z nekim prekupevalcem mamil, pri katerem so avgusta našli dvanajst kilogramov kokaina. Mamilo so odkrili v kleti stanovanja, v katerem je živelo to dekle, zanj pa je najemnino plačeval Berlusconi. Po domnevah preiskovalcev naj bi Berlusconi v svojih sta-

novanjih v Milanu podpiral več maneken in prostitutk, ki so za svoje »usluge« prejemale tako denar kot drag nakit.

Voditelj Demokratske stranke Pier Luigi Bersani je včeraj pozval zdrave sile v desni sredini, naj prepričajo Berlusconija, da se umakne in na tak način reši državo iz zagate, ki je ni mogoče več prenašati. Toda ta in podobni pozivi so za zdaj kot bob ob steno. Tako je včeraj voditelj Severne lige Umberto Bossi izključil možnost, da bi zapustil Berlusconija, češ da ni »slepar«. Priznal pa je, da sedanja afeta »zapleta stvari«.

Sicer pa se Berlusconi za svojo obrambo poslužuje vseh mogočih sredstev. Tako je dnevnik njegovega brata Paola Il Giornale včeraj napadel Ildo Bocassini, eno izmed milanskih tožilck, ki vodijo preiskavo Rubygate. Objavil je, da so Bocassinijevo leta 1982 zasačili, ko je ljubimkovala z novinarjem skorajnolevičarskega časnika Lotta Continua. Zaradi tega je Višji sodni svet uvedel postopek proti njej, ona pa se je branila, češ da ima pravico do »zasebnega življenja«. Na stran Bocassinijeve so se včeraj postavili njeni kolegi, pa tudi predstavniki leve sredine.

Brazilska prostitutka Iris Berardi

ANSA

POLITIKA - Berlusconi in Finijevi pristaši so si v laseh

Spor se poglablja

Fratтини poročal o dosjeju s Sv. Lucije, Ljudstvo svobode zahteva Finijev odstop, Finijevci v protinapadu

RIM - Sporu med Ljudstvom svobode in Finijevimi pristaši Prihodnosti in svobode za Italijo ni videti konca. Včeraj je prišlo do nove zaostritve, potem ko je zunanji minister Franco Frattini v senatu poročal o dokumentih, ki jih je prejel od karibske otoške države Sv. Lucija. Dosje vsebuje informacije o okoliščinah kupoprodaje stanovanja Nacionalnega zaveznitva v Montecarl, v katero naj bi bil vpleten svak predsednika poslanske zbornice Gianfranca Finija Giancarlo Tulliani. Frattini vsebine dokumentov ni razkril, dejal je, da so po zagotovilih prvega ministra Sv. Lucije avtentični in da jih ima zdaj rimsko državno tožilstvo.

Vodstvo Ljudstva svobode je po posvetovanju s premierjem Silviom Berlusconiem spet zahtevalo Finijev odstop. V stranki poudarjajo, da bodo pri tem stališču vztrajali, saj naj bi vodja Prihodnosti in svobode izrabljaj položaj predsednika poslanske zbornice v politične namene. Nazadnje se je zaiskrilo v parlamentarnem odboru za varnost Copasir,

FRANCO FRATTINI

ANSA

GIANFRANCO FINI

ANSA

kjer naj bi Fini preprečil, da bi njegovega somišljenika Carmela Briguglia domestil poslanec Ljudstva svobode.

Finijevci so odgovorili popoldne. Italo Bocchino je zatrdil, da je pobudnik dosjejev proti Finiju sam Berlusconi, in ocenil, da se premier boji volitev, ker so ga državljani naveličani zaradi nočnih zabav v Arcoreju. »Prepričan sem, da bo še naprej zabarikadiran v Palači Chigi,« je komentiral Bocchino. Obenem je obtožil Frattinija, da je šibko klonil Berlusconijevim zahtevam in osramotil italijan-

ske diplomacijo. Nek aktivist Prihodnosti in svobode je proti zunanjemu ministru zaradi vpletanja v delo sodnikov celo vložil tožbo zaradi zlorabljanja položaja. Dokumenti s Karibov med drugim naj ne bi bili sodno relevantni, ker jih Italija ni prejela po uradni poti z mednarodnim sodnim nalogo. Finijev odvetnik Giuseppe Consolo pa je med oddajo Porta a Porta kazal dokumente, ki po njegovih besedah dokazujejo, da Giancarlo Tulliani (brat Finijeve žene) ni lastnik stanovanja v Monaku.

GOSPODARSTVO - Obračun Skupina Fiat v letu 2010 spet ustvarila dobiček

TURIN - Po izredno težkem letu 2009 je Fiat lani spet zabeležil čisti dobiček. Bilo ga je za 600 milijonov evrov, potem ko je izguba v letu 2009 znašala 848 milijonov evrov. V koncernu napovedujejo rast tudi po nedavni razcepitvi v družbi Fiat in Fiat Industrial.

Fiat je lani izpolnil napovedi iz poslovnega načrta. Dobček iz poslovanja se je podvojil na 2,2 milijarde evrov, k čemur so pozitivno prispevala vsa poslovna področja, s včeraj sporočili iz proizvajalca vozil s sedežem v Turinu.

Lanski prihodki so se v primerjavi z letom 2009 povečali za 12,3 odstotka na 56,3 milijarde evrov. Hkrati je koncern znižal tudi neto zadolženost. Konec lanskega leta je znašala 2,4 milijarde evrov, kar je dve milijardi evrov manj kot konec leta 2009.

V lanskem zadnjem četrtletju je Fiat ustvaril 318 milijonov evrov dobička, kar je bilo že tretje četrtletje z dobičkom zapored. Prodajo je spodbujalo predvsem povpraševanje po tovornih vozilih in traktorjih pa tudi po osebnih avtomobilih v Braziliji. Še v zadnjem četrtletju 2009 je imel Fiat 283 milijonov evrov izgube.

Fiat se je v začetku tega leta razcepil v podjetji Fiat in Fiat Industrial, ki nameravata letos skupaj ustvariti 59 milijard evrov prihodkov, od tega 37 milijard evrov od prodaje avtomobilov, 22 milijard evrov pa od prodaje tovarnjakov ter kmetijskih in gradbenih strojev. Skupni dobiček naj bi se gibal med

DAN SPOMINA - V priredbi Občine Trst

Osrednja svečanost v Rižarni, »sveti skrinjici bolečine in spomina«

Nagovora župana Dipiazze in županje Premolin ter verski obredi - Med občinstvom tudi številni šolarji

Županja Fulvia Premolin med svojim nagovorom, kateremu so prisluhnili tudi številni šolarji

KROMA

Večkrat ponavljamo, da je treba zgodovinski spomin prenesti na mlade rodove, v nasprotnem primeru bo žrtvovanje milijonov ljudi povsem zaman.

Včeraj smo bili v Rižarni priča temu »posredovanju« spomina: ob koncu svečanosti ob dnevu spomina na holokavst so se otroci in mladostniki strnili okrog nekaterih belolasih mož, ki so imeli okrog vratu kariraste rute. Učenci in dijaki, ki so včerajšnje jutro preživeli v tržaški Rižarni, so z notesi in peresi v rokah prisluhnili spominom bivših deportirancev: zgodovina je pridobila človeške poteze ... njen nauk pa je bil najbrž učinkovitejši od še tako dobre učiteljeve razlage.

Osrednja slovesnost ob dnevu spomina na holokavst, ki ga je italijanski parlament ustanovil leta 2000, evropski pa leta 2005, je po ustaljenem običaju potekala v Rižarni. Udeležili so se je res številni predstavniki političnega in verskega življenja, veliko pa je bilo tudi občanov, predvsem šolarjev tako italijanskih kot slovenskih šol. Prisotni so bili župani vseh občin v tržaški pokrajini, njena predsednica Maria Teresa Bassa Poropat, predsednik Dežele Furlanije-Juljske krajine Renzo Tondo, poslanec Federico Fedriga, evropska poslanka Debora Serracchiani, prefekt Alessandro Giacchetti. A tudi nekateri odborniki in svetniki občinskih, pokrajinskih in deželnih uprav.

Na velikem dvorišču so stali prapori borčevskih organizacij in združenj deportirancev, nad glavami prisotnih pa sta plapolali le dve zastavi združenja Arcigay-Arcilesbica: njeni predstavniki so ob ploščo v spomin na vse, ki so v Rižarni umrli zaradi svojih spolnih nagnjenj, položili rožnato kompozicijo v obliki trikotnika: z rožnatimi trikotniki so nacisti označevali homoseksualne taboriščnike ...

Po polaganju vencev, med katerim so karabinjerji v visoki uniformi položili velik skupen lovorjev venec vseh krajevnih upraviteljev, je pred mikrofonom stopil tržaški župan Roberto Dipiazza. Rižarno je označil za »sveto skrinjico bolečine in spomina«, ki je vse leto odprta mladim. Za njenimi zidovi, ob pogledu na njene celice, lahko bolje začutijo pomen besed svoboda in demokracija. Tu lahko spoznajo, da je bila Rižarna najprej

koncentracijsko nacistično taborišče za italijanske vojake, nato zapor za tržaške Jude, ki jih je čakala deportacija, na koncu pa edino uničevalno taborišče v Italiji, v katerem je bilo ubitih na stotine italijanskih, slovenskih in hrvaških partizanov ter političnih zapornikov.

Župan se je s hvaležnostjo spomnil tržaške judovske skupnosti, ki je med 2. svetovno vojno, tudi zaradi soudeležnosti fašistične Italije in splošne brezbriznosti plačala izredno visok davek. Poudaril je, da si je med svojim desetletnim županovanjem ustvaril »močno in jasno prepričanje«: Trst se lahko razvija samo v bratstvu in spoštovanju vseh svojih skupnosti. To prepričanje je rastle vsakič, ko sem se znašel za temi zidovi, je zaključil, kajti tu lahko vsakdo začuti, kako močna je potreba po enakopravnosti med vsemi ljudmi: tega ne smemo nikoli pozabiti.

Giuseppe Sincic

KROMA

Dolinska županja Fulvia Premolin je najprej v slovenščini, nato pa tudi v italijanščini spomnila, da se uničevalni nacistični načrt ni rodil med 2. svetovno vojno, ampak veliko pred njo. Zgodovina nas zato poziva

k nadziranju sedanjosti, ki je po mnenju županje le korak od rasne diskriminacije. Obsodila je brezbriznost in tiste, ki sistematično privzgajajo strah ter skušajo potešiti nezadovoljstvo ljudi z iskanjem krivcev za nastalo krizo v tujcih in »drugičnih«. Italijo, ki slavi letos svojo 150. letnico, je pozvala naj ne pozabi na svoje številne zgodovinske napake in uresniči tako družbo, v kateri bodo prevladovali enakopravnost, solidarnost in znanje.

Sledili so številni verski obredi: od katoliškega (vikar je uvodni in sklepni apel iznesel tudi v slovenščini) do evangeličanskega, mimo grško in srbsko-pravoslavnega do hebrejskega. Preden je rabin Itzhak David Margalit zapel hebrejsko molitev v spomin na žrtve nacističnih taborišč, se je zahvalil vsem partizanom, ki so žrtvovali svoja življe-

nja, ker so verjeli, da hudobija ne more zmagati.

V Rižarno se je včeraj vrnil tudi Giuseppe Sincic. Danes 84-letnega Hrvata so 20. maja 1944 pripeljali na dvorišče tržaške Rižarne iz istrske Lipe, kjer so mu nacifašisti ubili mamo, dve sestri in bratca. »Tu sem preživel tri mesece in pol: najprej v celicah v pritličju, nato v prostorih v drugem nadstropju. Od tu sem videl marsikaj. Ukrajinski vojaki, ki so se pridružili nacistom, so v Rižarni ustvarili pravo klavnico ...«

Sincica so nato premestili v koronejske zapore, od tu pa v nemško taborišče Chemnitz. Življenjska pot pa ga je nekaj let kasneje ponovno pripeljala v Rižarno. Ironija usode: v njenih prostorih so uredili begunsko taborišče, Istran Sincic je tu čakal na politični azil ...

Poljanka Dolhar

DAN SPOMINA - Vrsta svečanosti v organizaciji občinske uprave in drugih združenj

Hoja po poti deportirancev

Povorka in polaganje venca k obeležju na železniški postaji - Kulturna srečanja v bivši ribarnici - V Rižarni in drugod preko dva tisoč udeležencev

Osrednje svečanosti v Rižarni in drugih pobud, ki jih je v počastitev dneva spomina na holokavst priredila Občina Trst, se je udeležilo okoli dva tisoč ljudi, med katerimi je bil precejšen odstotek mladih, so sporočili iz tržaške občinske uprave.

Pri tem velja omeniti, da je pred že omenjeno svečanostjo v

Rižarni steklo polaganje venca k obeležju, ki na tržaški železniški postaji spominja, da je s slednje med drugo svetovno vojno odpotovalo veliko število vlakov, polnih deportirancev v nacistična taborišča. Venec sta položila tržaški župan Roberto Dipiazza in pokrajinski odbornik za politike miru Dennis Visioli,

potem ko so na postajo prispeli udeleženci povorkе, ki jo vsako leto prirejajo združenja bivših partizanov, deportirancev in političnih preganjancev VZPI-ANPI, ANED in ANPPIA (na sliki KROMA levo).

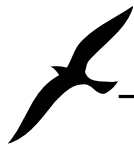
Udeleženci, med katerimi je poleg nekdanjih deportirancev bilo tudi večje število mladih, so krenili izpred koronejskega zapore po poti, ki so jo zaporniki med drugo svetovno vojno prehodili, da bi prišli do železniške postaje, po položitvi venca pa sta v imenu prirediteljev na kratko spregovorila mladi zgodovinar

Štefan Čok in bivši deportiranec Riccardo Goruppi.

V Salonu čudes v prostorih bivše ribarnice na tržaškem nabrežju pa je potekal popoldan v znamenju branja, predstavitev in predvajanja glasbenih, literarnih in filmskih del, ki vsebujejo pričevanja bivših deportirancev (na sliki KROMA de-

sno), med katerimi velja omeniti publikacijo Chicchi di riso Pavleta Merkuja, Roberta Denara in Patrizie Borghi in publikacijo o zgodbi deportiranke Jolande Marchesich, o kateri smo že pisali. Na sporedu je bilo med drugim tudi predvajanje dokumentarca Alojše Žerjale o Rižarni iz leta 1968.

DAN SPOMINA - Danes 72-letni Rom je bil kot otrok deportiran v fašistična taborišča

Zgodba o Romu Mirku iz Milana, ki je v Postojni videl goreti svoj dom

Dolgo potovanje peš po Apeninskem polotoku - »Vojna se ni za nas nikoli končala«

»Bila je vojna, živeli smo v revščini, a imeli smo se radi: skupaj smo bili bogati. Danes je družba materialno bogata, a re-vna po duši,« pravi Goffredo - Mirko Bez-zecchi, prijazen dvainsedemdesetletni Rom, rojen v Postojni, z italijanskim po-tnim listom in stalnim bivališčem v rom-skem naselju Rogoredo pri Milanu.

Ponosni pater familias, oče osmih otrok in ded preko štiridesetih vnukov, je med drugo svetovno vojno občutil faši-stično nasilje: sežig domače hiše, depor-tacijo v italijanska taborišča.

»V sredo sem v Rogoredu videl sku-pino Romov-Romunov, ki so jo oblasti iz-gnale iz njihovega naselja. Bilo je mraz, skoraj ničla, ob pogledu na tiste otroke na cesti, se mi je stisnilo srce,« pove v tržaškem baru z rosnimi očmi. Zgodovina se neizprosno ponavlja.

»Moj nono je bil kovač, nekega dne se je ustavil v Postojni. Imel je 13 otrok, za-to mu je Mussolini dal zgraditi hišo. Bila je res lepa, njena vrednost bi bila danes visoka. Njegove hčerke so delale v itali-janski kasarni Monte Sovič, ena se je tu-di poročila s sardinskim vojakom ...njuni otroci-moji bratrance so finančni stražni-ki, kar je meni v ponos.

Moja mama pa je poročila domačina, ki je bil vpoklican v italijansko vojsko. Še da-nes nihče ne ve, kje je padel.«

Mirkov prvi spomin pripoveduje o šti-riletnem dečku, ki je na saneh gledal, kako so plameni neke zimske noči uničili tisto le-po hišo, ki jo je dal zgraditi fašizem. Fašizem jo je zgradil, fašizem jo je uničil.

»Mojemu nonotu je bil všeč vaški bar ...prav tu pa mu je domačin, kljub temu, da je tvegaj življenje, povedal, da bodo ustaši zažgali njegovo hišo in ljudi v njej. V sani je vpregel vo-la in nas odpeljal. Potem smo peš bežali po goz-dovih, proti Trstu. Spominjam se, da me je ma-ma skrivala v svoje dolgo krilo, da ne bi videl trupel fantov, ki smo jih srečevali po poti ...

Včasih smo spali po hlevih, dobre lju-di vedno najdeš, a kmetje so tako tvegali ži-vljenje. Zato smo spali predvsem po grmov-ju in bili vsi popraskani ...«

Romska družina je prišla do Trsta, na-to pa do Palmanove, kjer so Nemci zajeli Mir-kovo teto in jo odpeljali v nemško taborišče. »Takrat je tehtala 90 kg, ob povratku le 30. Po vojni je nato dobila tudi odškodnino, a sa-mo zato, ker je imela nekatera dobra po-znanja: Cigani običajno niso imeli pravice do nje. S teto nismo nikoli govorili o deportaci-ji, ker jo je spravljalo v jok. Škoda ...«

Goffredo - Mirko Bezecchi KROMA

Mirkovo družino pa so fašisti odpeljali v tri različna taborišča na Apeninskem po-lotoku, med njimi Tossicia v Abrucih.

»Razmere so bile zelo hude, bilo je pol-no uši, malo hrane, ljudje so zboleli za tifus.«

Uspelo jim je pobegniti, življenje na prostosti pa ni bilo lažje: peš po gozdovih vse do San Rema, na poti pa vojna.

»Spominjam se, kako so nas vojaki prisilili, naj z golimi rokami izkopamo lu-knjo za moškega, ki so ga nato pred nami ustrelili. Spet drugič so nas med nočjo zbu-dile brzostrelke: ustrelili so prijatelja, ki je ležal ob meni, povsem sem bil prekrit s krvjo, moja mama je bila prepričana, da sem tudi jaz mrtev ...

Spominjam pa se tudi prijaznih ame-riških vojakov. Predvsem tisti temnopolti so bili zelo radodarni z mano: vedno so mi da-li kos čokolade, žvečilni gumi, cigareto ...«

Vojne je bilo konec, ali kot pravi Mir-ko ... »konec je bilo bombardiranja, kajti voj-na se ni za nas nikoli končala. Danes je sicer malo boljše, a mi ne živimo v miru. Pred dve-ma letoma so prišli v naše naselje in nas vse popisali. Fašistični časi ... Zakaj?«

Mirko Bezecchi ne najde odgovora na to vprašanje. V Milanu se je ustavil, ker je ho-tel, da bi vsi njegovi otroci obiskovali šolo, da bi imeli stalno bivališče in zdravstveno oskr-bo. Pa čeprav ga je melanholija preganjala: v preteklosti je večkrat zamenjal delo, bil je zi-dar, šofer, upravitelj vrtiljaka. A naposled se je naselil v romskem naselju v Rogoredu. Zgradil si je tudi hišo, a pravi, da je bila me-lanholija v njej še večja ...

Poljanka Dolhar

NAGRADA LUCHETTA

V znamenju vojne v nekdanji Jugoslaviji

Letošnje pobude v okviru med-narodne novinarske nagrade Marco Luchetta bodo minile v znamenju dvaj-setletnice začetka vojne v Jugoslaviji, v kateri so izgubili življenje tudi usluž-benci RAI Marco Luchetta, Saša Ota in Dario D'Angelo, žrtve smrtonosne gra-nate v muslimanski četrti v Mostarju. Tragedija se je pripetila na današnji dan pred 17 leti. Prav danes, v spomin na omenjeno trojico ter na Ilario Alpi in Mirana Hrovatina, ki ju je istega leta do-letela podobna usoda v Somaliji, pa se z objavo razpisa začenja postopek no-vinarske nagrade, ki jo v sodelovanju z RAI prireja Fundacija Luchetta, Ota, D'Angelo, Hrovatin. Danes bodo razpis za letošnje nagrade objavili na spletnih straneh www.premioluchetta.it in www.fondazioneLuchetta.org.

Na Ponterošu delijo ribe, kruh in mleko

Danes bodo na Ponterošu brez-plačno delili sveže ribe, kruh in liter mle-ka tržaškim družinam, ki so v stiski. Pro-stovoljno združenje MerryGoRound, zadruga AGCI Solidarietà in ribiška za-druga AGCI-AGRITAL so že dalj časa dejavni na tem področju, ocenjujejo pa, da je družin, ki težko shajajo, v Trstu okrog štiristo. Zanje so pripravili pesto kilogramov svežih rib, petsto štruc kru-ha in (prvič) liter mleka za vsako dru-zino, ki razpologa z živilskim kuponom. Živila bodo delili med 10. in 11. uro. Ri-be dobavljajo tržaški ribiči, kruh ponu-ja pekarna, ki jo na Ponterošu upravlja Željko Babič, mleko pa novogoriško podjetje Vipava.

Drevi v Nabrežini koncert Gospel Choir

Danes ob 20.30 bo v dvorani dru-štva "Igo Gruden" v Nabrežini koncert skupine FVG Gospel Choir, ki ga ob Dnevu spomina prireja Občina Devin Nabrežina v sodelovanju s kulturnim društvom Igo Gruden. Zbor, ki ga se-stavlja dvajset pevcev, vodita Rudy Fan-tin in Alessandro Pozzetto. Zbor izva-ja repertoar modernega ameriškega gospelja, pa tudi soula, funka, jazza in ro-cka. Lani je FVG Gospel Chior nasto-pil s Steviejem Wonderjem, najprej v Areni v Veroni in potem še v Locarnu v Švici. Vstop na koncert je prost.

DAN SPOMINA - Instalacija na Liceju Franceta Prešerna

Namesto v šolo - v taboriščno temnico

Počastitev dneva spomina spada v okvir vsakoletne ponudbe šole, pri kateri z instalacijo, raziskavami in razgovori ter obiskom Rižarne sodelujejo dijaki vseh smeri

Ko so včeraj zjutraj dijaki Liceja Franceta Prešerna stopali v šolsko po-slopje, so naleteli na prostore, ki so spo-minjali na vse kaj drugega bolj kot na šolo: nobene svetlobe, nobenega živ-žava, ki je za šole značilen, le turbobna tema s posnetki nacističnih koncen-tracijskih taborišč. Dijake je namreč pričakala instalacija, ki so jo njihovi vrstniki naravoslovno-multimedijske smeri (po novem smeri uporabnih znanosti) postavili ob dnevu spomina na holokavst.

Šlo je za zamisel samih dijakov 2., 3. in 4. razreda, ki so jo uresničili pod mentorstvom prof. Borisa Grgiča. Ta-ko so steklena okna šolske veže prekrili s črnimi plastičnimi folijami, tla pa so bila prekrita s kosi starih časopisov, ki so simbolizirali ljudi, ki so bili za na-cistični in fašistični režim le v napoto, kot smeti. Na pročelju liceja pa so z oken tretjega nadstropja bile vidne fi-gure vpajočih, ki so k nebu dvigovale roke, kot da bi hrepenele po svobodi in se spraševale, zakaj se grozote dogaja-jo. Ob tem so dijaki ob vstopu v šolo videli tudi posnetke nacističnih tabo-rišč, poleg tega pa so predvajali tudi šest video posnetkov o tržaški Rižarni, prav tako delo dijakov naravoslovno-multimedijske smeri, ki so gradivo na-šli na slovenskih, italijanskih, angleških in francoskih spletnih serverjih.

Prihod v šolo je bil torej za mar-sikoga šokanten, saj se je namesto pred običajnim šolskim vrvežem zna-šel v taboriščni temnici, kjer so mu poleg drugega podelili še Davidovo zvezdo oz. trikotnik, s katerim so v nacističnih taboriščih označevali Ju-de, Rome, homoseksualce, politične zapornike in druge kategorije depor-tirancev, ki jih je vase potegnili ko-lesje Hitlerjevga (in Mussolinijevega) uničevalnega stroja.

Počastitev dneva spomina na holokavst spada drugače v vsakolet-no vzgojno-izobraževalno ponudbo liceja Prešerna, v okviru katere pri-pravijo razčlenjen projekt, pri kate-rem sodelujejo dijaki vseh učnih sme-ri in ki poleg postavitev instalacije v šolski veži predvideva tudi razisko-vanje in razgovore v razredu o dolo-čeni tematiki (letos je beseda tekla o Rižarni) ter udeležbo na osrednji svečanosti v Rižarni, kamor so se vče-raj podali dijaki petega letnika.

Vstop v šolsko poslopje je bil včeraj vse prej kot radoživ

KROMA

DAN SPOMINA - Včeraj na tržaški prefekturi

Priznanja deportirancem

Pred koronejskim zaporom spomin na Giovannija Palatuccija - Vladna kampanja Zgodba družin: do 30. junija čas za posredovanje dokumentov za ohranitev spomina

Tržaški prefekt Alessandro Giac-cetti je včeraj ob dnevu spomina na ho-lokavst v prostorih prefektуре ob navzo-čnosti tržaškega župana Roberta Dipia-ze in predsednice Pokrajine Trst Marie Terese Bassa Poropat izročil zlate meda-lje nekaterim občanom, ki so bili med drugo svetovno vojno deportirani v na-cistična taborišča in dodeljeni k prisilne-mu delu za nemško vojno ekonomijo. Še prej pa je skupaj s kvestorjem Giuseppom Padulanom pred koronejskim zaporom počastil spomin na zadnjega reškega kve-storja Giovannija Palatuccija, ki je med drugo svetovno vojno rešil življenje več tisoč Judom in umrl v nacističnem tabo-rišču Dachau.

Prefektura je tudi pristopila h kam-panji predsedstva vlade Zgodba družin. Do 30. junija lahko zasebniki, združenja, fundacije in družbe lahko posredujejo do-kumente, ki jih bodo ohranili z namenom, da spomin na tragično obdobje ostane živ. Pobudi je posvečeno tudi posebno okno na spletni strani www.prefettura.it/trieste.

NAFTOVOD - Prevzela je mesto Adriana Del Preteja

Ulrike Andres, iz Avstrije na čelo dolinskega Siota

Pozdravi deželnih, pokrajinskih in občinskih oblasti - Poseg dolinske županje Fulvie Premolin

Podjetje čezalpskega naftovoda Siot ima novo generalno direktorico. Avstrijska menežerka Ulrike Andres je včeraj uradno prevzela mesto Adriana Del Preteja s slovesnostjo v mestnem hotelu ob prisotnosti krajevnih političnih in gospodarskih oblasti.

Čezalpski naftovod, ki je pred štiridesetimi leti z gorivom združil Italijo, Avstrijo in Južno Nemčijo je predstavljal nekakšen zameetek združene Evrope, je o pomeni strukture s tržaškim sedežem v dolinski občini poudaril predsednik in pooblaščen upravitelj družbe Sanders Schier. Napovedal je nadaljnjo gospodarsko rast obrata in predvsem pozor na varnost in okolje, v katerem obrat deluje. deželna odbornica za gospodarski razvoj Federica Seganti je izpostavila pomemben delež podjetja Siot pri tržaškem gospodarstvu, pa tudi njegovo pomembno mecensko delo na kulturnem športnem in družbenem področju.

Predsednica tržaške pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat je prikazala družbo Siot kot »podjetje v službi tukajšnjega ozemlja« z dvema značilnostima: internacionalizacijo in stalno inovacijo. Za tržaškega župana Roberto Dipiazza je Siot »cvet v gumbnici tržaškega gospodarstva« z več kot milijardo pretovorjenih ton nafte brez ene same resne nesreče (z izjemo atentata leta 1972, je spomnil).

Dolinska županja Fulvia Premolin je pohvalila dosedanje konkretno sodelovanje med podjetjem in občino. Seveda, vprašanje smrada ostaja nerešeno, kar občani dolinske občine občutijo na lastni koži. Premolinova je zaželela, da bi bilo tudi to vprašanje čim prej zadovoljivo rešeno.

Nova generalna direktorica Ulrike Andres se je zahvalila svojemu predhodniku Del Preteju za odgovornost in humanost pri vodenju podjetja. V teh tednih se je mnogo od njega naučila. Naftovod ostaja ključnega pomena za tržaško pristanišče. Od odprtja so s tankerjem pretovorili milijardo 200 milijonov ton nafte, kar znaša tri četrtnine vsega pristaniškega prometa. Z vsakim tankerjem pripluje v mesto po 60 tisoč evrov blaga. Podjetje zaposluje 96 ljudi, s kooperanti jih dela skoraj 500. Podjetje ima odlične odnose z mestom, in tako bo ostalo tudi pod njenim vodstvom. V bližnji bodočnosti so na obzorju nove investicije, največja pozornost pa bo - kot doslej - posvečena varnosti naprav, varnosti na delovnem mestu in okolju.

M.K.

Predaja poslov pri dolinskem Siotu: Adriano Del Prete in Ulrike Andres

KROMA

SIOT - Nova generalna direktorica Ulrike Andres

»Skrb za varnost in okolje«

Družba pozorno sledi projektu za zajezitev smrada, ki izhaja iz zbiralnikov

Novi generalni direktorici tržaškega Siota Avstrijki Ulrike Andres je bil Trst ... usojen. Ko je začela svojo menežersko pot, je v Londonu kot predstavnica družbe Shell pošiljala v Trst tankerje za nafto za Avstrijo in Južno Nemčijo. Prvega januarja je prevzela tržaško krmilo čezalpskega naftovoda v svoje roke. Pred tem je službovala v Avstriji, Braziliji, Veliki Britaniji, Češki republiki in Nizozemski.

Katero bo vodilo vašega vodstva podjetja Siot?

»Optimizirati in dobro koordinirati delo naše družbe in sodelovanje z družbami, ki tvorijo čezalpski naftovod.«

Ali boste prinesli spet kanček avstrijske delovne kulture v Trst?

»Storila bom, kar bo v moji moči.«

V kakšnem položaju se nahaja Siot?

»V zelo dobrem. Podjetje je dobro organizirano, močno, pripravljeno na prihodnost.«

V vašem podjetju že več kot 2 tisoč dni ne beležite nobene nesreče pri delu.

Ulrike Andres

KROMA

»Varnost je za nas prioriteta števila ena.«

Še vedno pa ostaja odprto vprašanje smrada, ki uhaja iz vaših rezervoarjev in povzroča veliko nevarnosti tamkajšnjemu prebivalstvu. Ali boste kaj storili, da bi ga rešili?

»Gotovo. Že dalj časa se s tem ukvarjamo. Išče močnejše načine, kako omiliti uhajanje smrada. V zadnjih letih smo opravili z agencijo Arpa več analiz. Ugotovljeno je bilo, da smrad ni zdravju škodljiv, zavedamo se, pa da je zelo neprijeten.«

Ali boste kaj konkretno storili?

»Pozorno sledimo projektu za zajezitev oziroma občuteno zmanjšanje smrada, ki poteka v Liguriji.«

Koliko časa bo potrebno, da bo projekt obrodil prve rezultate?

»Smrad ni konstanten. Mnogo je odvisno od vremena. Prve poskuse naj bi opravili ob toplejših dneh, to je neke poleti.«

To pomeni, da rezervoarjev ne boste pokrili s stalno streho.

»Ne, to za zbiralnike nafte ne pride v poštev.«

Projekt, o katerem je govorila Ulrike Andres, poteka v manjšem obratu družbe Esso v kraju Quiliano pri Savoni.

M.K.

DEL PRETE

Po 40 letih napočil čas za spremembo

Adriano Del Prete

KROMA

Najdaljši in najbolj tople aplavz je na včerajšnji uradni predaji poslov v tržaškem vodstvu družbe Siot prejel dosedanj pooblaščen upravitelj Adriano Del Prete.

V dolinsko podjetje čezalpskega naftovoda je stopil še kot najstnik, z 19 leti. V štirih desetletjih je prehodil svojo poklicno pot od najnižje delovne stopnice vse do vrha. Pred desetimi leti je postal pooblaščen upravitelj podjetja.

»Vsa ta leta sem se nenehno učil. Tudi pred dvema mesecema, na pragu šestdesetih, ko je bilo znano, da bom zapustil podjetje, sem se še marsikaj naučil s svojimi sodelavci,« je povedal včeraj ob odhodu. Priznal je, da je bil »v službi Siota«. »Siot je bil njegova druga družina,« je pred njim o njem povedal pooblaščen upravitelj Giuseppe Busà. Mnogokrat celo prva, toliko ur je Del Prete prebil dan za dnem v službi podjetja za njegovo rast. »Siot ga je smatral za nekakšnega očeta,« je še dopolnil Busà.

Tudi drugi govorci so izpostavili poklicne sposobnosti in predvsem človeško toplino Adriana Del Preteja. Iz njihovih posredov, je bilo čutiti, da je dosedanj vodja Siota zelo priljubljen. Deloval je za podjetje, skrbel pa je tudi za dobrobit okolja, v katerem podjetje deluje, so mu priznali po vrsti.

Adriano Del Prete pa ne bo takoj izpregel. Še nekaj časa bo uvažal novo generalno direktorico v poznavanje tržaškega Siota. Potem bo lahko posvetil več časa družini, pa tudi Prihodnosti in svobodi (FLI), saj je med drugim med ustanovitelji tržaške sekcije Finijeve stranke.

M.K.

SILOS - Odkritje Stara granata v zapuščenem podstrešju

Delavci podjetja, ki preureja nekatere stavbe v tržaškem starem pristanišču, so v sredo popoldne našli na presenečenje. Med delom so v podstrešju ene izmed zapuščenih stavb na območju nekdanjega silosa (za glavno tržaško avtobusno postajo) našli staro granato.

Na kraj so prispeli policisti, ki so takoj po ogledu poklicali kolege deželnega pirotehničnega oddelka. Le-ti so ugotovili, da gre za granato italijanske znamke Breda, model 35. Šlo naj bi za protiletalsko orožje, ostalino iz druge svetovne vojne. Granata pred več kot 65 leti ni eksplodirala, v povojnem obdobju je v zapuščenih stavbi očitno ni nihče opazil, v sredo pa je bila še cela in torej nevarna. Z njeno odstranitvijo se ukvarjajo pirotehniki.

ZNANOST - Raziskava nevrobiologov mednarodne visoke šole Sissa v Trstu

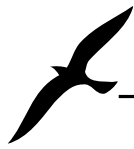
Dve cigareti ovirata delo možganov

Že manjša količina nikotina preprečuje pravilno komunikacijo med nevroni - Rezultate raziskave objavili v reviji The Journal of Neuroscience

Kajenje je škodljivo, to seveda ni novica. Skupina nevrobiologov mednarodne visoke šole Sissa v Trstu pa je odkrila, da so posledice uživanja nikotina še hujše, kot se je doslej mislilo. Nikotin - alkaloid, ki pri kadilcih povzroča zasvojenost - ovira nevrone pri izmenjavi in obdelavi podatkov, posledica tega pa je zmanjšanje človekove sposobnosti za koncentracijo. Študija, ki jo je skupina raziskovalcev pod vodstvom Enrica Cherubini objavila v znanstveni reviji The Journal of Neuroscience, pa dokazuje, da je tovrstna škoda na možganih zaznavna že pri majhni količini nikotina, kolikor ga je v dveh cigaretah.

Znanstveniki Sisse so ugotovili, da nikotin, ki ga po kajenju dveh cigaret imamo v krvi, lahko omeji delovanje vmesnih nevronov v hipokampusu, ki leži na dnu možganov in ima ključno vlogo pri delovanju človekovega spomina in kognitivnih sposobnosti. Vmesni nevroni tvorijo povezave z drugimi nevroni in tvorijo komunikacijske sisteme ter urejajo delovanje glavnih celic. »Vmesni nevroni sinhronizirajo delovanje več tisoč celic in nam s postopkom ritmogeneze omogočijo višje kognitivne funkcije,« je razložil Enrico Cherubini. Nikotin pa zaustavi nekatere kanale in ovira celoten postopek. Raziskovalci so, skratka, dognali, da cigarete spreminjajo potek ritmogeneze, ki je temeljnega pomena za obdelavo podatkov v naših možganih.

DEVIN-NABREŽINA - Prvi okvirni načrt

Nova podoba nabrežinskega trga

Zgoraj naris načrta za preureditev nabrežinskega trga, levo tloris in stranski ris

Nabrežinski trg dobiva, vsaj na papirju, svojo novo podobo. Devinsko-nabrežinska uprava je objavila prve elaborate načrta za prenovu nabrežinskega trga, ki jih je pripravila ekipa fakultete za arhitekturo tržaške univerze z dekanom prof. Franzianom na čelu.

Prvo oceno načrta je dal devinsko-nabrežinski podžupan in odbornik za javna dela Massimo Romita. Izrazil je zadovoljstvo nad eksponatom delovne skupine arhitektov in izpostavil njihovo sodelovanje s krajevnim prebivalstvom in predvsem z nabrežinskim jusom, kar naj bi privedlo do načrta, ki naj bi užival široko podporo domačinov. Ta načrt bi nato lahko uresničili po odsekih, da bi na ta način zagotovili tam bivajočim občanom čim manj nevedčnosti.

V ponedeljek, 31. januarja, pa bo devinsko-nabrežinski župan Giorgio Ret predstavil prošnjo na deželo za dodelitev prispevka za prenovu nabrežinskega trga, kot to predvideva deželni zakon št. 2 iz leta 2000. Le-ta predvideva možnost prispevkov za obnovo vasi in zaselkov ter trgov, da bi tako pripomogli k razvoju okoljskih družbenih, kulturnih in turističnih vrednot. Na podlagi tega zakona lahko posamezne občine prejmejo enkratne prispevke ali mesečne prispevke za dobo dvajsetih let.

Ret je v prejšnjih dneh prejel zagotovilo vodstva Zadrudne kraške banke, da bo bančni zavod gospodarsko podprl pobudo. Potrebna pa so še dodatna sredstva. Devinsko-nabrežinska uprava je vključila obnovo nabrežinskega trga v seznam javnih del za letošnje leto, predvideni strošek pa znaša milijon 545 tisoč evrov.

O načrtu bomo še poročali.

M.K.

VOLITVE - Prepričanje Franca Bandellija »Sergio Dressi bo županski kandidat«

»Sergio Dressi bo tržaški županski kandidat stranke Ljudstva svobode.« To ni mnenje senatorja Giulia Camberja, ki bi se s tem najbrž strinjal, pač pa Franca Bandellija, županskega kandidata gibanja Un'altra Trieste (Drugi Trst). Nekdanji občinski odbornik je torej prepričan, da bo v notranji anketi med pristaši Berlusconijeve stranke, prevladal Dressi (na sliki), čeprav se predsednik Furlanije-Julijske krajine Renzo Tondo še naprej ogreva za župansko kandidaturo poslanca in nekdanjega državnega koordinatorskega Roberta Antonioneja.

Bandelli ocenjuje, da je tržaško Ljudstvo svobode na poti razkroja, ki naj bi se v prihodnjih dneh in tednih še stopnjeval. S tem bi se najbolj okoristil prav Bandelli, ki računa na glasove nezadovoljnežev v Berlusconijevi stranki in s tem tudi na preboj do drugega in odločilnega volilnega kroga. Tržaške županske volitve se bodo najbrž skoraj gotovo odločale v drugem krogu (balotaži), kot vedno v zadnjih letih.

Dressi, bivši občinski in deželni odbornik in aktualni predsednik letališča v Ronkah, je svojo politično pot začel v MSI in nato

bil med lokalnimi ustanovitelji stranke Nacionalnega zavezništva. Kot velika večina pristašev NZ je tudi Dressi pristopil v Ljudstvo svobode, kjer se je politično zblizal s senatorjem Giuliom Camberjem in njegovo skupino. Bil je velik prijatelj poslanca Roberta Menie, s katerim se je razšel, ko je takratni vladni podtajnik na okoljskem ministrstvu potegnil s predsednikom poslanske zbornice Gianfranco Finijem, izstopil iz Ljudstva svobode ter pristopil v novo Finijevo politično stranko Prihodnost in svoboda (FLI).

Včeraj danes

Danes, PETEK, 28. januarja 2011

PETER

Sonce vzide ob 7.31 in zatone ob 17.05
- Dolžina dneva 9.34 - Luna vzide ob 2.55 in zatone ob 11.49

Jutri, SOBOTA, 29. januarja 2011

FRANC

VREME VČERAJ: temperatura zraka 7,8 stopinje C, zračni tlak 1012,4 mb raste, veter 6 km na uro zahodnik, vlaga 73-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 8,4 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 29. januarja 2011

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Trg Venezia 2 (040 308248), Naselje Sv. Sergija - Ul. Curiel 7/B (040 281256). Bazovica - Grudnova ulica 27 (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Trg Venezia 2, Naselje Sv. Sergija - Ul. Curiel 7/B, Ul. Ginnastica 6. Bazovica - Grudnova ulica 27 (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Ginnastica 6 (040 772148).

www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Qualunquemente«.
ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »La donna che canta - Incendies«.
CINECITY - 16.10, 18.10, 20.05, 22.00 »Parto col folle«; 16.30, 19.50, 22.05 »The green Hornet - 3D«; 17.30, 19.45, 22.00 »Il discorso del re«; 16.05, 18.05, 20.05, 22.05 »Qualunquemente«; 15.50, 18.00, 20.10, 22.15 »Immaturi«; 16.00 »Animals United«; 21.50 »Vallanzasca - Gli angeli del male«; 17.50, 19.50 »Vi presento i nostri«; 15.50 »L'orso Yoghi«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Che bella giornata«.
FELLINI - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Hereafter«.
GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 15.45, 17.55, 20.05, 22.15 »La versione di Barney«.
GIOTTO MULTISALA 2 - 15.50, 18.00, 20.05, 22.15 »Il discorso del Re«.
GIOTTO MULTISALA 3 - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Vento di primavera«.
KOPER - KOLOSEJ - 16.30, 18.30 »Zlatolaska 3D«; 16.40, 19.00, 21.20, 23.40 »Življenje, kot ga poznaš«; 17.30 »Tron: Zapuščina«; 20.30, 22.50 »Zeleni sršen 3D«; 20.00, 22.10 »Američan«.
KOPER - PLANET TUŠ 16.15 »Gremo mi po svoje«; 16.00 »Samova pustolovščina 3D - sinh«; 16.05, 18.30, 20.50, 23.10 »Turist«; 21.05, 23.35 »Mr. Joint«; 20.10, 21.30, 22.40, 23.59 »Zeleni sršen 3D«; 18.25 »Zeleni sršen«; 20.30, 23.00 »Spusti me k sebi«; 15.00, 17.10, 18.00, 19.20 »Zlatolaska 3D«; 16.10, 18.20 »Zlatolaska«; 16.20, 18.40, 21.00, 23.20 »Dilema«.
NAZIONALE - Dvorana 1: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Immaturi«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Che bella giornata«; Dvorana 3: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »The green hornet 3D«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Parto col folle«.
SUPER - 22.15 »Vallanzasca«.
TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 16.40,

18.30, 20.30, 22.20 »Qualunquemente«; Dvorana 2: 17.20, 19.40, 22.00 »The green hornet 3D

DSMO K.Ferluga
in **Založba Mladika**
vabita na
predstavitve knjige

»Un onomasticidio di Stato«
(Državni imenomor)

in srečanje z avtorjem Mirom Tassom

danes, 28. januarja, ob 17.30
v Centru Millo - Milje, Trg Republika 4

SKD Igo Gruden
in **Občina Devin Nabrežina**
prireja

koncert ob Dnevu spomina
FVG GOSPEL CHOIR

danes, 28. januarja 2011
ob 20.30
v Kulturnem domu I. Gruden v Nabrežini

SLOVENSKO
STALNO GLEDALIŠČE

Osnovni abonma
Slovensko stalno gledališče Trst
- nova produkcija -
v veliki dvorani SSG

Vlaho Stulli
Kažin ali
Karabinjerjeva Katra

(slovenska praižvedba)
režiser Vito Taufer
prevod Danijel Malalan

Robotost, surovost in sentimentalnost
v tragikomediji dubrovniškega avtorja
s prizori iz vsakdanjega ljudskega
življenja v sredozemskem okolju.

Ponovitve:
danes - petek,
28. januarja ob 20.30-red F
jutri-sobota, 29. januarja ob 20.30-red T
v nedeljo, 30. januarja ob 16.00-red C

Predstave so opremljene
z italijanskimi nadnapisi

Nakup vstopnic v predprodaji
pri blagajni SSG
vsak delavnik od 10. do 15. ure in
uro in pol pred pričetkom predstave.
Brezplačna telefonska številka
800214302
Telefon 0039 040 362 542
Info: www.teaterssg.it

Odprto parkirišče na
tržaškem velesejmu - Fiera di Trieste

Izleti

SMUČARSKI ODESK SPDT prireja januarja in februarja avtobusne izlete na Zoncolan s tečaji smučanja za osnovalce. Prijave in informacije na mladinski@spdt.org in na tel.: 339-5000317.

Obvestila

KRUT obvešča, da se nadaljuje vpisovanje za izlet v Piemont - Langhe, sabavdske rezidence in Turin, od 15. do 19. septembra 2011. Informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

TEČAJ V BAZENU ZA NAJMLAJŠE ŠC Melanie Klein obvešča, da je na razpolago še nekaj mest za tečaje v bazenu, za otroke od 12. do 36. meseca. Tečaji se odvijajo ob sobotah popoldne na Opčinah. Info in prijave na: info@melanieklein.org, www.melanieklein.org, tel. 328-4559414.

KRUT nudi, kot običajno, individualne programe za sprostitev, preventivo in rehabilitacijo v raznih termalnih centrih, s posebno ugodnimi pogoji v Zdravilišču Strunjan, Šmarjeških in Dolenjskih Toplicah. Informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/b, tel. 040-360072.

KRUT obvešča člane, da se ob ponedeljkih nadaljuje individualna refleksnoconska masaža stopal. Informacije in predhodne najave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

ANPI - VZPI iz Gropade in s Padrič vabi člane in simpatizerje na kongres sekcije, ki bo danes, 28. januarja, ob 20. uri v domu »Skala« v Gropadi.

CICI URICE TREBČE: SKD Primorec iz Trebč organizira že peto leto zapored Cici urice pravljicne delavnice namenjene predšolskim otrokom in učencem prvih dveh razredov osnovne šole. Letošnja vezna nit osmih srečanj bo življenje na kmetiji, s spoznavanjem živali in poklicev na njej. Prva Cici urica bo danes, 28. januarja, ob 16. uri v Ljudskem domu v Trebčah. Vabljeni!

KD IVAN GRBEC, Škedenjska ulica 124, vabi v društvene prostore danes, 28. januarja, ob 18. uri na »Članski aperitiv«. Ob prigrizku in prijetnem klepetu bo dana možnost včlanjevanja in poravnanja članarine.

SOCIALNA SLUŽBA Občin Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor s podporo Pokrajine Trst, v sodelovanju z Zadrugo La Quercia, prireja delavnice za mlade od 18 do 29 let vsak petek od 15. do 19. ure v Naselju Sv. Mavra 124, v Sesljanu: danes, 28. januarja, »Stripi«; 4. februarja »Miksiranje glasbe«; 11. februarja »Gledališka delavnica«; 18. in 25. februarja »Tečaj fotografije«. Prost vstop! Za info in vpise: 040-2017389.

JUS REPEN obvešča svoje člane, da bo v soboto, 29. januarja, letna akcija sečnje drvi. Zbirališče bo ob 8. uri pri stenaš spomeniku na Colu. V primeru slabega vremena bo akcija prenesena na naslednjo soboto.

SKD TABOR ZA OTROKE - v soboto, 29. januarja, od 10. do 12. ure ustvarjalna delavnica. S Tadejo Bogdan bo do udeleženci pripravili večnamenske tekstilne vrečke. Vabljeni!

SOCIALNO SKRBTVO občin Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor, ter Zadruga »La Quercia«, v sodelovanju s KR D »Dom Briščiki«, organizirajo za otroke bivajoče v treh občinah, v mali dvorani zgoraj omenjenega društva, v Briščikih 77, (Občina Zgonik), v soboto, 29. januarja, od 15. do 18. ure »Delavnico tehnike Mobilov«. Prost vstop.

AŠD SK BRDINA Organizira v nedeljo, 30. januarja, smučarski izlet za člane društva v Forni di Sopra. Predviden odhod avtobusa ob 6.30 iz parkirišča izpred črpalke ESSO na Opčinah. Informacije in rezervacije: Sabina - 348-8012454, www.skbrdina.org, info@skbrdina.org

JUS TREBČE vabi člane in vaščane, da se v nedeljo, 30. januarja, udeležijo vzdrževalne sečnje na poljski poti Ta Dul'nja štj'rna - Šićuce. Vsakdo naj s seboj prinese potrebno orodje. Zbirališče pri Ta Dul'nje štj'rne ob 8.30.

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da poteka vadba vsak torek, z začetkom ob 18. in ob 19. uri ter ob petkih ob 19.30. Vabljeni novinci. Možen je predhodni ogled ali preizkus vadbe. Tel. 040-200620 ali 349-6483822 (Mileva).

TELOVADBA ZA RAZGIBAVANJE - Skupina 35-55 SKD F. Prešeren obvešča, da se telovadba za gospe v zrelih letih v mesecu januarju odvija ob torkih, sredah in petkih, od 9. do 10. ure v društvenih prostorih gledališča F. Prešeren v Boljuncu. Vabljeni.

ANPI-VZPI Trst - V ponedeljek, 31. januarja, ob 16. uri bo v dvorani Tessitori, Trg Oberdan, 5. srečanje na temo: Naša begunstva. Zgodovinarji F. Cecotti, A. Kalc, in P. Purini bodo govorili o množičnih selitvah do leta 1945, J. Gombač, R. Pupo in S. Volk pa o tistih po letu 1945. Koordinatorka bo Marta Verginella.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 31. januarja, na večer ob 150. obletnici ustanovitve Slovanske čitalnice v

Trstu, ki velja za prvo slovensko čitalnico sploh. Govoril bo prof. Samo Pahor v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3, ob 20.30.

RAD PIŠEŠ? Si kreativna? Bi rad izlil na papir svoja čustva in misli? Zate je Slovenski klub pripravil delavnico kreativnega pisanja. Kje? V Gregorčičevi dvorani (Ul. Sv. Frančiška 20 nad NŠK). Kdaj? V ponedeljek, 31. januarja, ob 14. uri. Pridi, ne bo ti žal!!!

SKD VALENTIN VODNIK vabi v torek, 1. februarja, ob 20.30 v društvene prostore na ogled filma »Odgrobadogroba« režiserja Jana Cvitkoviča.

VZPI - sekcija Prosek Kontovel vabi svoje člane na občni zbor v torek, 1. februarja, ob 18.30 v prostorih Kulturnega doma Prosek-Kontovel.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. KOŠIR vabi svoje člane in slovenske filateliste na redni občni zbor, ki bo v sredo, 2. februarja, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v Ul. Sv. Frančiška 20.

TEČAJ LEPE GOVORICE za najmlajše v organizaciji radijskega odra bo stekel v mesecu februarju. Informativni sestanek bo v sredo, 2. februarja, ob 17.30 na Ul. Donizetti 3 - 1. nadstropje (število gojencev je omejeno).

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV Hospice Adria Onlus vljudno vabi na predavanje »Zdravniška etika« v sredo, 2. februarja, ob 17. uri v Narodni dom v Trstu, Ul. Filzi 14. Predaval bo dr. Živko Lupinc.

ODBOR NO TAV iz Trsta in s Krasa prireja v četrtek, 3. februarja, ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku javno srečanje o posledicah gradnje hitre železnice (TAV) za prebivalstvo Kontovela, Proseka in Furlanske ceste. Mogoče bo podpisati pripombe k preliminarnemu načrtu.

KRD DOM BRIŠČKI obvešča, da se v društvenih prostorih tudi letos nadaljuje učinkovita vadba za dobro počutje. Toplo vabljeni novi člani. Vaje pod vodstvom Mateje Šajna potekajo ob ponedeljkih ob 9.30 in ob 18.30 ter ob četrtnih ob 19. in 20. uri. Informacije na tel.: 040-327327 ali 340-4835610 (Anica) in 00386-40303578 (Mateja).

ODBOR KRAŠKEGA PUSTA obvešča vse skupine in vozove, da so prijavnice na voljo www.kraskipust.org. Rok zapade v soboto, 5. februarja. Vsi sodelujoči so top

ŽARIŠČE

Obmejna identiteta?

DAVID BANDELJ

“Navdih” za pričujoči zapis prihaja iz dejstva, da se pravkar prebadam čez Magrisovo-Arovo knjigo Trieste – un’identità di frontiera (Trst – obmejna identiteta), ki je nastala leta 1982, čeprav trenutno berem zadnji ponatis iz leta 2007.

Italijanska avtorja se zgodovinsko in znanstveno-literarno lotevata problema mesta Trst v posebnem razmerju pa analizirata njegovo „dvojno“ (slovensko-italijansko) dušo in pisano zgodovino odnosov med narodi, ki v tem mestu živijo.

Njuna pričevanja in izsledki so toliko zanimivi, da so v moji bralski zavesti vzbudili razmišljanje, ali bolje rečeno – paralelo s tem, kar se dogaja v mojem rojstnem mestu – Gorici, ki je z mejo verjetno celo bolj zaznamovana kot Trst in kjer bi obmejna identiteta morala stati zapisana vsakemu Goričanu v kromosomih.

Pa se sprašujem, ali je res tako ...

O obmejni identiteti Trsta je moč spregovoriti v zgodovinskih okvirih zadnjih petdesetih let in v luči dogodkov iz 20. stoletja, o Gorici pa bi se morda zaveda lahko raztegnila tudi dlje, vsekakor pa je goriška obmejna identiteta prišla verjetno na svoj račun šele malo časa od tega, in sicer od leta 2004 (vstop Slovenije v EU) oz. 2007 (uveljavitev schengenskega sporazuma). Po skoraj sedmih oz. skoraj štirih letih bi vendarle moralo biti jasno, da je na tem prostoru prepletanje kultur dejanska vsakdanjost. Ko pa

malce ovohavam, ali se ta vsakdanjost kaj spreminja, se mi zdi, da ostaja zatohla kot prej ali ostaja pravzaprav njen potencial mrtvo neizrabljen.

Gorica se zapira v neko čudno urbanistično urejanje in njen center je postal praktično sprehajališče za ostarele meščane. O vseh načrtih okoli razvoja mesta ždi le prazen in zapuščen, sicer vsaj za pešce in kolesarje odprt predor Bombi. Nova Gorica se pa postavlja s kot gobe rastočimi stolpnici, centri in kaj vem še čem, o človeku in njegovem čutenju obmejne identitete pa ostajajo le kakšni utopični in sladki odmevi v govorih ali blodnje v časopisnih člankih ...

Ko Magris in Ara govorita o Trstu, sta prepričana, da sta slovenski in italijanski Trst dve različni mesti, ki živita eno v drugem, a sta v medsebojnem konfliktu. O Gorici bi se celo dalo reči to, da so mesta tri: eno je italijansko, ki ne pozna (ali noče prepoznati) sosedstva, drugo je slovensko, ki se vztrajno (bolj ali manj uspešno, glede na to, kako bo dvojezičnost urejena - če kdaj bo - v mestnem središču in nekaterih četrtih, bi rekli, da manj uspešno ...) bojuje za svoj obstoj, tretje pa sestavlja prebivalstvo, ki ga imenujem “novogoriško”, (pojem noče biti geografski, temveč duhovni) ker razume Gorico kot notni prostor, ki sega čez mejo in je nadjezikoven ali večjezičen. Teh ljudi je žal malo, a se zaradi inovativnega pogleda zamerijo enim in drugim prej omenjenim ... sosedom.

Zdi se, kot da je edina prava ob-

mejna identiteta tista, ki s(m)o jo po Magrisovem mnenju Slovenci v Trstu bili zaradi sile razmer prisiljeni izbrati, in sicer hermetično zapiranje v svoj oklep v strahu pred asimilacijo. To početje je (bilo) sicer razumljivo, a je igralo tako pomembno vlogo, da je tudi sedaj, ko so ljudje malce bolj odprtega značaja (vedno več jih bo, upam, saj bodo tako ali drugače po naravni poti vse ideje preteklosti, ki jih propagirajo nekateri, odšle z njimi v grob) zelo težko na novo odstreti pogled na doživljanje meje, ki je pravzaprav niti ni več.

Čemu koristi vse to zapiranje vase?

Obmejno identiteto razumem namreč kot možnost (spo)razumevanja obeh jezikov, brez predsodkov do “drugega”, željo po mirnem in plodnem sodelovanju, ki je zaznamovano z ljubeznijo, ne pa s politikantskim daj-dam, pa tudi možnost za ustvarjalno in napredno realizacijo zgodovine, ki preteklost spoštuje in pozna, a jo prav zato presega, ne gradi pa svojih spoznanj z njo.

Zato me vedno manj čudi, da v potencialno razvojno odprtem prostoru, kakor je Goriška, vedno več mladih inteligentnih in formiranih ljudi, ne najde možnosti in se raje odseli ter svoje talente razvije drugje. Toda to je druga, prav tako boleča zgodba o “možganskem begu” pri nas, ki jo bom odprl kdaj drugič.

Ni kaj, obmejna identiteta nas še vedno ne uspe združevati. Kje je potem njen smisel?

KULINARIČNI KOTIČEK

Valdostanski fondue

Prejšnji teden sem se mudil v Dolini Aoste v prijetni, nekoliko preveč turistični, vasici pri Courmayeurju. Ni bilo moje prvo potovanje v to alpsko deželo, vsakič pa se me loti neka žalost. Ne vem, če je to odvisno od pokrajine, od vremena, od letnega časa, kdo ve. Dolina Aosta je nekako temačna, hribi ne žarijo v omamni belini kot Dolomiti, so nekako otožno sivi, prav tako hiše, ki so praviloma kamnite in tudi pokrite s temno sivimi kamnitimi ploščami, niso svetle in vesele kot v naših hribih. Edino, kar je popestrilo to svetlobo, so bili zasneženi vrhovi hribov, ki so se bleščali v soncu. A kaj, ko so bile doline temne...

Čemu ta uvod? Da bi predstavil tipično valdostansko jed, katere očetovstvo si lastijo vse bližnje francoske doline, pa tudi v Švici ni tuja. Govorim seveda o fondueju, sirovi jedi, ki sem jo prvič poskusil pred davnimi leti, ko mi jo je pripravil komaj poročeni prijatelj in sošolec. Fondue je jed, katere poglavitna sestavina je sir: v Dolini Aoste fontina, drugje pa ementalec, grojer pa še kakšen. Priprava ni zahtevna, le malo pozornosti ji je treba posvetiti.

Potrebujemo 40 g masla, 400 g fontine, 250 g mleka, 4 rumenjake, bel poper, kocke opečene kruha. Švicarska različica predvideva mešanico sirov, belo vino in češnjevo žganje, a mi se bomo omejili na valdostansko fontino Fontino narežemo na tanke tra-

kove in pustimo, da se vsaj 2 uri namaka v mleku. Po tem času segrejemo posebno posodo za fondue, če je nimamo, bo dobra katerakoli, prilijemo mleko s sirom in maslo in ob neprestanem mešanju z metlico ali kuhalnico počakamo, da se sir popolnoma raztopi. Pravijo, da je treba z metlico ali kuhalnico, risati osmico, a to je najbrž za perfekcionista. Ko se je sir stopil (masa ne sme nikoli zavreti) dodamo rumenjake, popoprmo z belim poprom in ob neprestanem mešanju kuhamo še najmanj pol ure: dobiti moramo lepo, gosto zmes, a ne preveč.

Posodo postavimo na mizo, pod njo prižgemo ogenjček in vsak si bo v zmes s posebnimi dolgimi vilicami namakal kocke opečene kruha. Če nimamo posebne posode za fondue, sir lahko prelijemo v lončeno posodo, ki smo jo poprej segreli v pečici, da se zmes ne bi prehitro ohladila.

Fondue pa ni samo sirov: naj tu omenimo samo čokoladni fondue, ki ga dobimo tako, da čokolado raztopimo v mleku ali smetani in potem vanjo namakamo kose sadja. Še zlasti slastne so jagode...

Dober tek!

Ivan Fischer

KOROŠKA - Kljub številnim protest

STALNO GLEDALIŠČE FJK ROSSETTI - Do 6. februarja muzikal Flashdance

Razgibana uprizoritev sanj mlade delavke-plesalke prevzela publiko

Predstava je izredno ritmična, pevsko in igralsko plat pa dopolnjuje instrumentalna spremljava v živo

Stalno gledališče FJK je tokrat pripeljalo v Trst italijansko različico muzikla Flashdance, ki je nastal po kultnem filmu iz osemdesetih let, in je zanimalo pričakovanje z uvodno performanso po tržaških ulicah ter z inštalacijo baletnih copatkov pred vhodom gledališča Rossetti. Novi muzikal bo do 6. februarja v ospredju tržaškega gledališkega dogajanja.

Produkcija Stage Entertainment, ki je po decembrski premieri v Milanu začela svojo italijansko turnejo v Trstu, neposredno nagovarja generacijo trideset in štiridesetletnikov, ki so doživeli uspeh filma, a je s svojim sporočilom zelo blizu tudi mlajši publiki dobe »talent showov« in njihovem prepričanju, da se s trdno voljo doseže karoli. Danes se uspeh pogosto enači s televizijskim ekshibicionizmom ne pretirano talentiranih in nešolanih mladih ljudi, pred tridesetimi leti pa je še veljalo etično utemeljeno upanje, da se sanje »s časom, trdom, potrpežljivostjo in kančkom sreče lahko uresničijo«. To je glavna poanta zgodbe o delavki, ki na krilih ljubezni do plesa najde pot iz tovarne na oder, ko po začetnem, realističnem odčaranju začne verjeti vase in v svoje sanje. Vzporedno se uresniči tudi bolj sentimentalna želja, saj vzcveti srečna romanca z delodajalcem Nickom. Osnovne sestavine najstniške uspešnice dopolnjuje manj pravični okvir težkih delovnih razmer in pravic delavcev v jeklarni, manj srečnih iluzij in bedne realnosti plesalk nočnih klubov, nazadnje še umor matere protagonistke, da film in z njim muzikal dobita vsebinsko bolj artikulirano razsežnost.

Na področju muzikala obstajajo nedvomno predsodki do italijanskih prevodov, izvedb in postavitev, na katere je ta produkcija odgovorila z ambicijami in globljo zavestjo o potencialu in predvsem zahtevah žanra v bolj mednarodnem duhu. Prevod Franca Travaglia je deloval kredibilno in se je dokaj naravno uskladil z glasbo. Primerna je bila tudi ohranitev nekaterih besed v izvorni angleščini pri refrenih dveh najbolj znanih pesmi iz filmske kulise, What a feeling in Maniac, ki bi v integralnem prevodu gotovo trpele zaradi prevelike prepoznavnosti. Največji adut predstave pa je predvsem zelo dober ritem, ki izhaja iz primernega trajanja dialogov in razgibanih prizorov, v katerih je vedno več vzporednih nivojev dogajanja. Pogoste menjave scen,

Pevske in plesne točke so še dodatno začinile uspeli muzikal

precej učinkovite luči, raznovrstne koreografije, ki imajo v tem muzikalu temeljno vlogo, tvorijo dinamično celoto, kateri daje še večji elan instrumentalna spremljava v živo.

Urbano-industrijski okvir predstave zvesto usmerja gledalca v podživljanje prizorov filmske uspešnice in torej v pričakovanje sklepnega, ključnega prizora avdicije na plesni šoli, kjer skoraj vse glavne osebe sodelujejo s petjem, medtem ko se protagonistka loti odgovornosti že legendarne koreografske točke. Zahtevno avdicijo je uspešno prestala tudi vitka Simona Samarelli, ki se je enakovredno prepričljivo izkazala kot pevka in plesalka; glas je sicer nekoliko oster, izvedbe pa solidne, obenem igralsko prežete s potrebno, pozitivno energijo in svežino pristopa, ki pripadata liku.

Poleg pevsko in igralsko sposobnih nosilcev glavnih vlog zaročenca in matere, Filippa Strocchia in Barbare Corradini, je predstavo na pol poti med ironijo in tragedijo živahno začinila trojica plesalk in prijateljic, med katerimi je po vokalnih sposobnostih izstopala Tržačanka Daniela Pobega. Za nekoliko bolj rockovske otenke v pop-muzikalu pa je v vlogi Glorie poskrbela Giada D'Auria. S skoraj tridesetletno zasedbo uspelega primera italijanske evolucije na področju muzikala bo tržaška publika še deset dni lahko sanjala z delavko-plesalko Alex in njenim optimističnim motom: »Meni bo uspelo!«. (ROP)

SALZBURG - V teku tradicionalni Mozartov teden Fundacije Mozarteum

Vrsta prestižnih izvajalcev izkazuje čast enemu največjih glasbenih genijev

Uvodni koncert je v veliki festivalski dvorani Haus für Mozart tokrat vodil Ivor Bolton

Fundacija Mozarteum je referenčna institucija v svetovnem merilu, ki od leta 1841 motivirano in prizadevno izpolnjuje svojo ustanovno dolžnost zbiranja, vrednotenja in ohranitve dediščine enega največjih glasbenih genijev vseh časov z znanstvenimi, muzejskimi, raziskovalnimi in glasbenimi projekti. Med pobu-

dami, ki so namenjene širšemu občinstvu, ima osrednjo vlogo Mozartov teden, to je niz koncertov s prestižnimi izvajalci, s katerim mesto Salzburg vsako leto v tem obdobju praznuje rojstni dan skladatelja, ki se je rodil 27. januarja leta 1756. Dirigent Nikolaus Harnoncourt, kateremu je bila zaupana taktirka otvoritvenega koncerta v veliki festivalski dvorani Haus für Mozart, je moral odpovedati nastop iz zdravstvenih razlogov, zato je čast slovesnega dogodka doletela zanesljivega strokovnjaka za baročno in klasično literaturo Ivorja Boltona, ki je ob tej priložnosti prevzel vodstvo ravno tako specializiranega, dolgoletnega dunajskega orkestra Concentus Musicus.

Na sporedu so bile nabožne skladbe Mozarta in Händla za soliste, zbor in orkester, pri katerih se je zelo dobro odrezala sopranistka z liričnim glasom Christina Landshamer, medtem ko je znana pevka Anna Prohaska pokazala nedvomne tehnične sposobnosti, a ni prevzela občinstva. Protagonist razprodanega koncerta je bil vrhunski zbor Arnold Schoenberg, ki je pokazal vso svojo izvajalsko prožnost in muzikalčnost v živih, stilno dovršenih izvedbah. Desetminutni aplavz mednarodne publike je bil uvod v nadaljnja umetniška doživetja tega glasbenega tedna, ki se bo nadaljeval do 30. januarja. V soboto se je dogajanje preselilo v zlato dvorano Mozarteuma, kjer je izbrano občinstvo komorne glasbe lahko prisluhnilo izvrstnemu interpretu Mozartove glasbe Andrásu Schiffu, ki je eden najbolj rednih gostov tega tedna, v okviru katerega je pred dvanajstimi leti ustanovil komorno instrumentalno skupino Andrea Barca (duhovit prevod njegovega imena). Steinway klavir ni ravno najbolj filološka izbira za izvedbo koncerta v d molu Johanna Sebastiana Bacha, a je

bil popolnoma v skladu z romantičnimi prizvoki doživetega pristopa. Skok v romantiko Serenade op.16 Johannes Brahmsa je zato zvenel kot čisto normalna povezava, tankočutni glasbeniki skupine pa so v tem primeru pokazali večjo pozornost do detajlov kot do celote. V tempnju Mozartovih privržencev je madžarski pianist po pričakovanju prevzel predvsem z izvedbo koncerta za klavir in orkester v c-duru KV 503. Svetlo delo iz zlate dobe skladateljevega ustvarjanja kaže bujno melodično domišljijo, ki jo je pianist evidencialno iz izrednih obvladanjem intenzitete in kakovosti kristalno čistega zvoka, s pozornostjo do raznolikih otenkov v paleti, ki se razprostira od slovesnih do bolj igrivih tonov, katerim se je prepustil tudi v kadenci, ko je smiselno citiral prehod iz Figarove svatbe. V polnem soglasju je orkester igral s prozorno natančnostjo, zbrano, oporočilno, da se je celotni koncert dotaknil razuma in srca vsakega od številnih poslušalcev.

Mozartov teden je včeraj počastil skladateljev rojstni dan s tremi koncertnimi dogodki. Med gosti naslednjih, zadnjih festivalskih dni bodo člani orkestra Les Musiciens du Louvre s kontratenoristom Jarousskyjem in pod vodstvom novega umetniškega vodje Mozartovega tedna Marca Minkowskega. Pred začetkom festivala so organizatorji uradno predstavili tudi program Mozarteuma tedna 2012, ki se bo prihodnje leto pričel ravno 27. januarja s koreografskim koncertom Sashe Waltz. Meh vrhunci nove sezone bo koncert pianistke Mitsuko Uchida in Dunajskih filharmonikov pod vodstvom Pierra Bouleza, nakar bodo v nadaljevanju stopili na oder med drugimi še John Eliot Gardiner, Radu Lupu, Fazil Say in Daniel Barenboim.

Rossana Paliaga

NA VES GLAS

Brothers

The Black Keys
Blues-rock, garage

Nonesuch Records, 2010

Bend The Black Keys se vrača na glasbeno sceno z novo ploščo Brothers, ki je že sedmi glasbeni izdelek mlade ameriške dvojice v komaj desetletni glasbeni karieri.

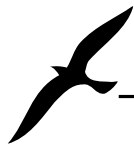
Tridesetletna Daniel Auerbach in Patrick Carney, prvi pevec in kitarist, drugi bobnar, spajata na poseben način ljubezen do blues glasbe z rock in garage kitarami. Na tak način je sound, ki ga ustvarjata, posebna mešanica, ki jo lahko primerjamo Hendrixovemu stilu in glasbi skupine White Stripes, se pravi prava rokerska eksplozija.

Tokrat sta se Auerbach in Carney odločila, da bosta preizkusila tudi druge glasbene zvrsti. Poleg že omenjenega blues in garage rocka lahko na novem albumu zasledimo tudi bolj soul funk komade, kar bo verjetno »sprevilo s tira« nekatere zvenke oboževalce skupine. Ampak fanta se pač nista zasidrala v garage-rocku, temveč sta »zrasla« in na tako nadaljujeta s svojim glasbenim razvojem.

Zasedba je nastala leta 2001 in to bolj za šalo kot za res. Auerbach je takrat bil član skupine The Barnburners, ko pa so se odločili, da bodo snemali ploščo, se preostali člani benda preprosto niso prikazali. Po naključju je v snemalni studio stopil Carney, ki je takrat živel v stanovanju v zgornjem nadstropju, in fanta sta začela z igranjem. Leto kasneje je v javnost stopil njun prvenec The Big Come Up ... Plošča je prijetno presenetila veliko večino glasbenih kritikov. Od takrat do danes je dvojica izdala kar sedem albumov.

Plošča Brothers je izšla maja lani, izdala jo je neodvisna glasbena založba Nonesuch Records. Album sestavlja petnajst komadov in traja nekaj manj kot uro. Na njem zasledimo nekatere izredne, blues-rock komade, kot so Howlin' For You in Next Girl. Večina pesmi pa je tokrat nekoliko bolj umirjena, med temi izstopata baladi The Cent Pistols in zadnji komad These Days.

Rajko Dolhar

EGIPT - Za danes napovedan nov val protestov

Nobelovec za mir El Baradej pripravljen »voditi tranzicijo«

Proteste podpira tudi prepovedana Muslimanska bratovščina, največje opozicijsko gibanje

KAIRO/BRUSELJ/DUNAJ - V več egiptovskih mestih so včeraj tretji dan zapored potekalo protivladni protesti, a pravi udarec oblastem aktivisti napovedujejo za danes, ko naj bi se protestnikom pridružil tudi Nobelov nagrajenec za mir Mohamed El Baradej, ki je pripravljen "voditi tranzicijo" v Egiptu. Medtem je nasilje v Egiptu obsodila tudi EU.

Protivladni protesti, ki so izbruhnili v sredo in so se včeraj kljub ostremu odzivu oblasti in policije nadaljevali, predstavljajo najresnejši izziv tri desetletja trajajočemu avtoritarnemu režimu dolgoletnega egiptovskega predsednika Hosnija Mubaraka doslej. Oblasti so na proteste ostro odgovorile - s prepovedjo vseh shodov in nasiljem policije.

Po poročanju ameriške tiskovne agencije AP se je včeraj na ulicah več egiptovskih mest - med drugim Kaira, Sueza, Aleksandrije - zbralo nekaj sto protestnikov, a naj ne bi prišlo do hujših nemirov. Nemška tiskovna agencija dpa, ki se sklicuje na navedbe očividcev in aktivistov, medtem poroča o več tisoč protestnikov v Kairu in Aleksandriji, v Šejk Zuvajidu na severu Sinaja in Ismailiji severno od Sueza pa naj bi izbruhnili tudi nasilje. Francoska tiskovna agencija AFP medtem poroča o nemirih v Suezu, kjer je policija znova uporabila gumijaste nabojce, solzivec in vodne topove.

AP sicer več pozornosti namenja protestom, ki so jih mladi aktivisti iz prodemokratskega gibanja 6. april napovedali za danes in h katerim pozivajo na spletnih socialnih omrežjih Facebook in Twitter. Kot namreč poudarja, je proteste sedaj podprla tudi prepovedana Muslimanska bratovščina, največje in najboljše organizirano opozicijsko gibanje v Egiptu.

Dodaten zagon naj bi protestnikom dal tudi El Baradej, ki je včeraj zvečer že prispel v Kairo. Pred prihodom v egiptovsko prestolnico je na letališču na Dunaju, s katerega se je vračal v Egipt, povedal, da je pripravljen "voditi tranzicijo" v Egiptu, če ljudje tako želijo. Kot je še sporočil, se bo udeležil petkovih protestov. "Moram jim ponuditi duhovno in politično podporo ... Moj cilj je zagotoviti, da se bodo stvari razvijale na urejen in miren način ... Tam bom skupaj z njimi," je povedal bivši ge-

neralni direktor Mednarodne agencije za jedrsko energijo (IAEA).

Politično vrenje v Egiptu se odraža tudi na tamkajšnji borzi, kjer so vrednosti delnic dramatično padle. Indeks EGX 30 se je že v sredo znižal za šest odstotnih točk, včeraj pa že za več kot deset odstotnih točk. Oblasti naj bi si zato intenzivno prizadevale povrniti zaupanje glavnih delničarjev in jih pozivajo, naj se ne ustrašijo protestov.

Visoka zunanja predstavnica EU Catherine Ashton je medtem včeraj egiptovske oblasti pozvala, naj "polno spoštujejo in zaščitijo pravico" svojih državljanov do mirnih protestov ter pozorno prisluhnejo glasovom, ki jih pozivajo k spoštovanju političnih, socialnih in ekonomskih pravic.

Obžalovala je nasilje, ki je v minulih dneh spremljalo proteste in je terjalo šest življenj, na desetine ljudi je bilo ranjenih, okoli tisoč pa aretiranih. Vse strani je pozvala k zadržanosti, oblasti pa tudi k izpustitvi vseh pridržanih protestnikov. (STA)

Mohamed El Baradej

ANSA

JEMEN - Državi vlada skoraj 32 let, nasprotovanje proti njemu pa že dolgo tli

Vse množičnejši protestniki zahtevajo odstop predsednika Alija Abdulaha Saleha

SANA - Protivladni protesti vse bolj pretresajo tudi Jemen, kjer se je na ulicah prestolnice Sana včeraj zbralo več tisoč ljudi, nezadovoljnih s politiko predsednika Alija Abdulaha Saleha, ki tej državi vlada že skoraj 32 let. V bližini tamkajšnje univerze jih je odstop predsednika zahtevalo kar kakih 10.000, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

"Kralj Abdulah, tu je Ali Abdulah," so med drugim vzklikali protestniki, s čimer so situacijo v svoji državi povezali z jasminovo revolucijo v Tuniziji, zaradi katere je moral tamkajšnji predsednik Zine el Abidine Ben Ali pobegniti iz države, zatočišče pa mu je kot gostu ponudil savdski kralj Abdulah.

V protestih, ki potekajo na različnih koncih Sane in so zaenkrat mirni, sodelujejo privrženci različnih opozicijskih strank, tudi islamističnih, še piše dpa. Opozicijski voditelji so že tudi sklicali nove proteste za petek in poudarjajo, da ne bodo odnehali, dokler predsednik Saleh ne odstopi.

Predsednik je sicer v zadnjih tednih skušal pomiriti vse glasnejše nezadovolj-

stvo z ukrepi, kot so namestitve dodatnih policistov in vojakov v prestolnici, povišanje plač vojakov, prepolovitev davkov na dohodek in omejevanje naraščanja cen, a to očitno ni bilo dovolj.

Kot poroča ameriška tiskovna agencija AP, predstavljajo protesti novo grožnjo tej najrevnejši arabski državi, ki je bila doslej pozornosti Zahoda deležna predvsem zaradi tamkajšnje veje Al Kaide, napadov upornikov na severu ter secesionističnih teženj na jugu države.

Proteste v Jemnu je navdihnila vstaja revnega prebivalstva v Tuniziji. Val nezadovoljstva se očitno vse bolj širi tudi v druge arabske države. V Egiptu tako v teh dneh potekajo največje protivladne demonstracije v zadnjih desetletjih.

Jemenski predsednik državi vlada že skoraj 32 let, sedanjí mandat pa se mu izteče leta 2013. Predlagane spremembe ustave naj bi mu omogočile, da na oblasti ostane še dva desetletna mandata, razširile pa so se tudi govorice, da namerava kot naslednika na čelu države "ustoličiti" svojega sina, piše AP. (STA)

Protest v jemenskem glavnem mestu Sani

ANSA

prej do novice
www.primorski.eu

KUBA - Skupaj z 20 sodelavci Oblasti prijele in potem izpustile oporečnika Farinasa

HAVANA - Kubanska policija je izpustila znanega kubanskega oporečnika Guillerma Farinasa, ki ga je skupaj s še okoli 20 oporečniki v sredo prišla v Santa Clari v osrednjem delu otoka. Kot je za francosko tiskovno agencijo AF povedal Farinas, so jih aretirali, ker so skušali pomagati neki družini, ki so jo hoteli prisilno izseliti.

O Farinasovi aretaciji je medije predtem obvestila njegova mati Alicia Hernandez. Kot je povedala, jo je Farinas poklical po telefonu in ji povedal, da je zaprt na policijski postaji v Santa Clari, okoli 240 kilometrov vzhodno od Havane. 48-letni kubanski psiholog in novinar je bil zaradi svoje kritičnosti do režima na Kubi, ki ga je označil za "totalitarnega" in "avtokratskega", dolga leta zaprt. Julija lani je končal 135-dnevno gladovno stavko, potem ko se je kubanska vlada ob posredovanju Katoliške cerkve odločila izpustiti 52 kubanskih političnih zapornikov. Zapor in številne gladovne stavke pa so močno načele njegovo zdravje.

15. decembra lani je prejel nagrado Saharov, ki jo Evropski parlament podeljuje za svobodo mišljenja in boj za človekove pravice. Nagrado so mu podelili v njegovi odsotnosti, evropske poslance pa je Farinas nagovoril v video sporočilu. Nagrado Saharov za prizadevanja za svobodo mišljenja in boj za človekove pravice Evropski parlament podeljuje od leta 1988 posameznikom ali združenjem, ki so pomembno prispevali k varovanju človekovih v svoji državi ali po svetu. (STA)

RUSIJA Eksplodiral avto bomba, štirje mrtvi

MOSKVA - V severnokavkaški republiki Dagestan v Rusiji je v sredo eksplodiral avtomobil bomba in pri tem ubil štiri osebe, šest pa jih je bilo ranjenih, je po poročanju francoske tiskovne agencije AFP sporočila lokalna policija. Oblasti so eksplozijo označile kot teroristično dejanje. Smrtne žrtve so vsi civilisti, je za rusko tiskovno agencijo Ria Novosti povedal tiskovni predstavnik notranjega ministrstva.

Avtomobil bomba je eksplodiral okoli 22. ure po krajevnem času (20. ure po srednjeevropskem času) pred nekim lokalom na obrobju mesta Hasavjurt. Po navedbah preiskovalcev so storilci v napadu uporabili okoli 30 kilogramov eksploziva, poroča AFP.

Do eksplozije prihaja le dva dni po terorističnem napadu na moskovskem letališču Domodedovo, v katerem je v ponedeljek umrlo 35 ljudi, ruske oblasti pa so za napad osumile upornike s Severnega Kavkaza. (STA)

UKRAJINA Preiskava proti Juliji Timošenko

KIJEV - Ukrajinsko tožilstvo je sporočilo, da je uvedlo novo preiskavo proti nekdanji premierki Juliji Timošenko zaradi suma zlorabe položaja v času, ko je vodila ukrajinsko vlado. Osumljena je prekoračitve pooblastil z nakupom vozil pred lanskimi predsedniškimi volitvami.

Timošenkova naj bi prekoračila pooblastila z nakupom tisoč novih kombiniranih vozil opel combo za ukrajinsko zdravstvo, s čimer naj bi Ukrajino oškodovala za 8,4 milijona dolarjev. Vozila naj bi kupila z namenom povečati podporo v času kampanje pred predsedniškimi volitvami. Kupila naj bi jih po 20 odstotkov višji ceni od tržne, ta "reševalna vozila" pa niso bila primerna za prevoz bolnikov na nosilih.

Timošenkova vse očitke o zlorabi položaja zavrača in poudarja, da so ona in drugi člani opozicije tarče maščevanja sedanjih ukrajinskih oblasti. (STA)

RAZISKAVA - Center Pew Muslimansko prebivalstvo raste dvakrat hitreje

WASHINGTON - Svetovna muslimanska populacija bo v naslednjih 20 letih rasla dvakrat hitreje kot nemuslimanska, napoveduje nova raziskava ameriškega centra Pew. Raziskava tudi ocenjuje, da bodo muslimani leta 2030 predstavljali več kot četrtino svetovnega prebivalstva.

Ob upoštevanju rodnosti, smrtnosti in migracij raziskovalci centra Pew muslimanom v prihodnjih 20 letih napovedujejo 1,5-odstotno letno populacijsko rast, medtem ko naj bi bila pri preostanku svetovne populacije letna rast le 0,7-odstotna. Do leta 2030 bi to pomenilo tri odstotne točke večji delež muslimanov na svetu - s sedanjih 23,4 odstotka naj bi narasel na 26,4 odstotka. Svetovna populacija se bo v tem obdobju po ocenah raziskovalcev povečala s sedanjih 6,9 milijarde na okoli 8,3 milijarde.

Več kot 60 odstotkov muslimanov bo leta 2030 živel v azijsko-pacifiški regiji, Pakistan pa naj bi do takrat presegel Indonezijo in postal najštevilčnejša muslimanska država na svetu. Najštevilčnejša muslimanska država v Afriki naj bi bila čez 20 let podsharska Nigerija in ne več Egipt.

Za Evropo raziskovalci centra Pew napovedujejo povečanje muslimanske populacije za skoraj tretjino do leta 2030 - s sedanjih 44,1 milijona (okoli šest odstotkov Evropejcev) na 58,2 milijona ljudi (okoli osem odstotkov Evropejcev). V Belgiji in Franciji naj bi delež muslimanov do takrat presegel deset odstotkov, tudi Švedska, Avstrija in Velika Britanija pa ne bodo veliko zaostajale. Rusija naj bi imela medtem čez 20 let 18,6 milijona ali 14,4 odstotka muslimanov, ZDA pa 6,2 milijona ali 1,7 odstotka. (STA)

GORICA - Evropske dežele zahtevajo izboljšanje zakonodaje

Iz Bruslja poziv k sodelovanju, EZTS pod drobnogledom Rima

Pettarin: »Ker orjemo ledino, ministrstva preverjajo vsako besedo - Kmalu zelena luč«

Evropske dežele pozivajo k okrepitvi čezmejnih stikov, medtem ko Gorica naj bi v kratkem dočkala, da bodo rimska ministrstva prižgala zeleno luč za ustanovitev Evropskega združenja za čezmejno sodelovanja (EZTS) s partnerskima občinama Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba.

V Bruslju so včeraj predstavili stališče skupščine evropskih dežel o čezmejnem sodelovanju. »Izboljšati je treba zakonodajo, ki omogoča obmejnim območjem, da se med sabo povežejo in nudijo svojim prebivalcem skupne storitve,« je poudarila predsednica skupščine evropskih dežel Mercedes Bresso in zahtevala poenostavitev zakonodaje, ki zadeva EZTS-je. Kot znano so se razne evropske dežele začele povezovati z EZTS-ji leta 2006, od takrat do današnjih dni pa je nastalo 16 tovrstnih navez, ki so se spopadle s celo serijo pravnih težav. Zaradi tega so se razne evropske dežele združile v skupščino, katere cilj je ravno spodbujati ustanavljanje evroregij, je včeraj pojasnila Bressova in spregovorila o doslej uresničenih navezah. Med Francijo in Belgijo so uspeli združiti moči za upravljanje bolnišnice, kar se tiče Italije pa so iz pravnega vidika vzpostavili sodelovanje med Sicilijo, Ciprom in Balearskimi otoki, ki se jim bo v kratkem pridružila še Malta. V Bruslju so omenili tudi EZTS, ki ga ustanavljajo občine Gorica, Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba, zato pa smo se o omenjenem postopku pozanimali tudi pri goriškem občinskem odborniku Guidu Germanu Pettarinu.

»S svojim EZTS-jem orjemo ledino. Doslej so združile moči izključno razne dežele, mi pa smo prvi, ki ustanavljamo čezmejno navezo na ravni občin. Tudi zaradi tega v Rimu zelo pazljivo preverjajo vso dokumentacijo, ki smo ji jo poslali glede EZTS-ja,« razlaga Pettarin in poudarja, da so dokumente že pregledala nekatere ministrstva, druga pa to ravnokar počenjajo. Po Pettarinovih navedbah so v Rimu pozorni na vsako besedo in vejico, zato pa je občina v stalnem stiku z ministrskimi funkcionarji in uradi. »Poslali smo jim več pisem in razčistili vse dvome, ki so jih doslej imeli. Po naših predvidevanjih

naj bi nam v Rimu v kratkem prižgali zeleno luč, saj je odprtih le še nekaj manjših zadev,« pravi Petterin in razlaga, da so bili v Rimu pikolovski, ker bo goriški EZTS pravna osnova za vse nadaljnje podobne postopke.

»V Italiji ustanavljajo še nekaj EZTS-jev, njihovo uresničevanje pa ve-

liko zamuja za nami. Mi smo edini, ki smo že odobrili statut in smo s postopkom pri koncu, zaradi česar smo seveda zelo ponosni. Naše delo bo namreč za zgled vsem upravam, ki bodo stopile na pot ustanavljanja EZTS-jev,« poudarja Petterin, ki kot rečeno pričakuje, da naj bi v Rimu zeleno luč za

ustanovitev EZTS-ja prižgali v kratkem. Sicer pa sta goriški in novogoriški občinski svet izglasovala sklep o ustanovitvi EZTS-ja 21. januarja lanskega leta. Slovenska vlada je dokument odobrila brez posebnih pripomb že junija lani, rimski mlini pa še vedno mejejo. (dr)

GORICA - Kupon za nakupe v lekarni 200 evrov za vsakega novorojenčka

Mamice, ki se bodo odločile za porod v Gorici, bodo imele možnost prhranka. Pred koncem februarja bo namreč goriška občina za vsakega novorojenčka, ki se bo rodil v porodnišnici goriške splošne bolnišnice v Ulici Fatebenefratelli, začela izdajati kupon v vrednosti 200 evrov, ki ga bodo starši lahko porabili za nakup raznih artiklov v občinskih lekarnah. S prispevkom bo mogoče kupiti pleničke, mleko v prahu, zdravila in druge artikle, ki jih v prvih mesecih po porodu potrebujejo novorojenčki in mamice.

Kot smo že poročali v decembru, je občinska uprava pobudi, ki je namenjena spodbujanju porodov v goriški porodnišnici, ki ji preti zaprtje, v letošnjem proračunu namenila 60.000 evrov. O podrobnostih sta se včeraj dogovorila občinska odbornica za zdravstvo Silvana Romano in Pierluigi Ceccarello, predsednik podjetja za upravljanje občinskih lekarn, delovnega srečanja pa so se udeležili tudi občinski odbornik za finance in proračun Guido Germano Pettarin ter predstavniki lekarn v Štandrežu in pri Sv. Ani. Z denarjem, ki ga je zaenkrat dala na razpolago občina, bodo lahko kupon namenili 300 novorojenčkom, v primeru, da se jih bo v teku leta rodilo več, pa bo nekaj sredstev dodalo podjetje za upravljanje občinskih lekarn. »Pri tej pobudi tesno sodelujemo z osebjem goriške porodnišnice,« je pojasnila odbornica Silvana Romano in dodala, da je pobuda namenjena tudi družinam iz drugih občin.

Spodbujajo rojevanje v Gorici

LOČNIK - Brumatti Preiskujejo nenamerni umor

Na zahtevo javnega tožilstva iz Gorice so včeraj na ločniškem pokopališču odkopali krsto s posmrtnimi ostanki Pina Brumattija, bivšega državnega košarkarskega reprezentanta in prvligaša, ki mu je bila v minulem tednu usodna srčna kap.

Družina 62-letnega košarkarja je sklenila, da ubere sodno pot. Vložila je prijavo, potem ko je bilo ugotovljeno, da je prišlo med nudenjem pomoči do hude napake. Telefonistka službe 118 je namreč rešilno vozilo poslala v popolnoma napačen kraj. Reševalci so tako Brumattija iskali v Ulici Romana v Trzinu, namesto da bi se odpravili v istoimensko ulico v Ločniku, kjer je imel bivališče. Napaka oziroma nesporazum je bil zanj usoden.

Namestnik javnega tožilca Luigi Leghissa je uvedel preiskavo zaradi nenamernega umora, poleg tega je zahteval zaplembo evidence telefonskih klicev in posnetka s telefonskim pogovorom med sedežem službe 118 in Brumattijevo ženo. Doslej niso še nikogar vpisali v register osumljenih oseb. Na goriškem sodišču so tudi odredili, da bo danes dopolndne obdukcijo na Brumattijevem truplu opravil sodni zdravnik Stefano Pizzolitto; pri obdukciji bo prisoten tudi izvedenec, ki ga je imenovala družina pokojnega Pina Brumattija.

GORICA Referendumi, datum izvedbe vprašljiv

Podpisi za referendum

BUMBACA

Odbor garantov goriške občine, ki se mora izreči o posvetovalnih referendumi, za katere so dali pobudo predstavniki gibanja Verdi del giorno in združenja radikalcev Trasparenza è partecipazione, se bo sestel šele v ponedeljek, 31. januarja, ob 9.30. To pomeni, da goriški občinski svet ne bo mogel odločiti o datumu poteka referendumov do termina, ki ga za tovrstne sklepe postavlja občinski pravilnik. Slednji namreč predvideva, da mora občinski svet določiti datum referendumov, ki bodo potekali v teku leta, do 31. januarja, predsednik občinskega sveta Rinaldo Roldo pa opozarja, da se ne more sklicati, dokler nima poročila garantov. Pri referendumskem odboru, ki se zavzema za izpeljavo referendumov že letos spomladi, se zato bojijo, da bodo posvetovanja prestavljena na leto 2012, župan Ettore Romoli pa meni, da sklic občinskega sveta po 31. januarju še ne pomeni, da bodo morali referendume nujno »zamrzniti« za enoletno obdobje.

Predstavniki gibanja Verdi del giorno in združenja radikalcev so podpise za prvi dve referendumski vprašanji vložili v ponedeljek, v tork pa so vložili še podpise za drugi dve. Za referendumsko vprašanje o ukinitvi kvoruma za občinske referendume so zbrali 1.858 podpisov, za zagotavljanje možnosti občanom, da sprožijo postopek za odobritev občinskih odlokov, pa 1.866. Referendumsko vprašanje o spremembi odbora garantov je podprlo 1.541 občanov, referendum o

SABOTIN - Vrh hriba letno obiše najmanj deset tisoč ljudi

Nekoč graničarji, zdaj pa Japonci in Avstralci

Ob okrepčevalnici tudi dve muzejski zbirki - Obnavlja se nekdanji samostan

V prostorih nekdanje karavle JNA so uredili kočo in okrepčevalnico; poleg domačih rekreativcev Sabotin obiskuje vse več tujcev

FOTO C. SCLAUZERO

609 metrov visoki Sabotin, s katerega se odpira prelep panoramski pogled daleč naokoli in ki je še poln pričevanj o prvi in drugi svetovni vojni, navznoter pa prepreden s kavernami, je zadnja leta vse bolj obiskan.

Od leta 1947 do osamosvojitve Slovenije je Sabotin po grebenu delila strogo zastražena državna meja, tako da je bil dostop nanj mogoče le ob redkih priložnostih. Dobro se še spomnim, kako sem se med eno takih priložnosti, v tretjem razredu osnovne šole, udeležil čiščenja kamnitega napisu Naš Tito, ki je dolga leta »živcirala« predvsem italijanske, po osamosvojitvi pa tudi vse več slovenskih prebivalcev, živčih v bližini Sabotina. Spomnim se tudi, kako mi je oče, ki je mladost preživel v Solkanu in se kasneje odselil v Ljubljano, to izkušnjo dolgo prav po otroško zavidal. Pred nekaj leti sva šla skupaj gor in končno je potešil željo iz otroštva. Tudi, ko se je bilo mogoče na Sabotin povzpeti brez strahu pred zloglasnimi jugoslovanskimi graničarji ali italijanskimi vojaki, vrh hriba dolgo ni bil tako obljuden kot v zadnjem času, ko ga, tako pravi Bogdan Potokar, ki skrbi za enega od dve objektov nekdanje jugoslovanske karavle pod vrhom, letno obiše najmanj 10 tisoč ljudi.

Pohodništvo oziroma planinstvo je vse bolj »in«, tako da je ob lepem vremenu, in če je to nedelja, na vrhu že prava »gužva«. Na Sabotin vodi kar nekaj označenih poti, dve s solkanske, tri z briške in dve z italijanske strani, poleg teh pa še nekaj neoznačenih. Do nekdanje karavle JNA na višini 583 metrov, kjer od lanskega marca deluje tudi koča, s katero upravlja Planinsko društvo Brda, se je mogoče povzpeti tudi po cesti iz Brd, ki so jo pred nekaj leti, na veliko žalost vseh gorskih kolesarjev, asfaltirali. Svojevrstna trofeja za kolesarske ljubitelje klancev je tudi cesta

do karavle na italijanski strani. Potokar, ki vodi okrepčevalnico na Sabotinu, kjer sta na ogled tudi dve muzejski zbirki (iz prve in druge svetovne vojne, pa tudi iz osamosvojitvene vojne), in v okviru projekta Sabotin - Park miru, katerega nosilec je novogoriška mestna občina, skrbi za vzdrževanje okolice in čiščenje obstoječih poti ter nove vsebine, je v lanskem letu kot vodič po kavernah na Sabotinu, ki naj bi jih bilo skupaj za 12 do 15 kilometrov, popeljal

lepo število turistov. Strokovno vodenje je nudil obiskovalcem iz kar 78 turističnih avtobusov in še komu. Pojasnil je, da poleg domačih rekreativcev Sabotin zadnja leta obiskuje vse več tujcev, ki prihajajo tudi iz Japonske, ZDA, Avstralije in od drugod. Omenil je tudi dobro sodelovanje s sabotinskimi zanesenjaki z druge strani meje, Mariom Mutom, ki s skupino somišljenikov pravkar obnavlja nekdanji samostan na italijanski strani tik pod ostan-

ki cerkvice Sv. Valentina, zavzemal pa naj bi se tudi za postavitev podobne muzejske zbirke v karavli na italijanski strani. Zaradi zapletov z dovajanjem vode je bil eden od obeh lokalov na območju nekdanje karavle JNA od konca lanskega novembra pa do začetka letošnjega januarja zaprt, zdaj pa sta oba spet odprta ob sobotah, nedeljah in praznikih, za organizirane skupine pa po dogovoru tudi med tednom.

Nace Novak

GORICA - Slovensko planinsko društvo bo primerno obeležilo jubilej

Sto let goriškega planinstva

Danes šteje društvo preko 500 članov, tako da je med največjimi organizacijami slovenske narodne skupnosti v Italiji

SPDG-jevci na vrhu Triglava leta 2008

Slovensko planinsko društvo iz Gorice so ustanovili natanko pred sto leti, zato pa društveni odborniki in člani ob letošnjem okroglem jubileju prirejajo niz pobud in prireditev. Novinarjem jih bodo predstavili danes na društvenem sedežu v Gorici, kjer bodo prikazali tudi pestro društveno dejavnost.

Slovensko planinsko društvo v Gorici je bilo ustanovljeno leta 1911 kot podružnica osrednjega Slovenskega planinskega društva v Ljubljani. Ustanovni občni zbor Goriške podružnice je bil 28. januarja 1911 pri Zlatem jelenju v Gorici, udeležilo pa se ga je 60 članov. V odbor so bili izvoljeni načelnik (predsednik) Jakob Zupančič, Anton Breclj, Janko Pikuš, Janko Pretnar, Anton Koritnik in Ivan Kravos. Društvo je takoj začelo delovati z veliko vnamo in zagnanostjo. Čistili in označevali so planinske poti v svojem delokrogu, pripravljali se na gradnjo koč na Kaninu, na-

meščali smerokaze, začeli uredničevati načrt o izdaji zemljevida območja, ki je sodilo v delokrog podružnice. Prvega februarja leta 1912 so priredili prvi planinski ples. Dne 22. decembra leta 1913 je bil zadnji občni zbor v hotelu pri Zlatem jelenju. V tem letu je število članov naraslo na 101.

Po društvu je žal usodno udarila prva svetovna vojna. Člane je razkropila po vseh koncih in krajih velike države, ki je segala od Karpatov do Furlanije. Veliko članov je bilo v begunstvu in na fronti, mnogi so padli. V takih okoliščinah ni bilo pogojev za kolikor toliko redno delovanje. Takoj po prvi svetovni vojni je društveno delovanje oživilo, leta 1926 pa so fašistične oblasti društvo razpusile. Že decembra leta 1945 so društveno dejavnost obnovili in od tedaj društvo deluje neprekinjeno. Danes šteje preko 500 članov, tako da je med največjimi društvi slovenske narodne skupnosti v Italiji.

GORICA - Trgovka Vera Krašček odhaja v pokoj

Prijaznost in zaupanje ključ uspeha trgovine

Vera Krašček v svoji trgovini

BUMBACA

Prijaznost, razpoložljivost, požrtvovalnost in poznavanje poklica so pravila, ki bi se jih morali držati upravitelji malih trgovin, če želijo kljubovati konkurenci komercialnih centrov in preprečiti, da bi njihove dejavnosti izginjale kot muhe enodnevnice. To je očitno uspelo 56-letni Veri Krašček iz Sovodenj, ki se bo prihodnji teden - po dvajsetih letih - poslovila od svoje trgovine s spodnjim perilom »Scintille« v Gorici.

Svojo poklicno pot je začela leta 1969 v goriški trgovini »Rosconi«, kjer si je nabrala delovnih izkušenj, leta 1991 pa je sklenila, da prevzame prostore v Ulici IX. Avgusta, kjer so jo v vseh teh letih redno obiskovali zveste stranke in prijatelji. »Goriški trgovski sektor se je izredno spremenil. Nekoč je v trgovine zahajalo veliko kupcev iz Slovenije, danes pa ni več tako. Časi, ko so klienti čakali pred trgovino, so mimo, zdaj se večina odloča za komercialne centre,« pravi Kraščkova in dodaja, da je za uspeh male trgovine ob kakovosti blaga in poznavanju poklica zelo pomemben odnos med trgovcem in klienti. »Potrebno je zaupanje,« je prepričana trgovka, ki bo v pokoju najbolj pogrešala vsakdanji stik z ljudmi. Vera Krašček bo trgovino s spodnjim perilom vodila do ponedeljka, 31. januarja, nato pa bo dejavnost prevzela 30-letna Goričanka Valentina Ferigo. Videz trgovine, ki jo bo preimenovala v »Eden«, namerava posodobiti, dosedanje ponudbo pa bo razširila z nekaterimi drugimi italijanskimi znamkami. (Ale)

BRDA - Pokrajina spodbuja posaditev sadnih dreves

Po češnjah češplje

Kmetje in lastniki turističnih kmetij bodo drevesca dobili brezplačno

Briški sadovnjak

BUMBACA

Goriška pokrajina spodbuja posaditev češpelj v Brdih, potem ko so lani med domačini brezplačno delili češnje. Na pokrajini opozarjajo, da so v zadnjih letih v Brdih veliko kmetijskih površin posvetili vinogradništvu, nasade različnih sadnih dreves pa so večinoma opustili. Zaradi tega je nekoliko nastradala kulturna krajina, saj so sadna drevesa s svojim pomladanskim cvetjem in nato s svojimi sadeži oplešala videz briških gričev.

Pokrajina je tako tudi letos objavila javni razpis, s katerim želi spodbuditi ponovno posaditev

češpelj v Brdih, ki jih bodo brezplačno delili med lastniki turističnih kmetij in kmeti, ki so vpisani v sezname Trgovinske zbornice. Vlagatelji prošenj morajo živeti na območju občin Gorica, Krmin, Moš, Koprivno, Dolenje, Števerjan in Slovrenc. Celoten razpis z vsemi potrebnimi informacijami je na voljo na spletni strani www.provincia.gorizia.it.

Lani je goriška pokrajina med 70 kmeti razdelila 1.600 sadik češenj; šlo je za sorte Lapins, Van in Germersdorfska, ki ne potrebujejo posebne nege in so za briško okolje najbolj primerne.

GORICA - Ob dnevu spomina na holokavst

Venci in medalje za taboriščnike

Na prefekturi nenapovedano spregovorila vnuka interniranca

S polaganjem vencev pred spomenikom deportirancem pri železniški postaji in s podelitvijo častnih medalj preživelim taboriščnikom in svojem že pokojnih so včeraj v Gorici počastili dan spomina na holokavst in deportacijo v nacifašistična taborišča. Pred železniško postajo je prisotne krajevne upravitelje, predstavnike borčevskih in vojaških organizacij, politične in javne delavce nagovoril bivši general Nicola Netti in opozoril na gorje, ki so ga Judje doživeli med drugo svetovno vojno. Goriško občino je predstavljal odbornik Dario Baresi, v imenu goriške pokrajine pa je bil prisoten pokrajinski odbornik Marko Marinič. Svečanost, ki se je začela ob 9.30, je bila zelo kratka; trajala je manj kot deset minut, saj se je kmalu zatem na prefekturi začelo podeljevanje častnih medalj. »Zlu, ki se širi po svetu, se moramo zoperstaviti s spoštovanjem do sočloveka,« je poudarila prefektnja Maria Augusta Marrosu, ki je poseben pozdrav namenila bivšim deportirancem Vilmi Braini, Milovanu Bressanu in Mariu Candotto. In ravno mlada Candottova vnuka Alessandro in Virginia Carolina Marega sta poskrbela za dodatek k svečanosti. Alessandro je ob zaključku podeljevanja medalj prebral krajše posvetilo prefektnji, iz katerega je izhajal visok krvni davek, ki ga je vojna zahtevala od njegove družine. V taborišču v Auschwitzu sta bili namreč internirani tudi sestre Maria Candotta, Ida in Fede, ki sta preživele in se vrnili domov. Po drugi strani je mati Maria Candotta, Maria Tuolo, v Auschwitzu umrla, oče Domenico pa je umrl v Dachau. Dalje sta pri partizanih padla Mariova brata Lorenzo in Massimo; slednji je življenje izgubil med bojem na Goriški fronti. Potem ko je prebral posvetilo, je Alessandro Marega prefektnji izročil sitotisk, ki jo je Mario Candotto izdelal pred leti za dobrodelno razstavo, med katero so zbirali sredstva za pribežnike iz Bosne-Hercegovine.

Med svečanostjo so častno medaljo, ki jo podeljuje predsednik republike, prejeli Renato Aloisio iz Škocjana in Marino Trevisan iz Redipulje, ki sta pre-

Alessandro in Virginia Carolina Marega izročata prefektnji sitotisk svojega deda (desno), polaganje venca k spomeniku pred železniško postajo (spodaj)

BUMBACA

živela internacijo v Nemčiji, dalje Bruna Boemo iz Gradeža v spomin na očeta Bruna Boema, Ida Vida vd. Buzzinelli iz Gorice v spomin na moža Gabrieleja Buzzinellija, Marco Gobbo iz Trziča v spomin na deda Giovannija Armanda Canciana, Silvano Facchinetti iz Gradeža v spomina na očeta Silvana

Facchinettija, Lucio Fella iz Trziča v spomin na očeta Artura Fello, Tiziano Miniussi iz Štarancana v spomin na deda Giuseppeja Gambina ter Alma in Bruno Zorzin, žena in sin Oliviera Zorzina iz Romansa. Včeraj so odprli tudi razstavo v goriški sinagogi, ki je posvečena holokavstu na Poljskem. (dr)

GORICA - Februarja obisk Auschwitza

Za Vlak spomina manj prispevkov in sporna odpoved

Dežela FJK in državna vlada letos nista finančno podprli Vlaka spomina, kljub temu pa bodo pobudo uresničili. Štiri pokrajine iz naše dežele so namreč po- višale svoj prispevek, dijaki in njihovi spremljevalci pa bodo globlje segli v žep, da se bodo lahko v začetku februarja odpravili v Krakov in na ogled taborišča Auschwitz.

»V lanskih letih je dežela zagotovila Vlaku spomina 30.000 evrov, iz Rima pa je prišlo dodatnih 50.000 evrov. Letos teh prispevkov ne bomo dobili, ne glede na to pa se pobudi nismo nikakor hoteli odreči. Kot pokrajina smo izredno pomembnemu vzgojnemu projektu dali na razpolago 15.000 evrov, vsak udeleženec pa bo iz svojega žepa pristavil še 200 evrov,« pojasnjuje pokrajinski odbornik Marko Marinič in poudarja, da stane projekt na osebo okrog 450 evrov, poleg ekskurzije v Krakov pa vključuje še vrsto srečanj z bivšimi taboriščniki in predavanja.

K pobudi so pristopile številne višje srednje šole iz goriške pokrajine, med katerimi je tudi slovenski licejski pol. Med udeleženci je bil začetno tudi goriški licejski pol z italijanskim ucnim jezikom, ki pa je prejšnji teden na vrat na nos odpovedal svojo udeležbo. »Oktobra smo pisali vsem šolam in jih obvestili, da bomo pobudo izpeljali, čeprav so nam občutno krčili razpoložljive prispevke. Decembra smo ravnateljem poslali še eno pismo in jih povabili na srečanje, med katerim smo se pogovorili o poteku izleta. Na srečanje je v imenu licejskega pola prišla profesorica Anna Brondani, ki je napovedala udeležbo tridesetih dijakov svojega zavoda. V prejšnjih dneh je ravnateljica licejskega pola Laura Fasiolo dejala, da profesorica ni imela pooblastila za udeležbo na sestanku. Na srečanjih, ki jih imamo s profesorji za najrazličnejše povude, seveda nikoli ne preverjamo, ali imajo pooblastilo za udeležbo, sicer pa nam je Brondanijeva v pismu sporočila, da ji je ravnateljica poslala okrožnico, v kateri je interesente pozvala, naj se udeležijo projekta,« pojasnjuje Marinič. Odločitev o odpovedi udeležbe so nato na licejskem polu sprejeli med nedavnim razrednim svetom, to pa je bila posledica bojkota vseh

Vhod v taborišče v Auschwitzu

izletov in ekskurzij, za katerega so se pred meseci odločili v znak protesta proti šolski reformi. Verjetno bi profesorji licejskega pola bolje izpadli, če bi se ne držali tako strogo odločitve o bojkotu in bi dajakom omogočili, da se z Vlakom spomina odpravijo na obisk taborišča, v katerem je umrlo preko milijon ljudi. (dr)

NOVA GORICA Povezali ustanove

Ob kulturnem prazniku

MATEJ ARČON

FOTO N.N.

Župan Matej Arčon je skupaj z direktorji osrednjih kulturnih ustanov v novogoriški občini včeraj predstavil program dogodkov ob slovenskem kulturnem prazniku, ki se bodo v mestni občini zvrstili od 3. do 17. februarja. Ob tej priložnosti je bila izdana tudi zgibanka z vsemi prireditvami, ki so jih prejela vsa gospodinjstva v občini.

»Kot smo naredili že za novo leto, ko smo združili več organizatorjev silvestrovanja, smo se odločili tudi ob kulturnem prazniku, da združimo vse ustanove in društva v občini, ki delujejo na področju kulture. Moja želja pa je, da bi tako naredili tudi ob občinskem prazniku v septembru,« je uvodoma pojasnil Arčon in izrazil prepričanje, da so vsi akterji skupaj pripravili pester in zanimiv program kulturnih dogodkov, ter željo, da bi se dogodkov udeležilo čimveč občanov. Osrednja slovesnost ob slovenskem kulturnem prazniku bo v petek, 4. februarja, zvečer v veliki dvorani novogoriškega kulturnega doma. Na ogled bo gledališko-glasbeni dogodek »Zgodovina neke ljubezni«, ki ga bosta izvedli igralka Polona Vetrhi in pianistka Sonja Pahor, kot slavnostni govornik pa bo zbrane nagovoril državni svetnik Zoltan Jan. Različni kulturno obarvani dogodki bodo do 17. februarja potekali tudi v Solkanu, Braniku, Šempasu, Dornberku, na Trnovem in v Grgarju. Goriški muzej bo 8. februarja med 12. in 17. uro vsako polno uro organiziral strokovno vodstvo po Vili Bartolomei, kjer se bosta ob tej priložnosti trem stalnim razstavam pridružili še dve novi. Slovensko narodno gledališče Nova Gorica bo pri skupnih dogodkih sodelovala 10. februarja s premiero »Sobice na vrhu stopnišča« kanadske dramatičarke Carole Frechette v režiji Jake Andreja Vojevca, niz dogodkov v počastitev kulturnega dne pa se bo 17. februarja zaključil s predavanjem in predstavitev knjige Marka Pogačnika »Skrivno življenje zemlje« v knjižnici Franceta Bevka. (nn)

GORICA - Zbirni center za odpadke v Ulici Gregorčič odprt, a nedokončan

Še pol milijona stroškov

Trenutno je center namenjen izključno občanom Gorice, če pa bo prišlo do dogovora, ga bodo odprli tudi Sovodenjcem

Goriška občina načrtuje dokončno ureditev centra za zbiranje odpadkov, ki od lanskega julija deluje na območju pri nekdanji sežigalnici tik ob meji z občino Sovodnje. Včeraj je goriški občinski odbor na pobudo odbornika za okolje Francesca Del Sordija obravnaval preliminarni načrt za sanacijska in ureditvena dela, v katera bodo vložili preko pol milijona evrov. Po njegovih ocenah bi dela lahko izvedli že v teku nekaj mesecev.

Z zbirnim centrom za odpadke v Ulici Gregorčič, ki je zaenkrat namenjen izključno Goričanom, je občina Gorica lani nadomestila odlagališče v Ulici Brigata Sassari, ki so ga zaprli zaradi neskladnosti z zakonskimi predpisi. Ekološki otok, kjer zbirajo kosovne odpadke, hišno opremo, les, elektronske naprave, stroje in gradbeni material, deluje od lanskega julija, a ni dokončan. »Na novo moramo urediti vhod in cesto, kupiti pa moramo tudi nove kontejnerje za odpadke, namestiti kontrolno kabino, ki je sedaj ni, in novo tehtnico. Občani bodo v zbirni center tudi po obnovi dovažali iste tipologije odpadkov kot danes, struktura pa bo bolj urejena in bo v skladu z vsemi predpisi,« je povedal občinski odbornik Del Sordi in nadaljeval: »Poseg nameravamo izvesti v nekaj mesecih. Upamo, da ne bo zapletov v birokratskem postopku, kot se žal pogosto dogaja.« Odbornik je poudaril, da so posegi, pred-

FRANCESCO DEL SORDI IN GORIŠKI ZBIRNI CENTER ZA ODPADKE

BUMBACA

videni v preliminarjem načrtu za ureditev ekološkega otoka, vredni 556.000 evrov, z dokončnim in izvršnim načrtom pa bodo verjetno v projekt vključili še nekaj dodatnih struktur, s katerimi se bodo stroški nekoliko povišali. »Levji delež denarja za prilagoditev zbirnega centra bo prispevala dežela Furlanija-Juljska krajina, ki je dala na razpolago 450.000 evrov. Preostali delež bo krila občina sama, za prispevek pa nameravamo zaprositi tudi goriško pokrajino,« je pojasnil Del Sordi.

Zbirni center je odprt od ponedeljka do petka med 14.30 in 18. uro, ob sobotah med 9.30 in 12.30 ter med 14. in 18. uro, ob nedeljah pa med 9.30 in 12. uro. Trenutno se ga lahko poslužujejo le prebivalci občine Gorica, sovođenjska županja Alenka Florenin pa si prizadeva, da bi ekološki otok lahko čim prej uporabljali tudi Sovodenjci, ki morajo kosovne od-

padke odvažati v Moraro. O tem se je že marca dogovorila tudi z občinskim odbornikom Francescom Del Sordijem. »Naši občani trenutno še ne morejo uporabljati zbirnega centra, čeprav stoji tik ob Sovodenjnih. Zdi se, da mora biti le-ta prej klasificiran kot nadobinski zbirni

center. O tem se bom pogovorila z odbornikom Del Sordijem,« je povedala Alenka Florenin in spomnila, da je sovođenjska občina vsekakor že lani pri- skočila svojim občanom na pomoč s tem, da enkrat mesečno skrbi za odvažanje kosovnih odpadkov v Moraro. (Ale)

GRADEŽ Podaljšujejo dopolnilno blagajno

Nakazuje se možnost trimesečnega podaljšanja izredne dopolnilne blagajne za približno 60 uslužbencev gradeške ustanove Ospizio marino. O tem je včeraj tekla beseda v Vidmu, kjer so se deželni odbornik za zdravstvo Vladimiro Kosic in funkcionarji deželne direkcije za delo sestali s predstavniki sindikatov. Zahteva o ponovnem podaljšanju dopolnilne blagajne bo predmet dogovarjanja na pogajalskem omizju, ki je napovedano za 7. februar. Danes naj bi se sindikalisti sestali s tremi stečajnimi upravitelji, nakar naj bi sindikati formalizirali zahtevo po podaljšanju dopolnilne blagajne.

Komigo privablja

Pri blagajni Kulturnega doma v Gorici poteka vpis abonmajev za gledališki festival Komigo 2011, ki je tudi letos deležen precejšnjega zanimanja. Abonentov je že skoraj 200, sporočajo organizatorji. Vpis abonmajev se bo zaključil v torek, 1. februarja, ko bo na sporedu prva predstava, in sicer »Poslednji terminal(t)or« z Borisom Kobalom. Poleg Kobala in Gajmirja Lešnjaka - Gojca privablja tudi druga imena nastopajočih skupin in igralcev, tako na primer Teater 55 iz Ljubljane, Branko Durič - Džuro in Gianfranco Salletta. Cena abonmaja je 50 evrov (redni) in 40 evrov (znižani za upokojece in študente), za vstopnico pa bo treba odšteti 12 evrov.

Spomin na Mitrija

V knjigarni Rinascita v Trzinu (v Drevoredu San Marco) bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo z naslovom »Tiberio Mitri. Il pugile, la favola, il dramma«, ki je pravkar izšla pri založbi Edizioni Anordest; avtorja sta novinarja Roberto Degrassi in Severino Baf. Da bodo primerno počastili spomin na tržaškega boksarskega šampiona, čigar desetletnica smrti bo 12. februarja, bosta ob avtorjih na predstavitvi prisotna tudi boksarja Stefano Zoff in Paolo Vidoz.

Revija pevskih zborov

V Kulturnem domu Deskle se drevi ob 20. uri začenja letošnja, jubilejna revija pevskih zborov Goriške, ki jo zaznamuje slogan »... Najmočnejši instrument je glas ...«, organizira pa novogoriška območna izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti. V treh zaporednih koncertnih večerih se bo predstavilo 25 zborovskih sestavov oz. 550 pevcev, ki bodo izvedli 75 skladb. Letošnji goriški praznik petja bo še posebej svečan, saj revija obeležuje 10. obletnico. V tem času je v Desklah nastopilo 250 pevskih zborov, ki so zapeli skoraj 800 pesmi, vseh nastopajočih pevcev pa je bilo več kot 5.750. V soboto in nedeljo se bo letošnja revija začela že ob 18. uri. (nn)

Igriva arhitektura

V okviru projekta »Igriva arhitektura - delavnice za otroke o prostoru in arhitekturi 2011«, ki ga organizira Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije, bo v kletnih prostorih knjižnice Franceta Bevka v Novi Gorici danes ob 17. uri delavnica z naslovom »Prostor srečanja«. Vodila jo bo arhitektka Nataša Mrkonjič (Sadar Vuga Arhitekti), namenjena pa bo dijakom od 14. do 17. leta starosti. Govor bo o tem, kako izboljšati prostore srečanja v mestu in kako Bevkov trg v Novi Gorici preurediti v bolj kakovosten in družaben prostor. (nn)

Gardini zapušča Tržič

Z današnjim dnevom zapušča Tržič sanitarni direktor bolnišnice San Polo, Andrea Gardini. Z jutrišnjim dnevom bo namreč nastopil službo sanitarnega direktorja v bolnišniškem podjetju S. Anna v Ferrari.

ŠTEVERJAN - Družbeno koristna dela Občina bo zaposlila delavca in uradnika

Pogodbi bosta veljali za obdobje dvanajstih mesecev

Števerjanska občina bo v okviru projektov za družbeno koristno delo zaposlila uradnika in delavca. Obe pogodbi bosta veljali za določen čas, in sicer za obdobje dvanajstih mesecev. Uradnik bo skrbel za arhiviranje dokumentov, vnašanje podatkov v računalnik in za urejevanje poštnih pošiljk; zaposlen bo 36 ur tedensko, za zaposlitev pa zahtevajo diplomu nižje oz. višje srednje šole, sposobnost uporabe računalnika in posest vozniškega dovoljenja. Delavec bo skrbel za urejevanje zelenja, za čiščenje in popravila cest, za ročno pobiranje odpadkov, za čiščenje in vzdrževanje občinskih poslopij in pokopališč, sodeloval bo z občinskim osebjem pri raznih kulturnih, rekreativnih in šolskih pobudah. Ravno tako

bo zaposlen 36 ur tedensko; za zaposlitev zahtevajo nižješolsko izobrazbo in posest vozniškega dovoljenja.

Prošnjo lahko vložijo delavci, ki so na mobilnosti, na redni in izredni dopolnilni blagajni. Interesenti morajo zahtevano dokumentacijo vložiti v pokrajinskem uradu za delo v Ulici Alfieri v Gorici, kjer bodo prošnje zbiral med 31. januarjem in 14. februarjem od 9.30 do 12.30. Interesenti bodo morali prošnjam priložiti potrdilo o bivališču in o obliki socialnih blažilcev, ki jih prejemajo. Pri zaposlitvi bodo upoštevali bivališče kandidatov v števerjanski občini in dolžino obdobja mobilnosti oz. dopolnilne blagajne. Vse dodatne informacije so interesentom na voljo v pokrajinskem uradu za delo.

Gledališče

ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN v organizaciji PD Štandrež v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu: v soboto, 29. januarja, ob 20. uri premiera »Zbeži od žene« Raya Cooneya, nastopa dramski odsek PD Štandrež; v nedeljo, 30. januarja, ob 17. uri ponovitev; informacije, prodaja in rezervacija vstopnic eno uro pred predstavo ali po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj od 13. do 14. ure).

GORIŠKA SEZONA SLOVENSKEGA STALNEGA GLEDALIŠČA: v soboto, 5. februarja, ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici Vlaho Stulli »Kate Kapuralica«; informacije in prodaja pri blagajni Kulturnega doma v Gorici (tel. 0481-33288) od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro ter med 15. in 18. uro.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ IN ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE prirejata v Kulturnem centru Lojze Bratuž niz veseloiger ljubiteljskih odrov »Iskrivi smeh na ustih vseh«: v četrtek, 3. februarja, ob 20. uri za Natečaj Mladi oder - nagrajevanje, nastopa mladinski dramski odsek PD Štandrež s predstavo Borisa Atanaskovića »Veter in verica« v režiji Ane Facchini. V nedeljo, 13. februarja, ob 17. uri nastopa dramski odsek PD Štandrež s predstavo Raya Cooneya »Zbeži od žene« v režiji Jožeta Hrovata.

V GLEDALIŠČU VERDI V GORICI bo v torek, 1. februarja, ob 20.45 »Roman e il suo cucciolo«, nastopa Alessandro Gassman; informacije po tel. 0481-383327 in na spletni strani www3.comune.gorizia.it/teatro.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V GRADIŠČU: v nedeljo, 30. januarja, ob 16. uri plesno gledališče za družine »E se il mondo fosse a testa in giù?«; informacije pri blagajni v Ul. Ciotli 1 v Gradišču (tel. 0481-969753).

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: danes, 28. januarja, ob 20.45 gledališka predstava »la Borto«, napisal in nastopa Saverio La Ruina; informacije po tel. 0481-790470. **ZIMSKI POPOLDNEVI** v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: v soboto, 29. januarja, »A nord della primavera«, Teatro all'Improviso (od 3. do 8. leta starosti).

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI PROVIDENTI, Travnik 34, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V MARIANU CINQUETTI, Ul. Manzoni 159, tel. 0481-69019.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH ALL'ANGELO, Ul. Roma 18, tel. 0481-777019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU S. NICOLO', Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

</

KOŠARKA - V evroligi

Stožice padle pred evropskim prvakom

Proti Barceloni nesrečen met za zmago Gregoryja štiri sekunde pred koncem tekme

Union Olimpija - Barcelona 67:68 (11:19, 26:36, 54:52)

Union Olimpija: Ilievski 8 (1:1), Gregory 14, Jagodnik 12 (2:2), Šermadini 14 (6:9), Pinkney 5, Markota 10, Ožbolt 4.

Regal FC Barcelona: Rubio 6 (1:2), Navarro 27 (4:4), Perović 5 (1:2), Vazquez 2, Lorbek 12 (2:3), Anderson 5 (3:4), Grimau 11.

Prosti meti: Union Olimpija 9:12, Regal FC Barcelona 11:15. Met za dve točki: Union Olimpija 20:39, Regal FC Barcelona 21:36. Met za tri točke: Union Olimpija 6:19 (Markota 2, Jagodnik 2, Ilievski, Pinkney), Regal FC Barcelona 5:23 (Navarro 3, Grimau, Rubio). Skoki: Union Olimpija 29 (24 + 5), Regal FC Barcelona 39 (29 + 10).

LJUBLJANA - Vsega lepega je enkrat konec in tako se je končal tudi zmagoviti evroligaški niz Uniona Olimpije v dvorani Stožice. Da je padla stožiška trdnjava, je bil potreben evropski prvak, Regal FC Barcelona, nova dramatična končnica in kanček nesreče ob metu za zmago Kennyaja Gregoryja štiri sekunde pred koncem tekme.

Union Olimpija je tako po petih zmagah prvič izgubila evroligaško srečanje v Stožicah, zmaga v prvem krogu proti Lottomatici v gosteh pa ji ob ponovitvi takšnih predstav kot proti Barceloni še vedno daje možnosti za preboj med osem najboljših ekip v Evropi. V prihodnjih dveh krogih se bodo Ljubljancani pomerili z Maccabijem, prihodnji teden v Tel Avivu, 17. februarja pa v Ljubljani.

Tekma se ni začela nič kaj vzpodbudno, saj so gostje po izenačenju na 4:4 naredili delni izid 13:0 in si že

po sedmih minutah igre nabrali trinajst točk naskoka (4:17). Košarkarji Uniona Olimpije so bili sila nerazpoloženi v napadu, saj so v prvi četrtini zgrešili šest povsem odprtih metov za tri točke, vseeno pa so v startu druge močno oklestili zaostanek (18:21). Žal je izenačenost na semaforju in posledično evforija gledalcev v dvorani, ki so jo napolnili do zadnjega kotička, trajala le nekaj trenutkov; prste je imel vmes najboljši igralec Barcelona Juan Carlos Navarro. V štirinajstih minutah je izkušeni španski branilec dosegel 15 točk, vključno z zaporednima trojkama za 27:18 in nato 34:21.

Union Olimpija je v tej sezoni že mnogokrat zaostajala za tekmecev in ga nato ulovila ter prehitela. In nič drugače ni bilo z Barcelono. Čeprav so Katalonci v startu drugega polčasa povedli s 45:31, so Ljubljancani naredili delni izid 12:0, se približali na 43:45, po trojki kapetana Gorana Jagodnika pa v 29. minuti tudi povedli (50:49). Novo legendarno predstava zelenobelih so gledalci v novem hramu slovenske košarke nagradili s stoječim aplavzom.

Ljubljanska publika je prepoznala trud, ki so ga domači košarkarji vložili v preobrat in ekipi je stala ob strani tudi v zadnjih desetih minutah, ko se je odločalo o zmagi. Barcelona se ji je prvič približala v 37. minuti, ko je povedla s 66:61, vendar jo je Union Olimpija ujela in prehitela (67:66, 1:45 do konca), zgrabila pa jo je v izdihljajih, ko je Juan Carlos Navarro dosegel svojo 27. točko, Kenny Gregory na drugi strani pa zgrešil met s polrazdalje. (STA)

Ostali izidi: Maccabi - Lottomatica 99:58, Panathinaikos - Unicaja 82:56, Ulker - Valencia 75:73, Siena - Real Madrid 68:78.

Dvboj Navarro - Ilievski sinoči v Stožicah

ANSA

DESKANJE NA SNEGU - Slovenec Rok Marguč se je s SP v La Molini vrnil s kolajnama

»Izpolnjuje me do potankosti«

TENIS

Djoković je izločil Federerja

MELBOURNE - Na Avstralian opnu, prvem velikem turnirju za grand slam, ni več ne Rafaela Nadala ne Rogerja Federerja. Prvi je poškodovan nastope končal v sredo, drugega je včeraj s 7:6 (3), 7:5, 6:4 izločil Srb Novak Djoković. Najboljši srbski igralec je že drugič zaprl pot Federerju v finale. Lani je v New Yorku naredil preobrat in ubranil zaključno žogo, potem pa zmagal v petih nizih. Tokrat ni imel toliko dela, saj je slavil že po treh. Potem ko je dobil prvi niz po podaljšani igri, je v drugem zmagal s 7:5, pa čeprav je Švicar vodil že s 5:2. A je srbski igralec krenil v protinapad, dobil pet iger zapored in zmagal v nizu, s tem pa postavil temelje za zmago. V tretjem nizu je Federer še enkrat zapretil in se približal na 4:5, a je Djoković tudi ta napad odbil in po treh urah pomahal navijačem.

»To je bil eden najboljših dvobojev v karieri. Federer je igral agresivno, kar sem ustavljal z raznovrstnostjo udarcev. Verjamem, da bom zmagal tudi v finalu in da bo druga lovorika iz Melbourne moja,« je dejal Djoković, ki je statistiko v obračunih s Švicarjem zdaj popravil na sedem zmag ob 13 porazih.

V finalu se bo Djoković pomeril z boljšim iz dvoboja med Andyjem Murrayjem in Davidom Ferrerjem. Britanski ljubitelji tenisa, kot vselej, upajo, da bo v finalu škotski igralec, kar odpira možnosti za prvi britanski naslov na turnirjih za grand slam po letu 1936 in Fredu Perryju.

ODBOJKA - 15. krog v A1-ligi: Sisley TV - Casa Modena 3:1, Cuneo - Forlì 3:0, Macerata - Monza 2:3, Latina - Castellana Grotte 2:3, Piacenza - Verona 1:3, Roma Volley - Vibo 3:1, Trentino - San Giustino 3:0.

Slovenski deskar Rok Marguč je po tihem upal, da bo na svetovnem prvenstvu v La Molini osvojil kolajno, 24-letni Celjan pa se je iz Španije vrnil kar z dvema odličjema: v paralelnem veleslalomu je osvojil srebro, v paralelnem slalomu pa bron. Ni čudno, da je tako uspešen, saj se deskanju predaja stoodstotno. »Deskanje na snegu je šport, s katerim sem zasvojen in ki ga obožujem. Deskanje na snegu je moje življenje,« pravi 181 cm visok in 82,5 kg težki športnik.

Z deskanjem na snegu se je seznanil že zelo zgodaj. Ko je bil star pet let, so mu starši v Franciji kupili prvo desko. »Treniral sem tudi druge športe, kot sta rokomet in košarka, vendar sem v deskanju našel individualnost, ki me izpolnjuje do potankosti. Pri deskanju sem vedno za vse odgovoren sam: ko osvajam kolajne in ko dosegam slabe rezultate,« poudarja član BSK Viharnik, ki ga je v obeh tekmah svetovnega prvenstva premagal le Avstrijec Benjamin Karl, v slalomu pa še Švicar Simon Schoch.

Čeprav je individualist, se zna dobro vključiti v ekipo. »Odkrito rečeno se sploh ne obremenjujem s tem, kdo vleče voz naprej. Glavno je, da so rezultati! Celotna slovenska ekipa je dobro deskala. Treba je poudariti, da smo v finalu slaloma nastopili štirje Slovenci in v veleslalomu trije ter da so dobro nastopali tudi v 'big airu'. Na svetovnem prvenstvu so se izkazali tudi drugi slovenski tekmovalci, ne le jaz. Prav je omeniti tudi druge. Tudi jaz sem se že znašel v takšnem položaju, da so drugi osvajali kolajne, jaz pa ne,« je povedal Marguč, rojen 25. maja 1986. Hvaležen je vsem, ki ga podpirajo na njegovi športni poti in ki verjamejo vanj.

Že kot mladinec je opozoril nase s srebrno kolajno v paralelnem veleslalomu

mu na mladinskem svetovnem prvenstvu leta 2005 na Zermattu, v La Molini dosegel svoj dosedanji vrhunec, njegovi cilji na prihodnjih tekmah pa ostajajo enaki kot doslej. »Želim si le pokazati dobre vožnje, s katerimi bodo prišli tudi dobri rezultati. Ponavadi krivulja mojih rezultatov v posamezni sezoni poteka navzgor. Tudi letos je tako in pričakujem, da bo v prihodnje le še boljše. Samo da ne bo poškodb ...«

Kolajni naj bi bili zadostna spodbuda za izvrstne rezultate tudi v svetovnem pokalu, v katerem se lovi prvo zmago. Na Rogli, ki je njegovo najljubše smučišče, se že pripravlja na zadnje tekme, na katerih bo poskušal unovčiti odlično pripravljenost. Do konca sezone ga čakajo še tekmovanja v Južni Koreji, Kanadi, Rusiji, Italiji in Švici.

Naslednja logična stopnica v karieri športnika so olimpijske igre, na katerih je Marguč lani že nastopil. S 23. mestom v paralelnem veleslalomu še ni bil blizu kolajni, do Sočija pa je zanj še odločno predaleč. »V Moskvi smo lani

ROK MARGUČ

SLOSKI.SI

videli, da odštevajo dneve do olimpijskih iger. Takrat je bilo do njih še več kot 1100 dni in ta številka se mi je zdela tako ogromna, da si danes še nikakor nočem beliti glave z olimpijskimi igrami. Več ko razmišljam o tem, slabše je. Bolj si živčen, povrh pa imam že izkušnje z olimpijskih iger. Lani sem bil pred njimi poškodovan, moral sem iti na operacijo dlančnice, kar se je preveč usidralo v moji glavi, da bi lahko dosegel boljši rezultat. Na tekmah pred olimpijskimi igrami mi je šlo odlično in sem bil dokaj samozavesten, potem pa je poškodba po-

kvarila vse,« je o svoji lanski izkušnji razmišljal Marguč, ki se najraje osredotoči na vsako naslednjo tekmo.

Okrog sebe ima dobro ekipo zagnanih ljudi. Oče Metod je pristojen za največ stvari; hodi z njim na trening, postavlja proge, servisira njegove deske in je vedno ob njem. Dragan Bosnić skrbi za kondicijsko pripravo in regeneracijo, psiholog Zdravko Strniša pa za psihološko pripravljenost. Najmlajši član njegove zasedbe je Aco Sitar, ki je izdelal plošče, ki so med desko in vezmi. »Sitar je velik teoretik. Vse stvari podkrepi s fizikalnimi dejstvi. On je bil glavna pika na i, ki jo je bilo treba dodati za ti dve kolajni,« poudarja absolvent Fakultete za menedžment v Celju, ki je zaposlen na Ministrstvu za notranje zadeve.

Tako kot vsak športnik, ima tudi on vzornika, ne le enega, ampak kar dva. Plavalec Michael Phelps ga navdušuje zaradi kopice zlatih olimpijskih kolajn, alpski smučar Bode Miller pa zaradi svoje psihološke pripravljenosti. »To so pač Američani, kot da bi bili z drugega planeta,« pravi Marguč, ki na snegu preživi 120 dni na leto, spomladi in poleti pa najde kaj časa tudi za različne konjičke; igra saksofon, deska z zmajem in skrbi za tri zlate prinašalce.

Kolajni sta Marguču prinesli 5600 evrov denarne nagrade. »Ne deskam zaradi denarja, temveč zaradi ljubezni do športa. Kaj bom naredil s tem denarjem? Ne vem. S prijateljsko Anjo Šrot bova najbrž odletela v tople kraje. Toliko, kolikor sem dobil za kolajni, me stanejo letalske vozovnice v letu dni,« je pojasnil Rok, ki si je z zadnjim uspehom priboril tudi šampionski status pri Smučarski zvezi Slovenije.

Jasna Milinković

KOŠARKA - Jadran Qubik po podvigu v sredo proti NBU

»Oni bolj nadarjeni, mi bolj požrtvovalni«

Trener Vatovec pa še svari pred pretiranim optimizmom - Na lestvici zdaj boljše

Jadran Qubik caffè' je po zmagi proti favoriziranim Videmčanom osvojil zlata vredni točki v boju za obstanek. Po sredini zaostali tekmi je zdaj na 5. mestu s 16 točkami; ker ima boljšo koš-razliko je na lestvici pred Marghero in Latisano, ki imata prav tako 8 zmag. Jadran ima sicer še tekmo manj, saj mora zaostalo tekmo prvega dela proti Padovi šele odigrati, v drugem delu pa je enkrat že počival.

Kaže, da je ob sredah lažje zmagati. Po zmagi nad Latisano je na ta dan padel še GSA Udine, pri katerem sta nastopila tudi bivša jadrancova Saša Ferfoglia in Peter Sosič. Drugouvrščena ekipa, ki jo sestavlja kvalitetno jedro bivših višjeličev, je bila favorit za zmago, vendar svoje popolne zasedbe ni izkoristila. Gostitelji pa so po treh četrtinah medle predstave tako v napadu kot v obrambi v zadnjih desetih minutah le reagirali, s srčno in požrtvovalno igro uspeli spreobrniti rezultat ter se zasluženo veseliti novih točk: »V prvem delu smo imeli veliko odprtih meotov, ampak nismo zadevali, nato pa smo še izostrili obrambo, v napadu pa se nam je končno odprlo. Oni imajo prav gotovo več talenta, vendar smo jih mi z agresivno in skupinko igro v končnici le pregazili,« je po tekmi povedal trener Vatovec, ki je obenem spomnil, da bo treba doseči še marsikatero zmago za miren obstanek.

Jadran je vsekakor igral tudi tokrat v okrnjeni postavi: Christian Slavec je tekmo spremljal s tribune, saj še ni popolno-

Saša Ferfoglia v primežu Boruta Bana in Deana Oberdana

KROMA

ma saniral poškodbe: »Igrali smo s srcem in veliko voljo, kar nam je omogočilo, da smo premagali ekipo, ki ima boljše posameznike. Videmčani so diktirali ritem tri četrt tekme, nato pa so popustili. V končnici niso igrali skupinsko, kar jih je drago stalo,« je dejal Slavec.

DRŽAVNI UNDER 17

Jadran - Barcolana 84:73 (26:18, 26:10, 19:9, 13:36)

Jadran: Batich 40, Daneu 21, Valič 1, Milič 2, Zhok 5, Sancin, Gregori 5, Kraus 4, Žerjal, Malalan 6, Valentinuz. Trener: Peter Brumen. Prosti meti: 8:12. Izgubljenе žoge: 26. Pridobljene žoge: 27. Skoki v obrambi: 20. Skoki v napadu: 10. 3 točke: Batich 3, Daneu 2, Malalan 2.

Jadrancovi so v prvem krogu povratnega dela prvenstva proti skromni Barcolani igrali sproščeno in na koncu zmagali brez večjih težav. »Nasprotnik je bil tokrat nekoliko slabši in vodili smo tudi za 30 točk,« je dejal Jadrancov trener Peter Brumen. Kljub slabšemu nasprotniku so Brumnovi varovanci igrali dobro: »Fantje

so se potrudili in prikazali smo nekaj lepih akcij. Med boljšimi je bil tudi tokrat Matija Batich, ki je zadel največ točk in hkrati veliko podal, tako da so tudi drugi soigralci z lahkoto prišli do koša. Tudi take tekme proti slabšim nasprotnikom so dobrodošle. Ekipa je tako igrala bolj sproščeno, manj je bilo napora tako fizičnega kot psihološkega,« je še dodal Brumen. Jadrancovi so pokazali lep napredek v igri. Tudi v prvem delu prvenstva so premagali Barcolano. Takrat pa so se morali pošteno potruditi. Jadran bo v prihodnjem krogu prost. 9. februarja pa bodo Brumnovi varovanci gostili tržiški Falconstar.

400 evrov globe za Primorje!

Slana kazen je posledica prenapetosti navijačev. V sporočilu deželne disciplinske komisije je zapisano, da so proti koncu tekme zmerjali sodnika, po njej pa mu je eden izmed njih pljunil v obraz. res žalostno. Zaradi seštevka opominov so bili s prepovedjo igranja za en krog diskvalificirani Degrassi in Leone (Vesna) ter Puzzer (Primorje).

SELEKCIJE

Brežan Zobec in trener Sila na državnem zboru

Lenard Zobec, mladi košarkar Bregove ekipe do 14. leta starosti, je bil od 2. do 6. februarja povabljen na izbirne treninge za državno selekcijo letnikov 1997. Zbor bo v Valenzi pri Alessandrii. Zobec se bo v Piemontu pomeril z vrstniki iz Emilije, Lombardije, Piemonta, Aoste in Veneta. Iz naše dežele bosta tam še Andrea Novello (Pordenone) in Andrea Sivilotti (San Daniele). To je šele prva selekcija. Iz cele države bodo nato izbrali 24 košarkarjev. Mladi košarkarji iz severne Italije bodo v Valenzi trenirali pod strokovnim vodstvom zveznih trenerjev, ki jih bosta vodila Claudio Silvestri in Andrea Schiavi. Na treninge je bil obenem povabljen tudi trener Bregove ekipe U14 Borut Sila, kateremu je košarkarska zveza Italije (FIP) pravkar priznala licenco za trenersvo v Italiji in mu podelila naziv državnega trenerja (Allenatore nazionale). S priznanjem slovenske licence in dodelitvijo naziva »državni trener« lahko Borut Sila trenira v Italiji ekipe najvišje lige.

KOŠARKA

Under 21: močan odpor Bora NLB

Bor Nova Ljubljanska banka - Servolana 72:77 (19:24, 35:41, 55:61)

Bor: Manta, Brian Filipac 5 (3:4, 1:2, -), Mase 6 (4:6, 1:4, -), Erik Filipac, Liccari 2 (-, 1:1, -), Gallochio 13 (6:8, 2:3, 1:6), Pipan 13 (6:8, 2:3, 1:6), Devčić 9 (1:1, 4:4, -), Medizza 4 (2:4, 1:4, -), Boccai 8 (-, 4:9, -), Celin 12 (3:4, 3:6, 1:3), trener Lucio Martini.

Po zelo izenačeni in borbeni tekmi je vodilna Servolana prevladala nad Borovimi mladinci in si tako dejansko zagotovila končno prvo mesto. Na Stadionu 1. maja so gostitelji nudili čvrst odpor favoriziranemu tekmeču, pri katerem se je odlikoval zlasti center Devil Medizza (27 točk), starejši brat Borovega igralca Marlina in eden boljših visokih igralcev tudi na ravni deželne C-lige. Gostje so v resnici vodili od prve do zadnje minute, Martinijevi fantje pa so jim bili z dokaj dobro igro stalno za petami. V tretji četrtini so Škedenjci s consko obrambo podelili na +14, vendar naši se niso dali in so z reakcijo zmogli še enkrat na -2. V končnici pa so bili ponovno pazljivejši in spretnejši nasprotniki, ki so tako zaslužen odnesli prvenstveni točki, potem ko so v prvem derbiju nasuli borovcem kar 30 točk razlike. Med posamezniki je trener tokrat pohvalil predvsem najmlajšega v ekipi, razpoloženega Diega Celina.

Ostala izida 9. kroga: Ronchi - Don Bosco Salesiani 66:75, UBC - Barcolana 72:49.

Vrstni red: Servolana 16, Bor NLB in Don Bosco Salesiani 12, UBC 8, Ronchi 6, Barcolana 0.

Prihodnji krog: Don Bosco Salesiani - Bor NLB.

UNDER 14 MOŠKI

Breg - Interclub 73:46

Breg: Stefančič, Gelleni 20, Sema 2, Bole 4, Impellizzeri 2, Stagni 6, Fonda 9, Tul, Andreuzza, Norbedo 8, Giacomini 22; trener Borut Sila

V zadnjem krogu prvega dela lige U14 so Brežani gostili sosede iz Milj. Pričakovati je bilo izenačeno tekmo, saj so pri domačih manjkala Zobec in Vascotto. Tekmo so naši začeli slabše in po izenačenju 1. četrtini je bilo le 3 točke za Breg. V drugi četrtini so se naši zbudili in prednost iz minute v minuto poveševali. Ta je na polčasu znašala že 20 točk. V nadejvanju so Brežani povedli tudi za 30 točk in tekmo tako pripeljali varno do konca. Priložnost za tekmo so dobili vsi. Tako so prvi del tekmovanja

OSKARJI 2010 - Priznanja za mladinsko kategorijo

Mladi upi rasejo

Goran Kerpan

Katerina Pučnik

Matija Komjanc

Oskarje za najbolj slovensko govoreče igralce v najbolj popularnih ekipnih športih pri nas za leto 2010 smo v uredništvu Primorskega dnevnika podelili tudi za mladinske kategorije. V poštov so prišli športniki letnika 1992 in mlajši. Kar zadeva košarko je naslov osvojil **Jadranov in Kontovelov košarkar Borut Ban**, ki se je - nekoliko presenetljivo, toda zaslužno - uveljavil tudi med člani. Pogovor z njim smo objavili že v včerajšnji številki, tokrat objavljamo še profil treh drugih simboličnih prejemnikov našega priznanja.

Odbojkar Olympie Matija Komjanc je novico o oskarju prebral v Primorskem dnevniku: simbolični oskar je letos prejel že drugič zapored, priznanja pa kljub temu ni pričakoval. Matija, ki bo junija dopolnil 18 let, je svojo športno pot začel pri Domu, kjer je več let vadil orodno telovadbo, pri desetih letih pa se je odločil, da bo prestopil v odbojkarstvo ekipno Olympie. V odbojkarstvu svet ga je uvedel dolgoletni trener goriškega kluba Diego Poletto, ki ga je po Matijevem mnenju tudi največ naučil.

Dijak tehničnega pola Vega trenira štirikrat tedensko po dve uri. Drugih individualnih treningov nima, saj pravi, da je vadbe že dovolj. Letošnji cilj je prav gotovo napredovanje v C-ligo (Olympia tačas vodi v skupini D-lige), dolgoročno pa bi mu bilo všeč, če bi se preizkusil v višji ligi. Kaj pa reprezentanca? »Pred dvema letoma sem bil nekaj dni na treningu državne ravni. Višjih ciljev si ne postavljam, zato ne ciljам na izbrano vrsto. Bolj me navdušujeta računalništvo in programiranje. Zdaj bom sicer zaključil višjo šolo, potem pa bom premislil, kako naprej,« je pojasnil dijak četrtega razreda.

Korektor Olympie igra letos prvič v tej vlogi; pred tem je igral kot krilni napadalec: »Med obema vlogama nimam preferenc. Razlika je le v tem, da lani nisem dosegal toliko točk kot letos,« razlaga Matija. Njegov vzornik je gabski odbojkar in reprezentant Mateja Černica.

Borova odbojkarica Katerina Pučnik je novico o oskarju prebrala v dnevniku na dan objave že zjutraj pred odhodom v šolo. »Vedela sem, da to podeljujete enkrat januarja, nisem pa vedela, da bo to ravno ta teden, zato sem bila ob branju presenečena in zadovoljna,« je povedala dijakinja 3. razreda B liceja Prešeren v Trstu. Kljub mladim letom (letnik 1994) je Katerina v odbojki doživela že marsikatero zadoščenje. S svojo ekipo je trikrat osvojila pokrajinski naslov (under 13, 14 in 16), v članski Borovi ekipi je krstni nastop opravila že lani v C-ligi, v letošnji pomlajeni ekipi v D-ligi pa je ena od nosilk igre in »top scorer« ekipe, čeprav igra v dvojni vlogi tolkačice in podajalke. Že tri leta je v krogu deželne reprezentance, z njo je nastopila na Trofeji dežel in na mednarodnem turnirju Alpe Jadran. Je hkrati že sodelovala na državnih reprezentančnih zborih, od lani pa je tudi kandidatka za državno reprezentanco v odbojki na mivki. Med veliko nočjo bo z njo spet na pripravah.

»Lani poleti sem nastopila na nekaterih turnirjih na mivki, letos ciljам na nastop na Trofeji dežel kot reprezentantka FJK. Zmagovalni par bo Italijo zastopal na evropskem prvenstvu na Portugalskem,« je povedala Katerina, ki jo čaka torej naporno poletje. Med zimsko sezono

je na igrišču skoraj vsak dan, najmanj pa petkrat na teden, saj trenira štirikrat na teden in igra v članskem in mladinskem prvenstvu. Na prehodu med nižjo in višjo srednjo šolo se je eno poletje intenzivno ukvarjala tudi z veslanjem pri društvu Nettuno. Atletika, v kateri je bil njen oče Gorazd državni mladinski prvak v deseteroboju, je ne mika. Na vprašanje, kaj ji je bolj všeč, dvoranska odbojka ali odbojka na mivki, je brez obotavljanj odgovorila: dvoranska! Težja je izbira med podajalko in tolkačico. »Najraje sem univerzalna igralka, moram pa priznati, da je zelo lepo napadati!«

Njen trener je že od vsega začetka in skupno že osem let Betty Naci-

novi, v članski ekipi jo je lani vodil tudi Saša Smotlak.

Nogometašu Vesne Goranu Kerpanu so novico o oskarju sporočili sošolci, zjutraj pred začetkom pouka. »Nato sem prelistal časopis. Imenovanje za mladinskega oskarja me je prijetno presenetilo. Bil sem zadovoljen,« je povedal dijak 5. razreda tržaškega trgovskega tehničnega zavoda Žiga Zois. Goran je našega oskarja »častil« z golom in odlično predstavo na zaostali prvenstveni tekmi v sredo zvečer proti Reaneseju. Kerpan (letnik 1992) je krstni nastop v Vesnini članski ekipi opravil v lanski sezoni. Letos pa je postal standardni igralec in je dosegel že dva gola. Kriški nogometaš je tudi odličen smu-

čar. »Smučal sem pri Mladini, nato pa sem se odločil za nogomet,« je povedal Goran, ki se bo po končani višji srednji šoli bržkone vpisal na ekonomsko fakulteto v Trstu. Navijač Milana se zgleduje po igralcih kot sta Alessandro Del Piero in nekoč Paolo Maldini. »Taki so zastavonoše društva. Žal je podobnih igralcev zelo malo,« je dejal Kerpan, ki se najraje druži s soigralcem, sovaščanom in predvsem prijateljem Minejem Puricem. »Od trenerjev pa me je največ naučil Marino Kragelj, ki nas je treniral pri naraščajnikih Pomladi,« je še dodal Goran.

Popolne izide poišči na www.primorski.eu

ODBOJKA - Derbi mladincev na Opčinah

Olympia potrdila premoč

Z zmago poti Slogi so Goričani potrdili prvo mesto na lestvici

Sloga - Olympia Terpin 0:3 (15:25, 19:25, 20:25) Sloga: Antoni 5, Calzi 0, Cettolo 0, Dussich 13, Fiorelli 0, Guštin 0, Pečar 10, Sosič 4, Taučer 1, Tomasini 1. Trener Ivan Peterlin

Olympia: Capparelli, Cobello, Hlede, Komjanc, Palazzo, Škerk, Vizin. Trener Zoran Jerončič

Derbi, ki so ga odigrali v sredo zvečer na Opčinah, je povsem zaslužno pripadel goriškemu odbojkarjem, ki so z zmago tudi dokazali, da je njihovo trenutno prvo mesto na lestvici povsem zaslužno. Olympia je predvajala dobro skupinsko igro, njeni odbojkarji so dobro pokrivali polje in bili učinkoviti tudi na mreži. Nasprotno pa so Slogaši tokrat delovali precej nepovezano, preveč so tudi grešili zlasti v obrambi, velikokrat pa so bili netočni tudi v sprejemu. To je seveda pogojevalo igro napadalcev, saj so na drugo stran mreže pošiljali lahko ubranljive žoge. Še najboljše so se domači igralci odrezali v bloku, kar pa je bilo premalo, da bi lahko upali na ugodnejši razplet.

Olympia je bila v vodstvu od začetka do konca tekme. Prvi set so goriški odbojkarji osvojili brez težav, v preostalih dveh je sicer Sloga dosegla več točk, vendar ni bila zmaga gostov nikoli v dvomu, saj so v obeh vlogah vodili in so Slogaši omilili zaostanek šele v obeh končnicah. (INKA)

1. ŽENSKA DIVIZIJA
Sloga Dvigala Barich - OMA 2:3 (16:25, 25:19, 8:25, 25:23, 11:15)

Sloga Dvigala Barich: Cibic 1, Kralj 15, Malalan 10, Milkovič 0, Helena Pertot 4, Katerina Pertot, Tamara Pertot 3, Spangaro 8, Valič 2, Barbieri (libero). Trener Martin Maver

GLEDALIŠČE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

Danes, 28. januarja, ob 20.30 / Vlaho Stulli: »Kažin ali Karabinjerjeva katra«. / Ponovitve: do sobote, 29., ob 20.30 ter v nedeljo, 30. januarja, ob 16.00.

Stalno gledališče FJK il Rossetti

Dvorana Bartoli

Jutri, 29. januarja, ob 17.00 in ob 21.00 / Emanuela Grimalda in Paola Minaccioni: »Infinite o sfinite? - Miracoli delle donne d'oggi«. Režija: Michael Margotta. Nastopajo: Emanuela Grimalda in Paola Minaccioni. / Ponovite: ter v nedeljo, 30. januarja, ob 17.00.

Gledališče Orazio Bobbio

- La Contrada

Danes, 28. januarja, ob 20.30 / Ray Cooney: »Chat a due piazze«. Režija: Gianluca Guidi. Nastopajo: Fabio Ferrari, Lorenza Mario, Gianluca Ramazzotti, Miriam Mesturino. Antonio Pisu, Claudia Ferreri in Raffaele Pisu. / Ponovitve: do sobote, 29. ob 20.30 ter v nedeljo, 30. januarja, ob 16.30.

V petek, 4. februarja, ob 20.30 / Anthony Shaffer: »L'inganno (sleuth)«. Prevod in režija: Glauco Mauri. Natopata: glauco Mauri in Roberto Sturno. / Ponovitve: v soboto, 5. ob 20.30, v nedeljo, 6. ob 16.30, v torek, 8. ob 16.30, od srede, 9. do sobote, 12. ob 20.30 ter v nedeljo, 13. februarja, ob 16.30.

OPČINE

Prosvetni dom

V nedeljo, 30. januarja, ob 18.00 / B. Brecht. »Malomeščanska svatba«. Režija: Gregor Gec. Izvedbi članov SDD Jaka Štoka s Proseka in Kontovela.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

Danes, 28. januarja, ob 20.45 / Saverio La Ruina: »La Bortoc«.

GORICA

Kulturni Center Lojze Bratuž

V četrtek, 3. februarja, ob 20.00 / bo Natečaj Mladi oder - nagrajevanje, nastopa mladinski dramski odsek PD Štandrež s predstavo Borisa Atanasovića »Veter in verica«. Režija: Ana Facchini.

V nedeljo, 13. februarja, ob 17.00 / nastopa dramski odsek PD Štandrež s predstavo Raya Cooneya »Zbeži od žene« v režiji Jožeta Hrovata.

Kulturni dom

V torek, 1. februarja, ob 20.30 / Gojmir Lešnjak Gojc: »Poslednji termina(l)tor«. Režija: Samo M. Strelec. Nastopa: Boris Kobal.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom

V ponedeljek, 7. februarja, ob 20.00 / David Mamet: »Bostonska naveza«.

KOMEN

Jutri, 29. januarja, ob 20.00 / Dario Fo: »Markolfak«. Komična enodejanka. Režiser Sergej Verč. Gledališka skupina KD "Rudija Jedretiča" iz Ribnega pri Bledu.

LJUBLJANA

SNG Drama

Veliki oder

Danes, 28. januarja, ob 19.30 / August Strindberg: »V Damask«. / Ponovitve: v soboto, 29. in v ponedeljek, 31. januarja, ob 19.30, v četrtek, 3. februarja, ob 17.00, od srede, 9. do sobote, 12., ob 19.30 in v sredo, 16. februarja, ob 19.30.

V torek, 1. februarja, ob 19.30 / Georges Feydeau: »Bumbar«. / Ponovitve: v petek, 5. februarja, ob 19.00.

V sredo, 2. februarja, ob 19.00 / Boštjan Tadel: »Ponudba in povpraševanje«.

V petek, 4. februarja, ob 19.30 / Ivo Prijatelj: »Totenbirt«.

V torek, 15. februarja, ob 19.30 / Bernard-Marie Koltès: »Roberto Zucco«.

Mala drama

Danes, 28. januarja, ob 20.00 / Spiro Scimione: »Kuverta«.

Jutri, 29. januarja, ob 20.00. / Yasmina Reza: »Art«.

V torek, 1. februarja, ob 20.00 / Conor McPherson: »Iez«.

V sredo, 2. februarja, ob 19.30 / Spiro Scipione: »Kuverta«. / Ponovitev: v petek, 4. februarja, ob 20.00.

V soboto, 5. februarja, ob 20.00 / Oscar Wilde: »Slika Doriana Graya«.

V petek, 11. februarja, ob 20.00 / David Mamet: »November«. / Ponovitve: v soboto, 12., v ponedeljek, 14., v sredo, 16., v četrtek, 17., od torka, 22. do četrka, 24. februarja, ob 20.00.

MGL

Veliki oder

Danes, 27. januarja, ob 19.30 / Tenessee Williams: »Mačka na vroči pločevinasti strehi«. / Ponovitve: v četrtek, 27. in v soboto, 29. januarja, ob 19.30, vsredo, 9. in v četrtek, 10. februarja, ob 19.30.

Jutri, 28. januarja, ob 19.30 / Peter Stone, Jule Styne in Bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vroče«. / Ponovitev: v soboto, 12. februarja, ob 19.30.

V ponedeljek, 31. januarja, ob 19.00 / William Shakespeare: »Romeo in Julija«. / Ponovitve: v torek, 1., ob 19.30, v sredo, 2. ob 15.30 in ob 19.30, v petek, 4. in v soboto, 5. ob 19.30, v petek, 11.ob 10.00, ter v torek, 15. ob 19.30 in v sredo, 16. februarja, ob 19.00.

V četrtek, 3. februarja, ob 19.30 / David Gieselman: »Golobi«.

Mala drama

V ponedeljek, 31. januarja, ob 19.000 / Gregor Fon: »Pes, pizda in peder«. / Ponovitev: v soboto, 5. februarja, ob 20.00.

V četrtek, 3. februarja, ob 19.00 / Connor McPherson: »Sijoče mesto«.

V petek, 4. februarja, ob 20.00. / Tom Dalton Bidwell: »Družba na polti«.

Šentjabsko gledališče

V četrtek, 28. januarja, ob 19.30 / D. Cravioto: »Pizza da te kap«. Režija: Jernej Kobal. / Ponovitve: v soboto, 29. ob 19.30 ter v nedeljo, 30. januarja, ob 18.00.

V nedeljo, 30. januarja, ob 18.00 / M. Camoletti: »Seks in ljubosumnost«. Režija: Jaša Kamnik. / Ponovitev: v soboto, 56. februarja, ob 19.30

V ponedeljek, 31. februarja, ob 18.00 / Eugene Ionesco: »Plešasta pevka«. Režija: Dejan Spasić. / Ponovitev: v torek, 1. februarja, ob 18.00.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

V petek, 4. februarja, ob 21.00 / Nastopa legendarna rock skupina Laibach. **Gledališče Verdi** **Jutri, 29. januarja, ob 17.00** / Giuseppe Verdi: »I due Foscari«. Dirigent: Renato Palumbo. Nastopajo: Orkester, zbor in balet gledališča Verdi.

Stalno gledališče FJK il Rossetti

Dvorana Assicurazioni Generali

Danes, 28. januarja, ob 20.30 / Tom Hedley in Robert Cary: »Flashdance«. Režija: Federico Bellone. Glasba: Robbie Roth. Nastopajo: Simona Samarelli, Filippo Strocchi, Barbara Corradini, Giada D'Auria, Massimiliano Pironti, Chiara Vecchi in Daniela Pobega. / Ponovitve: v soboto, 29. in v nedeljo, 30. januarja, ob 16.00 in ob 20.30, v torek, 1. in v sredo, 2. februarja, ob 20.30, v četrtek, 3. ob 16.00 in ob 20.30, v petek, 4. ob 20.30, v soboto, 5. ob 16.00 in ob 20.30 ter v nedeljo, 6. februarja, ob

MALI FILMSKI VODNIK PO TRSTU

Čari sedme umetnosti

Ljubiteljem filmskih festivalov ni treba že jeseni rezervirati mesta za festival v Benetkah ali organizirati počitnice, da se udeležijo drugih evropskih festivalov. Tudi Trst nudi res veliko izbiro in to tudi za najzahtevnejše in najrazličnejše okuse. Klop vam ponuja tri izbire.

Za vsestranske filmske sladkosnede ...

Ravno včeraj se je zaključil Tržaški film festival (TRIESTE FILM FESTIVAL), ki ga vsako leto januarja organizira društvo Alpe Adria... Klop se je udeležil festivala (**na posnetku utrinek pred odprtjem festivala**). Program festivala je bil res zelo pester in zanimiv, a Klop je posebno navdušil film srbskega režiserja Srđana Karanovića "Besa". Filmska koprodukcija kar petih držav (Srbija, Slovenija, Francija, Madžarska) gledalca popelje v dogajanje v majhnem mestecu Kraljevine Srbije v času tik pred začetkom prve svetovne vojne. Besa, ki se med drugim poteguje za oskarja, pripoveduje o nepričakovani ljubezni med mlado izobraženo meščanko in nepismenim muslimanom, ki se dokaj kmalu spremeni v pravo bitko za življenje ali smrt. Nepričakovano pa je med sestavljanjem tega članka Klop odkril, da ima v sebi avtentično vedeževalsko naravo, saj je ravno film Besa, ki ga je posebno očaral, eden od letošnjih zmagovalcev festivala. Radovedni Klop, ki ga je med razposajenim bezljanjem po festivalu zajela prava filmska strast, je izkoristil priložnost, da si je še enkrat ogledal Vojnovičev Piran-Pirano (o katerem kroži glas, da so bili nad njim navdušeni celo nekateri predstavniki istrskih društev) in kratki film Pogledi skozi železno zaveso Anje Medved. Posebno vam priporočamo tudi dokumentarec Pesem Upora (Andraž Poschl), ki nazorno prikazuje partizansko pesem in delovanje partizanskega zbora v Ljubljani. Med drugim omenja

tudi Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič. Skratka, obiskovalci festivala smo si imeli možnost ogledati najnovejše slovenske, hrvaške, ruske in češke produkcije. Če ste zamudili letošnji tržaški film festival, ne obupajte! Na prenovljenem sedežu društva Alpe Adria imajo člani na razpolago 9.000 filmov iz vzhodne in srednje Evrope in se lahko udeležijo zanimivih filmskih večerov, ki jih prireja društvo.

Društvo Alpe Adria je aktivno v Trstu od leta 1990 in sodeluje z različnimi institucijami in društvi, kot so: Filmski Sklad Ljubljane, Fondazione La Biennale di Venezia, RTSI (Radio Televisione Svizzera Italiana), Univerza v Trstu, Univerza v Vidnu, Goethe Institut, Greek Film Centre, Cineteca Nazionale di Roma, Cineteca del Friuli, Cineteca di Bologna, Mittelfest di Cividale, Fabrica, Duna TV di Budapest, Cottbus Film Festival, Magyar Filmunio, British Film Institute (BFI) in drugi filmski

arhivi različnih mest srednje in vzhodne Evrope. Več informacij glede delovanja društva in včlanjevanja na spletni stran [HYPERLINK "http://www.alpeadriacinema.it/"](http://www.alpeadriacinema.it/)

Če imate v sebi strast latinskih ritmov ...

Zelo zanimiv je tudi Festival latinsko ameriških filmov, ki v našem mestu poteka že vrsto let. Lani pa se je odvijal od 23. do 31. oktobra 2010. Prireja ga društvo Apclai (Associazione per la Promozione

della Cultura Latino Americana in Italia). Filmski festival se že od svojega začetka leta 1985 umešča v naš prostor kot najbolj dovršen tovrstni dogodek v Evropi. Klop vam toplo priporoča Gestación, film Estebana Ramíreza iz Kostarike, ki si je zaslužil tudi nagrado za najboljšo režijo in za najboljšo žensko vlogo - odlična igralka Adriana Alvarez. Film na preprost in verodostojen način pripoveduje o ljubezni med mladostnikoma in o nepričakovani nosečnosti. Tistemu, ki bi se rad poglobil v socialno in politično sliko današnje Južne Amerike, pa svetujemo, da si ogleda dokumentarec Ojos bien abiertos Gonzala Arijóna. Več informacij na spletni strani [HYPERLINK "http://www.cinelatinotrieste.org/"](http://www.cinelatinotrieste.org/)

Za ljubitelje filmov v originalnem jeziku ...

Se navdušujete za angleške filme? Bi si radi ogledali svoj najljubši film v angleščini? Želite izboljšati svoje znanje angleškega jezika?

Kulturno društvo British Film Club vam nudi možnost, da si ogledate 9 angleških filmov (približno enega na mesec) in da si izposodite drugih 500. Članarina znaša 25 evrov. V ceno so vključeni tudi pogovori v angleškem jeziku, ki potekajo na sedežu enkrat tedensko. Več informacij najdete na [HYPERLINK "http://www.britishfilmclub.it/"](http://www.britishfilmclub.it/)

POGOVOR S PREDSEDNIKOM CAPELLE UNDERGROUND

Terzoli: Dom filma priložnost za celotno regionalno kinematografijo

Med industrijskimi skladišči in visokimi hišami, čisto blizu Oddelka za zgodovino leposlovne fakultete v Trstu, v Ulici Economu, ima trenutno svoj sedež Cappella Underground. Eksperimentalno raziskovalni avdiovizualni-kinematografski center, kakršen je njen uradni naziv, predstavlja pomemben del tržaške filmske kulture, ki pa je žal, delno tudi zaradi njene skrite lokacije, ne vsi poznajo. Klopova radovedna vedoželjna žilica je tako spodbudila vašega petkovskega prijatelja, da se v prvi osebi seznani z njenim delovanjem in da malo pobsrka po skritih in odkritih aspektih tržaškega filmskega življenja. Daniele Terzoli, predsednik Cappelle Underground, je o tem Klop marsikaj razkril. Obenem pa je bil pogovor priložnost, da je Klop malo poizvedoval tudi o kulturnem projektu Doma filma v Trstu, ki naj bi v kratkem postal pomemben kraj raziskovanja, dokumentacije in širjenja filmske kulture. Cappella je namreč med sedmimi ustanovami (poleg ustanov Alpe Adria Cinema, Anno Uno, APCLAI, Maremetraggio, Film Commissione FVG in Bonaventura), ki so članice združenja Casa del cinema.

Bi nam za začetek na kratko predstavil delovanje Cappelle Underground?

Nastala je leta 1969. Predstavlja enega izmed prvih kino klubov v Italiji. Njen glavni cilj je širiti filmsko kulturo v vseh oblikah. Občinstvu skušamo ponujati pestro kulturno ponudbo s področij, ki so izven komercialnega kroga. S tem mislim na predvajanja klasičnih filmov in filmov iz filmskih zbirk ter predvajanja originalnih filmskih trakov in takih filmov, ki sodijo v neodvisno produkcijo. Obenem organiziramo tudi srečanja z avtorji in režiserji ter predstavitev knjig. Poleg tega nudimo javni servis mediateke. Naš arhiv obsega 1.000 filmov na videokasetah in DVD-jih, približno 5.000 knjig na temo filma in kina ter raznorazne revije. Vse to predstavlja pravo bogastvo, ki je zastoj na razpolago vsem občanom.

Od leta 2000 vsako leto redno organizirate filmski festival Science+Fiction.

Science+Fiction je festival žanrskega tipa. Posvečen je znanstveni fantastiki in raznim svetovom fantastike. Trst se lahko na tem področju ponaša z bogato tradicijo, saj je prvi festival znanstveno-fantastičnega filma potekal na gradu sv. Justa od leta 1963 vse do leta 1982. Zamislili smo si, da bi lahko na osnovi slednjega ustvarili nekaj novega. Že nekaj let Science+Fiction sloni na treh mednarodnih natečajih. Režiserji se po ogledu filmov predstavijo občinstvu v dvorani. Vsako leto skušamo na festivalu imeti vsaj enega prestižnega gosta. V prejšnjih letih so bili npr. med drugimi prisotni Dario Argento, Joe Dante, Terry Gilliam, John Landis in Christopher Lee.

Kako pa si festival zamišljate v bodoče?

Želimo si, da bi še naprej nadaljevali v ubrani smeri in

da bi se pobuda še nekoliko razširila. Želeli bi tudi, da bi festival postal pravi multidisciplinarni dogodek. Poleg predvajanja filmov bi organizirali koncerte elektronske glasbe, na ogled bi bile razstave stripov in ilustracij, potekala bi srečanja s pisatelji tovrstnega žanra. **Kakšno pa je tvoje mnenje glede "filmskega življenja" v Trstu?**

V Trstu je bilo s strani občanov vedno veliko zanimanja za kino in za vse tisto, kar se okoli tega sveta vrtilo. V tem mestu so se izoblikovale pomembne osebnosti, kot so Tullio Kezich, Callisto Cosulich, Franco Giraldi. Dogodkov, ki zadevajo film, ni malo. Odziv publike pa nikoli ne razočara in ravno to nas spodbuja, da skušamo biti čim bolj uspešni pri svojem delovanju. Na žalost pa primanjkujejo sredstva in delno tudi prostori, kjer bi lahko organizirali večje dogodke. Nekateri festivali bi lahko privabili veliko več občinstva in bi lahko imeli veliko večji odmev. Žal pa Trst ne razpolaga z neko večnamensko stavbo oz. prostorom, ki bi bil primeren za filmske festivale. Upamo, da bomo lahko v kratkem skupaj z javnimi ustanovami uspeli rešiti tudi to težavo.

Dom filma, ki bo kmalu zaživel v Trgu, bo imel svoj sedež v bivšem Domu pristaniških delavcev (trg Duca degli Abruzzi 3). Kakšen pomen ima za naše mesto?

V Domu filma bodo imele svoj sedež vsa združenja in društva, ki organizirajo filmske festivale. To predstavlja pomembno priložnost za profesionalni razvoj in rast za vse, ki delujejo na tem področju. Trst sodi ob Turinu in Rimu med tista italijanska mesta, ki so jih največkrat uporabili za snemanje filmov. Tako bo v Domu filma svoj sedež dobila tudi deželna Film Commission. V njej pa bo domovala nova mestna mediateka, ki bo tako postala pomemben kulturni center specializiran v kinu. V obsežnem arhivu bodo zbirke vseh združenj, ki sodelujejo pri projektu. Občani bodo imeli prost dostop do arhiva. Poleg tega pa bodo na razpolago posebni prostori za konsultacijo, multimedijske točke in prostori za javna srečanja ter za didaktične in izobraževalne dejavnosti. Dom filma bo zelo kmalu postal ena izmed najpomembnejših realnosti severo-vzhoda na področju kinematografije.

DANIELE TERZOLI

Rai Tre bis	
SLOVENSKI PROGRAM	
Na kanalu 103	
18.40	Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25	Tv Kocka: Mala Cecilijanka - Otroški pevski zbor Francišek Borgija Sedej iz Števerjana
20.30	Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno	
6.00	Aktualno: Euronews
6.10	Aspettando Unomattina
6.30	Dnevnik in vremenska napoved
6.45	Aktualno: Unomattina
10.00	Aktualno: Verdetto finale
10.55	Dnevnik in vremenska napoved
11.05	Aktualno: Occchio alla spesa
12.00	Variete: La prova del cuoco (v. A. Clerici)
13.30	Dnevnik in vremenska napoved
14.00	Dnevnik in gospodarstvo
14.10	Aktualno: Bontà loro
14.40	Aktualno: Se...a casa di Paola
16.10	Variete: La vita in diretta
16.50	Dnevnik Parlament
17.00	Dnevnik in vremenska napoved
18.50	Kviz: L'Eredità (v. C. Conti)
20.00	Dnevnik
20.30	Kviz: Soliti ignoti
21.10	Variete: I raccomandati (v. Pupo)
23.35	Aktualno: Tv7
0.35	Aktualno: L'appuntamento

Rai Due	
6.00	Nan.: 7 vite
6.40	Nan.: Skippy il canguro
7.00	Risanke: Cartoon flakes
9.15	Aktualno: Tgr Montagne
9.45	Variete: Tracy & Polpetta
10.00	Aktualno: Tg2punto.it
11.00	Variete: I fatti vostri
13.00	Dnevnik
13.30	Aktualno: Tg2 Costume e società
13.50	Aktualno: Tg2 Eat Parade
14.00	Variete: Pomeriggio sul 2
16.10	Nan.: La signora in giallo
17.00	Nan.: Numb3rs
17.45	Dnevnik L.I.S. in športne vesti
18.15	Dnevnik
18.45	Nan.: Law & Order
19.35	Nan.: Squadra speciale Cobra
11	20.30 Dnevnik
21.05	Nan.: Criminal Minds
23.20	Dnevnik
23.40	Aktualno: L'ultima parola

Rai Tre	
6.00	Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di C. Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
7.00	Aktualno: Tgr Buongiorno Italia/Regione
8.00	Dok.: La Storia siamo noi
9.00	Aktualno: Figù - Album di persone notevoli
9.05	Aktualno: Agorà
11.00	Aktualno: Apprescindere
11.10	Dnevnik - kratke vesti
12.00	Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
12.25	Dnevnik Fuori Tg
12.45	Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.10	Nad.: Julia
14.00	Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.20	Dnevnik in vremenska napoved
14.50	Aktualno: Tgr Leonardo
15.05	Nan.: La strada per Avonlea
15.50	Variete: Tg3 GT Ragazzi
16.00	Dok.: Cose dell'altro Geo
17.40	Dok.: Geo & Geo
19.00	Dnevnik
19.30	Deželni dnevnik in vremenska napoved
20.00	Variete: Blob
20.10	Nad.: Seconda chance
20.35	Nad.: Un posto al sole
21.05	Nan.: La nuova squadra Spaccanapoli
23.15	Variete: Parla con me
0.10	Deželni dnevnik in vremenska napoved
1.10	Dok.: Cult book
1.40	Aktualno: Aprirai

Rete 4	
6.55	Nan.: Charlie's Angels
7.55	Nan.: Nash Bridges
8.50	Nan.: Hunter
10.15	Nan.: Carabinieri 4
11.30	Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
12.00	Nan: Wolff - Un poliziotto a Berlino
12.55	Nan.: Un detective in corsia
13.50	Aktualno: Il Tribunale di Forum
15.35	Nad.: Sentieri
16.05	Film: Apollo 13 (dram., ZDA,

'95, r. R. Howard, i. T. Hanks) **16.40** Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Texas Ranger **21.10** Aktualno: Quarto grado (v. S. Sottile) **23.30** Film: Psycho (triler, ZDA, '98, i. V. Vaughn) **0.15** Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved **1.45** Nočni dnevnik

Canale 5	
6.00	Dnevnik - Pregled tiska
7.55	Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40	Aktualno: Mattino Cinque
9.55	14.05 Resničnostni show: Grande fratello pillole
10.00	Dnevnik - Ore 10
11.00	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik in vremenska napoved
13.40	Nad.: Beautiful
14.10	Nad.: CentoVetrine
14.45	Resničnostni show: Uomini e donne
16.15	Talent: Amici
16.55	Aktualno: Pomeriggio Cinque (v. B. D'Urso)
18.05	Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
18.50	Kviz: Chi vuol esser milionario (v. G. Scotti)
20.00	Dnevnik in vremenska napoved
20.30	Variete: Striscia la notizia
21.10	Variete: Zelig (v. C. Bisio in P. Cortellesi)
23.30	Variete: Chiambretti Night - Solo per numeri uno
1.30	Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1	
6.05	Nan.: Dharma & Greg
6.35	Risanke
8.35	Nan.: Baywatch
9.30	Nan.: Life
10.25	Nan.: The Closer
11.25	Nan.: Prison Break
12.25	Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.40	Risanke: Futurama
14.10	Risanke: Simpsonovi
14.35	Nan.: My name is Earl
15.05	Nan.: Camera Café
15.40	Risanke
16.40	Nan.: Incorreggibili
17.35	Nan.: Il mondo di Patty
18.30	Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
19.30	Nan.: Glee
20.30	Kviz: Trasformat
21.10	Nan.: Dr. House - Medical Division

22.00 Nan.: Grey's Anatomy **23.50** Nan.: Nip/Tuck **0.50** Aktualno: Tv moda **1.40** Variete: Poker Imania

Tele 4	
7.00	Dnevnik
7.30	Variete: Dopo il Tg...
8.05	Dok.: Cuore Tuareg
8.30	Dnevnik
9.30	Nad.: Betty La Fea
10.25	Dok.: Italia magica
11.25	L'Italia da scoprire
12.40	Italia economia e Prometeo
13.00	Aktualno: Dai nostri archivi
13.10	Anteprima Triestina
13.30	Dnevnik
14.05	Aktualno: ...Tutti i gusti
14.35	Salus Tv
14.50	Aktualno: Mukko Pallino
15.15	80 Nostalgia
16.25	Dnevnik
16.55	Risanke
19.00	Ditelo al Sindaco
19.30	Večerni dnevnik in športne vesti
20.05	Il Rossetti
20.30	Deželni dnevnik
21.00	Aktualno: Stoà
22.20	Dok.: Wild Adventure
22.45	Musica, che passione!
23.02	Nočni dnevnik
23.35	Tg Montecitorio
22.20	Glasb.: Musica, che passione

La 7	
6.05	Dnevnik in vremenska napoved
7.00	Aktualno: Omnibus
7.30	Dnevnik
9.55	Aktualno: (Ahi) Piroso
10.50	Aktualno: Life
11.25	Nan.: L'ispettore Tibbs
12.30	Nan.: Due South - Due poliziotti a Chicago
13.30	Dnevnik
13.55	Film: Cielo giallo (western, ZDA, '49, r. W. Wellman, i. G. Peck)
15.55	Nan.: La regina di spade
18.00	Nan.: Mac Gyver
19.00	Nan.: The District
20.00	Dnevnik
20.30	1.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10	Aktualno: Le invasioni barbariche
0.15	Dnevnik
0.25	Aktualno: L'altra metà del crimine: Tommaso Onofri

Slovenija 1	
6.15	Kultura
6.20	Odmevi
7.00-10.00	Poročila in Dobro jutro
10	

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

V naslednjih dneh bodo nad našo deželo pritekali bolj suhi vzhodni tokovi. Jutri bo vremenska fronta dosegla srednjo Italijo, v višinah bo dotekal nekoliko vlažnejši zrak proti severnemu Jadranu.

Nad zahodnim in osrednjim Sredozemljem je območje nizkega zračnega pritiska. S severovzhodnimi vetrovi doteka k nam v nižjih zračnih plasteh hladnejši in razmeroma vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 7.31 in zatone ob 17.05
Dolžina dneva 9.34

LUNINE MENE

Luna vzide ob 2.55 in zatone ob 11.49

PLIMOVANJE

Danes: ob 6.02 najvišje 37 cm, ob 13.40 najnižje -46 cm, ob 20.28 najvišje 18 cm
Jutri: ob 1.10 najnižje -4 cm, ob 7.00 najvišje 40 cm, ob 14.18 najnižje -58 cm, ob 21.06 najvišje 27 cm.

BIOPROGNOZA

Vremenska obremenitev bo slabela, ne bo pa povsem ponehala in pri najbolj občutljivih se bodo občasno še pojavljale manjše vremenske pogojene težave.

MORJE

Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 8,7 stopinje C.

SNEŽNE RAZMERE (v cm)

Kanin/Na Žlebeh	290	Piancavallo	50
Vogel	100	Forni di Sopra	110
Kranjska Gora	50	Zoncolan	80
Krvavec	75	Trbiž	80
Cerkno	90	Osojščica	80
Rogla	60	Mokrine	55
Mariborsko Pohorje	45	Podkloster	120
Civetta	160	Bad Kleinkirchheim	90

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Dopoldne bo v Julijski krajini še pretežno oblačno, drugod po deželi pa povsem oblačno vreme. V Julijskih Alpah in Predalпах bo lahko rahlo snežilo. Tekom dneva se bo postopoma jasnilo, najprej na obali in na vzhodni nižini. Ob morju bo pihala močna burja, po nižinah pa zmerna.

Pretežno oblačno bo, ponekod bo občasno še rahlo nalezaval sneg. Na Primorskem bo delno jasno, pihala bo zmerna do močna burja. Najnižje jutranje temperature bodo od -5 do 0, na Primorskem okoli 3, najvišje dnevne okoli 0, na Primorskem do 7 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Jutri bo prevladovalo lepo jasno vreme. Nekaj oblačnosti bo le na območju Trbiža. Ob morju bo pihala okrepljena burja, ki bo zvečer slabela. V nedeljo bo lepo jasno vreme.

Jutri bo v zahodni Sloveniji povečini sončno, drugod bo zmerno do pretežno oblačno. Na jugovzhodu bo občasno še rahlo snežilo. Burja na Primorskem bo postopno nekoliko oslabela.

VESOLJE - V eksploziji 73 sekund po vzletu umrlo 7 astronautov

Danes mineva 25 let od katastrofe ameriškega raketoplana Challenger

NEW YORK - Američani bodo danes počastili spomin na sedmerico astronautov, ki so 28. januarja 1986 umrli v eksploziji raketoplana Challenger le 73 sekund po izstrelitvi iz Cape Canaverala na Floridi. Umrli je tudi 37-letna Christa McAuliffe, ki naj bi postala prva učiteljica v vesolju. Izstrelitev so snemale televizijske kamere in jo prenašale po vsem svetu. Posebej pozorno so jo spremljali ameriški šolarji, saj se je vesoljska agencija Nasa v okviru programa za popularizacijo vesoljskih poletov odločila, da bo z raketoplanom v vesolje poslala učiteljico, ki bi ob vrnitvi predstavila izkušnje z vrsto šolskih predavanj.

McAuliffova, ki je učila pravo, zgodovino in ekonomijo na srednji šoli mesta Concord v zvezni državi New Hampshire, je bila izbrana med 11.000 prijavljenimi kandidati. Njena prva rezerva Barbara Morgan kljub tragični nesreči ni izgubila poguma in je leta 2007 tudi poletela v vesolje z raketoplanom Endeavor. Po katastrofi Challengerja je sledila preiskava, ki je odkrila, da je bilo glavni krivec za tragedijo mrzlo vreme. Misijo Challengerja so večkrat preložili zaradi manjših tehničnih nevesečnosti, dan pred določeno izstrelitvijo pa so Florido zajele zelo nizke temperature. Mraz je razrhljal tesnilni obroč na zunanjem tanku za gorivo, tako da je vroč plin predrl osrednji tank za gorivo in raketoplan je raznesel.

Poleg McAuliffove so raznesli še poveljnik misije Francis Scobee, pilot Mike Smith ter astronauti Virgil Grissom, Ellison S. Onizuka, Ron McNair in Greg Jarvis. Program raketoplanov se je potem ustavil za tri leta in šele septembra 1988 je na novo misijo poletel Discovery. Program je nato teklen brez večjih težav do februarja 2003, ko je ob vračanju na Zemljo razpadel raketoplan Columbia. Takrat je ob izstrelitvi del zaščitne obloge zunanjega tanka za gorivo zadel ob toplotno oblogo raketoplana in jo tako poškodoval, da ob vračanju na Zemljo ni prenesla ekstremnih temperatur ob vstopanju v atmosfero. Na seznam junakov Nase so vpisali sedem imen umrlih astronautov: Kalpana Chawla, Rick Husband, Laurel Clark, Ilan Ramon, David Brown, William McCool in Michael Anderson.

Nasa bo ob 25. obletnici tragedije Challengerja pripravila tri spominske slovesnosti. Poleg posadk Challengerja in Columbie se bodo spomnili tudi misije Apollo 1, ki se je zaradi požara končala s smrtjo treh

Eksplozija raketoplana 73 sekund po vzletu

astronavtov med preizkušanjem kapsule 27. januarja 1967. V tej prvi tragediji Nase so umrli astronauti Virgil Grissom, Edward White II. in Roger Chaffee.

Kot prva med ameriškimi raketoplani je v vesolje aprila 1981 poletela Columbia, ki so jo skupaj z Rusi začeli sestavljati leta 1998, delovala pa bi naj do leta 2020. Oskrbovalno vlogo bo od raketoplanov prevzelo rusko plovilo sojuz, kasneje pa naj bi se pridružili še plovili enega ali dveh ameriških zasebnih podjetij. Podjetje SpaceX je lani decembra kot prvo, ki ni državno, uspešno izstrelilo raketo falcon 9, ki je v zemeljsko krožnico ponesla plovilo Dragon, to pa je potem uspešno pristalo v Tihem oceanu.

Zasebno podjetje Virgin Galactic medtem razvija program turističnih vesoljskih poletov in ima že 370 prijav za vozovnico po ceni 200.000 dolarjev za dve uri in pol v orbiti, do česar naj bi prišlo v naslednjih letih.

Nasa se bo medtem posvečala drugim programom; med drugim načrtuje napoti-

tev vesoljskih sond na Mars in druge planete ter asteroide. Prejšnji predsednik ZDA George Bush je dal denar za program Constellation, po katerem bi vnovič poslali človeka na Luno in razvili novo plovilo Orion, ki bi nadomestilo raketoplane. Potem ko je Nasa za to namenila 9 milijard dolarjev, je Bush naslednik Barack Obama zaradi krize prižgal rdečo luč.

Luna tako še ne bo dočakala Američanov, ki namesto tega načrtujejo pot človeka na asteroid enkrat do leta 2025 in na Mars po letu 2030. Sicer pa ima Nasa druge ambiciozne načrte. Že februarja naj bi se sonda Stardust-NExT na 200 kilometrov približala kometu Tempel 1, kamor so že leta 2005 treščili sondo Deep Impact. Marca naj bi se v orbito planeta Merkur utirilo plovilo Messenger, avgusta 2011 pa bo plovilo Dawn, izstreljeno leta 2007, obiskalo asteroid Vesta in kasneje tudi Ceres, največja asteroida v našem sončnem sistemu. Avgusta bo Nasa izstrelila naslednika sonde Galileo, ki je leta 2003 raziskala Jupitrovo atmosfero. Sonda Juno naj bi prispela na cilj leta 2016. Medtem svojo raziskovalno misijo na Marsu nadaljuje rover Opportunity, Nasa pa mu bo v prihodnosti poslala družbo v obliki roverja Curiosity, ki bo velik kot manjši avtomobil in opremljen z laserjem. (STA)

VESOLJE - Odkritje teleskopa Hubble

Najbolj oddaljena galaksija doslej

Teleskop Hubble

WASHINGTON - Vesoljski teleskop Hubble je našel najbolj oddaljeno galaksijo, kar so jih doslej zabeležili astronomi. Galaksija je oddaljena okrog 13,2 milijarde svetlobnih let od Zemlje in ponuja pogled na vesolje, kakršno je bilo 480 milijonov let po nastanku, so objavili ameriški astronomi v včerajšnji izdaji znanstvene revije Nature.

"Vračamo se nazaj zelo blizu nastanka prvih galaksij, ki so se verjetno oblikovale okoli 200 do 300 milijonov let po velikem poku," je zapisal Garth Illingworth, profesor astronomije in astrofizike na Univerzi California v Santa Cruzu. Za še starejše galaksije, ki so verjetno v vesolju, bodo potrebovali senzorje naslednje generacije, ki bodo na nasledniku Hubbleja, je dejal.

Astronomi oddaljenost galaksij oz. zvezdne svetlobe merijo s pomočjo t.i. rdečega premika, ki nastane zaradi Dopplerjevega pojava. Bolj ko je

svetloba oddaljena, večja in bolj "rdeča" se opazovalcu zdi njena valovna dolžina. In višje kot je število rdečega premika, starejši je objekt, ki oddaja svetlobo, ki je potrebovala več milijard let, da je Zemljo sploh dosegla skozi vesolje.

To najstarejšo galaksijo so poimenovali UDFJ-39546824, odkrili pa so jo na kot noht velikem koščku neba med Hubblevim 87 ur trajajočim "globokim pogledom" (Ultra-deep field) v letih 2009 in 2010.

Galaksija ima vrednost rdečega premika kar 10,3, kar je precej več od doslej najstarejše galaksije, ki so jo z vrednostjo 8,6 odkrili oktobra lani in ki naj bi nastala kakih 600 milijonov let po velikem poku, navaja francoska tiskovna agencija AFP.

Kot je pojasnil Illingworth, pa je ta galaksija precej majhna za današnje razmere galaksij. Samo naša Rimska cesta je stokrat večja, je še dejal. (STA)